GRAD
JQ
440
.P28
1964
no.10

C 518,910

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 03980 4516

GRAP
JQ
440
.P28
1964
no.10

ပါတီရေးရာ
သတင်းစဉ်

၁၀

မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ
ပါတီ စည်းရုံးရေး ဗဟို ကော်မီတီ ဌာနချုပ်
မှ ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၆၄

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN · LIBRARIES ·
1817

Pāti re" rā sa tan" can"

ပါတီရေးရာ
သတင်းစဉ်

ဤစာစောင်တွင်

၁။ ဘဝနှင့် သဘောတရား (၂) ၂

၂။ စည်းရုံးရေးနှင့် ဝိရောဓိပြဿနာများ ၆

၃။ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေး ၁၁

၄။ အမှန်ဆုံးတရားစီရင်ရေးသို့ ၂၃

၅။ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများဖြင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများကို ဖြေရှင်းခြင်း ၂၉

၆။ ပေါင်စတာလင် ပြဿနာ ၄၀

၇။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလနှင့် ဝိရောဓိ များကို ဖြေရှင်းခြင်း (၂) ၄၅

၁၉၆၆ [illegible]. ၁၀

အမှတ် ၁၀
၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

JQ
449
.P28
1037
no.10

ဘာဝရှင့်

သဘောတရား (၂)

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏
လမ်းညွှန်သဘောတရားကို
ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း

သဘောတရားရေးရာ

အမှတ် - ၂၃

သဘောတရားကို လက်တွေ့ဘဝတွင် ထင်ဟပ်၍ အသုံးပြုရာ၌ အသုံးဝင်သော ဝိရောဓိ အမျိုးအစားများအနက် တခုသောအမျိုးအစား ဖြစ်သည့် **ပုံသဏ္ဌာန်**[၁] နှင့် **အတွင်းသရုပ်**[၂] **တို့၏** အပြန်အလှန်ဆက်စပ်၍ အသုံးပြုနည်းကို ယခုအပတ်တွင် ဆက်လက်၍ဖော်ပြလိုပေသည်။

ပုံသဏ္ဌာန် ဆိုသည်မှာ အရာဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရပ်၊ အခြင်းအရာ၊ အခြေအနေ၊ အစုအဝေး၊ လုပ်ငန်းတခုခုကို တိကျသော ပုံစံအချိုးအစားဖြင့် ပေါ်လွင်အောင် ဖွဲ့စည်းဖော်ဆောင်ထားခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အရာဝတ္ထုတခု၏ လေးဒေါင့်ညီ ပုံသဏ္ဌာန်၊ လူရုပ်လုံးတခု၏ အဆစ်အမြစ် အချိုးအစားကျသော ပုံသဏ္ဌာန်၊ စားပွဲဝိုင်း ဆွေးနွေးပွဲ၏ ပုံသဏ္ဌာန်၊ ပါတီတရပ်၏ ဖွဲ့စည်းမှု ပုံသဏ္ဌာန်၊ စီးပွားရေး စနစ်တရပ်၏ ပုံသဏ္ဌာန်၊ နိုင်ငံတခု၏ ဖွဲ့စည်းမှု ပုံသဏ္ဌာန် စသည်တို့ ဖြစ်ပေသည်။ အရာခပ်သိမ်းတို့တွင် သူ့အမျိုးအစားနှင့် အချိုးအစားအလိုက် တိကျသော ပုံသဏ္ဌာန်များ ရှိကြပေသည်။

အတွင်းသရုပ်ဆိုသည်မှာ အရာဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရပ်၊ အခြင်းအရာ၊ အခြေအနေ၊ အစုအဝေး၊ လုပ်ငန်း တရပ်ရပ်၏ ဖွဲ့စည်းမှုအတွင်း၌ တိကျသော၊ အရည်အခြင်းရှိသော အတွင်းသား အခြေခံဖြစ်သည့် အရာကို ဆိုလိုပေသည်။ ပုံစံအားဖြင့် စာအုပ်တအုပ်၏ အခြေခံ အကြောင်းအရာသည် ထိုစာအုပ်၏ အတွင်းသရုပ် ဖြစ်၏။ ထို့အတူ ဖြစ်ရပ်တခု၊ အခြင်းအရာတခု၊ အခြေအနေတခု၊ အစုအဝေးတခု၊ လုပ်ငန်းတခုတို့၌လည်း သူ့အခြေခံ အကြောင်းအရာနှင့်သူ ရှိကြသည်။ ထိုအခြေခံ အကြောင်းအရာများသည် ထိုအရာများ၏ အတွင်းသရုပ်ပင်ဖြစ်သည်။

မည်သည့် ဖွဲ့စည်းမှုဖြစ်သော ပုံသဏ္ဌာန်များ၌ ဖြစ်စေ၊ သူ့သဘာဝနှင့်သူ လိုက်လျောသော အတွင်းသရုပ်ဖြစ်သည့် အတွင်းသား အခြေခံ အကြောင်းအရာသည် ရှိစမြဲသာ ဖြစ်ပေသည်။ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်သည် ခွဲ၍ မရအောင် ဆက်စပ်နေပြီး တခုနှင့်တခုလည်း အပြန်အလှန် အကြောင်းအကျိုး ပြုလျက် ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်အရာကိုမဆို လေ့လာသုံးသပ်မည်ဆိုပါက ထိုအရာ၏ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်း သရုပ်တို့၏ ပေါင်းစည်းလျက် ဆက်စပ်နေသော အညမည ဖြစ်စဉ်ကို လေ့လာ သုံးသပ်နိုင်မှသာ ယထာဘူတကျသော အသိအမြင်ကို ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်၏ ဆက်စပ်မှုကို ကြည့်လျှင် ပုံသဏ္ဌာန်ကို အတွင်းသရုပ်ကသာ ဖန်တီးသည်ကို တွေ့ရမည် ဖြစ်၏။ အတွင်းသရုပ်၏ အမျိုးအစား၊ အချိုးအစားကို လိုက်၍ ပုံသဏ္ဌာန်သည် ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်ရပေသည်။ အတွင်းသရုပ်က အခြေခံ အကြောင်းတရားဖြစ်၍ ပုံသဏ္ဌာန်မှာ ထိုအတွင်းသရုပ်၏ အခြေခံအကြောင်း တရားကိုစွဲမှီဖြစ်သည့် အကျိုးတရားပင်ဖြစ်ပေသည်။ မြန်မာမှု နယ်ပယ်တွင် အမြဲသုံးစွဲနေလေ့ရှိသော ဆိုရိုးစကားတွင် **သဏ္ဌာန်လုပ်လျှင် သရုပ်နှင့် တူရမည်** ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ အတွင်းသရုပ်ကို အခြေခံ၍ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဖော်ပြရခြင်းကို ဆိုလိုပေသည်။

၁။ *Form*

၂။ *Content*

GL/Sbck5
4777775
SEAsia
12/2001
bulk.

ပုံစံအားဖြင့် လယ်သမား၏ ဘဝအမှန် အတွင်းသရုပ်ကို ဖော်ဆောင်သော ဇာတ်ကောင်သည် လယ်သမား၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ဖြင့် ဆင်ယင် ပြသမှသာ သဘာဝကျမည် ဖြစ်ပေသည်။

မည်သည့် ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖွဲ့စည်း ဖော်ဆောင်သည် ဖြစ်စေ၊ ထိုပုံသဏ္ဍာန်နှင့် လိုက်လျောစေမည့် အတွင်းသရုပ်ဖြစ်သည့် အတွင်းသား အခြေခံ အတိုင်းသာလျှင် ဖွဲ့စည်း ဖော်ဆောင်ရစမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ အတွင်းသရုပ်နှင့် မကိုက်ညီသော ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖော်ဆောင်ပါက အံဝင်ဂွင်ကျ မဖြစ်တော့ပဲ ပုံပန်း ပျက်ကာ သဘာဝ မကျပဲ ဖြစ်သွားနိုင်ပေသည်။ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါနည်း၏ တာဝန်ခန်းမှာ အရာရာကို သုံးသပ်လေ့လာ၍ အကြောင်းအကျိုးကို ဆက်စပ်ပြီး အကျိုးရှိအောင် အသုံးပြုရာတွင် ဖြစ်ရပ်အမှန်၊ အခြေအနေအမှန်၊ ဘဝအမှန်တို့ကို ပကတိ ရှိရင်းစွဲအတိုင်းကြည့်မြင်မှသာ အသိမှန်၊ အမြင်မှန်ကို ရရှိနိုင်၍ လိုအပ်သောအကျိုးကို ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်တာတခုအတွက် ဖွဲ့စည်းပုံသည် ပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်၍ ဖြစ်ရပ် အမှန်၊ ဘဝအမှန်၊ အခြေအနေ အမှန်တို့သည် ထိုလုပ်ငန်း ဆောင်တာပုံသဏ္ဍာန် ဖွဲ့စည်းမှု၏ တိကျသော အတွင်းသရုပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

စီးပွားရေး စနစ်တခုကို လေ့လာလျှင် အတွင်းသရုပ်ဖြစ်သော ကုန်ထုတ် စွမ်းအားစုကို အခြေခံ၍ လေ့လာသုံးသပ်ရ၏။ ထိုကုန်ထုတ်စွမ်းအားစု ဖြစ်သော အတွင်းသရုပ်အရ ဖွဲ့စည်း ဖော်ဆောင်ထားသော ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး၊ (ဝါ) ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း အတွင်းရှိ လူမှု ဆက်ဆံရေး ဘဝ၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို သိသာ ထင်ရှားစွာ မြင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ပုံစံအားဖြင့် အရင်းရှင် စီးပွားရေး စနစ်၏ အတွင်းသရုပ် ဖြစ်သည့် ကုန်ထုတ် စွမ်းအားစုသည် ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှု အပေါ်၌ အခြေစိုက်ထားသည် ဖြစ်ရာ အရင်းရှင် လူတန်းစားနှင့် အရင်းမဲ့ အလုပ်သမားတို့၏ ဆက်ဆံရသော ပုံသဏ္ဍာန်သည် ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်နေပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်တွင်မူ ကုန်ထုတ် စွမ်းအားစု၏ အခြေအနေမှာ ပြည်သူပိုင် ဘဝ၌ ရပ်တည်နေသဖြင့် ချယ်လှယ်သူနှင့် အချယ်လှယ်ခံရသော သူများ အဖြစ် ဆက်ဆံရသော အရင်းရှင် လူမှု ဆက်ဆံရေးမျိုး မဟုတ်တော့ပဲ လုပ်သားအချင်းချင်း မိတ်ဖက် ဆက်ဆံရေး ပုံသဏ္ဍာန်သည် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။

နိုင်ငံတရပ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ကြည့်လျှင်လည်း အလားတူပင် ဖြစ်၏။ ထိုနိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံသားတို့၏ လူနေမှုဘဝကို ရုပ်လုံးဖော်ပေးရသည့် စီးပွားရေး အခြေခံ အုတ်မြစ်သည် အတွင်းသရုပ်ဖြစ်၍ ထိုနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားဥပဒေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆ စသည့် ဖွဲ့စည်းပုံမှာ စီးပွားရေး အခြေခံ အုတ်မြစ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သည့် ပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်နေပေသည်။ အရင်းရှင် စီးပွားရေး စနစ်၏ အခြေခံ အုတ်မြစ်ပေါ်တွင် ဓနရှင် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ စနစ်၊ ဓနရှင်တို့ကို ကိုယ်စားပြုသော တရားဥပဒေနှင့် တရားရုံးများ၊ ဗျူရိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား၊ ပကာသန အဆောင်အယောင်နှင့် အထက်တန်းလွှာ တို့၏ သရုပ်ပျက် ယဉ်ကျေးမှုများသည် ပေါ်လွင် ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဍာန်များ ဖြစ်ကြပေသည်။

ဤသည်တို့မှာ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အတွင်း သရုပ်တို့၏ ဆက်စပ်နေသော အနေအထားပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့လျှင် ဆက်စပ်နေသော ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်တို့ အပြန်အလှန် အကြောင်း အကျိုးပြုမှုကို ထပ်မံ၍ လေ့လာသင့်ပေသည်။ ပုံသဏ္ဍာန်တခုကို ပြောင်းလဲလိုပါက အတွင်းသရုပ်ကို လိုအပ်သလို ပြောင်းလဲမှသာ ထိုအတွင်းသရုပ်နှင့် လိုက်လျောသော ပုံသဏ္ဍာန်ကို ရနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဆက်စပ်ရာတွင် သဘာဝကျမှသာ လိုက်လျော ညီထွေ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အခြေခံ မခိုင်ပါက ပုံသဏ္ဍာန်သည် မြဲမြံခြင်း၊ တည်ငြိမ်ခြင်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်တို့ကို သဘာဝကျအောင် ဆက်စပ်၍ အသုံးပြုနိုင်မှသာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါနည်းကျ၍ ကောင်းကျိုးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

“အပေါ်ယံ ရွှေမှုန်ကြဲ အထဲက နွားချေးခဲ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “လေထဲတွင် တိုက်အိမ် ဆောက်သည်” ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုစမှတ်ပြုသော စကားများသည် ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်တို့၏ သဘာဝကျသော ဆက်စပ်မှု မဟုတ်သဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့စွာ အရာမထင်သော သဘောများကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အယောင်ဆောင်မှု၊ ပကာသနကို မက်မောမှု၊ အပေါ်ယံကြောကျမှုများသည် အတွင်းသရုပ်၏ ဘဝအမှန်ကို အခြေမခံခြင်းဖြစ်၍ အကျိုးယုတ်စေသည့် လုပ်ရပ်များ ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့လျှင် အတွင်းသရုပ်ဖြစ်သည့် အကြောင်း

အရာကို အခြေမခံပဲ အပေါ်ယံဖြစ်သည့် ပုံသဏ္ဍာန်များကို ဖွဲ့စည်း လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် လက်တွေ့ လူနေမှုဘဝ လုပ်ငန်းများတွင် လွဲမှားမှုများကို ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။

လုပ်ငန်းတရပ်ကို လုပ်မည် ဆိုပါက ထိုလုပ်ငန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ထိုရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်အောင် ဖော်ဆောင်ရမည့် လိုအပ်သော ပစ္စည်း၊ လုပ်ရမည့် လူအင်အား၊ လုပ်ငန်းတာဝန် ခွဲဝေမှု၊ လုပ်ရမည့် အစီအစဉ်၊ အချိန်လျာထားမှု အစုစုတို့သည် ထိုလုပ်ငန်း ပမာဏ အတွက် တိကျစွာ လိုအပ်သည့် အတွင်းသရုပ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအတွင်းသရုပ်အတိုင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြမည့် လူများကို စနစ်တကျ နေရာချထား၍ လုပ်ဆောင်ပါက လုပ်ငန်း၏ ပုံသဏ္ဍာန်သည် ပေါ်လွင်လာကာ လိုရင်းသို့ ရောက်နိုင်မည် ဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်မူပဲ လူအများ စုဝေးပြီး တိကျသော အတွင်းသရုပ် အစီအစဉ်များ မရှိပဲ လုပ်ကိုင်သည် ဖြစ်ပါက “လူများပြီး ပွဲမစည်” ဆိုသကဲ့သို့ လိုအပ်သော ရည်ရွယ်ချက် မမြောက်ပဲ လုပ်ငန်းလည်း မအောင်မြင်တတ်ပေ။

ဟောပြောမှု တရပ်ကို ပြုလုပ်သည် ဆိုပါလျှင် မိမိ ပြောဟောရမည့် ပရိသတ် အမျိုးအစား၊ ပရိသတ်၏ ခံယူနိုင်မှု အဆင့်အတန်း၊ ပရိသတ်က စိတ်ဝင်စားမည့် ဆီလျော်သော ဖြစ်ရပ် သာဓက၊ ပရိသတ်က လွယ်ကူစွာ နားလည်နိုင်မည့် စကားအသုံးအနှုန်း၊ ပရိသတ်တို့ စုဝေးရမည့် အရပ်ဒေသနှင့် အချိန် စသည်တို့သည် အတွင်းသရုပ်များ ဖြစ်ကြပြီး ဟောပြောပွဲ ဆင်ယင် ခင်းကျင်းပုံ၊ အချိန်လျာထားပုံ၊ ဟောပြောချက်ကို အချက်ကျကျ ပြုစုရေးသားပုံတို့မှာ ပုံသဏ္ဍာန်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဤသို့လျှင် အတွင်းသရုပ်နှင့် ပုံသဏ္ဍာန်တို့ကို လိုက်လျောညီထွေ ဆက်စပ်နိုင်ပါက ထိရောက် အောင်မြင်သော ဟောပြောမှု ဖြစ်၍ အကျိုး သက်ရောက်နိုင်ပေမည်။ ဟောပြောပွဲ ဆိုင်ရာ အတွင်းသရုပ်၏ အခြေခံများကို စနစ်တကျ ပြင်ဆင်မှု မရှိပါက ပုံသဏ္ဍာန်သည် ဖရိုဖရဲ ဖြစ်ကာ ထိရောက် အောင်မြင်မှု မရှိနိုင်ပေ။

ထို့အတူပင် ပါတီ စည်းရုံးရေးကို ထင်ဟပ်၍ သုံးသပ်နိုင်ပေသည်။ ပါတီ၏ အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်တွင် ပါတီ ကလာပ်စည်း၊ ပါတီအဖွဲ့စိတ်၊ ပါတီကော်မီတီ စသည်ဖြင့် ပုံသဏ္ဍာန် အသီးသီး ရှိကြပေသည်။ ထိုပါတီ အဖွဲ့အစည်း ပုံသဏ္ဍာန်တို့ကို အတွင်းသရုပ်ဖြစ်သော ပါတီ၏ အမြုတေ ပါတီ ကေဒါများ၊ အရံပါတီဝင်များ၊ ပါတီမိတ်ဆွေစုများ မပါရှိပဲလျက် ဖွဲ့စည်း၍ မရနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ပါတီကေဒါများကို လေ့ကျင့် ပညာပေးခြင်း၊ အရံပါတီဝင်များ၊ ပါတီမိတ်ဆွေများအား စုဆောင်း စည်းရုံးခြင်းကို ရှေးဦးစွာ လုပ်ဆောင်ရပေမည်။ ပါတီ အဖွဲ့အစည်းများ၏ လိုအပ်သော အတွင်းသရုပ် ဖြစ်သည့် ပါတီ ကေဒါများ၊ အရံပါတီဝင်နှင့် ပါတီမိတ်ဆွေစုများ၏ အင်အား ပမာဏ အပေါ်တွင် အခြေခံ၍သာ ပါတီ၏ အဆင့်ဆင့်သော ဖွဲ့စည်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသည်တို့မှာ အတွင်းသရုပ်ကို အခြေခံ အကြောင်းပြု၍ ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ဆက်စပ်သော သာဓကများကို ပမာပြု၍ တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်တို့၏ ဆက်စပ်မှုတွင် အတွင်းသရုပ်က ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖန်တီးသည်၊ သို့မဟုတ် အတွင်းသရုပ်ကို အကြောင်းခံ၍ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖွဲ့စည်းရသည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်တို့၏ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်နေသော အညမည ဖြစ်စဉ်တွင် ပုံသဏ္ဍာန်ကလည်း အတွင်း သရုပ်ကို အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဩဇာညောင်းသည်။ အတွင်းသရုပ်ကို ပြုပြင်ပေးသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ပုံသဏ္ဍာန်ကို အကြောင်းပြု၍ အတွင်းသရုပ်၏ အခြေအနေကို ပြောင်းလဲစေနိုင်ပေသည်။

ကုန်ထုတ် စွမ်းအားစု ဖြစ်သော အတွင်း သရုပ်ကို အခြေခံ၍ ကုန်လုပ် ဆက်ဆံရေး ပုံသဏ္ဍာန်သည် ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်သည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ကုန်လုပ် ဆက်ဆံရေး အခြေအနေသည် ကုန်ထုတ် စွမ်းအားစု၏ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုကို ဟန့်တား ပိတ်ပင်လာသောအခါ အချယ်လှယ်ခံရသော လူတန်းစားများသည် ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်သော ကုန်လုပ် ဆက်ဆံရေး၊ (ဝါ) စီးပွားရေး ဆက်ဆံမှု စနစ်သစ်ကို တည်ထောင်ရန် အားထုတ်လာကြသည်။ စနစ်ဟောင်းကို ကာကွယ်သော ချယ်လှယ်သူ လူတန်းစားနှင့် စနစ်သစ်ကို တည်ထောင် အားထုတ်လာကြသော အချယ်လှယ်ခံ လူတန်းစားတို့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားကာ စနစ်ဟောင်းကို ချုပ်ငြိမ်းစေ၍ စနစ်သစ်ကို ဖွဲ့စည်းလာကြသည်။ ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်လာသော စီးပွားရေး ဆက်ဆံမှု စနစ် ဖြစ်သည့် ပုံသဏ္ဍာန် အသစ်ကို အကြောင်းပြု၍ အတွင်းသရုပ် ဖြစ်သော ကုန်ထုတ်

စွမ်းအားစုကို ပိုမို တိုးတက် ကောင်းမွန် လာအောင် ပြောင်းလဲလိုက်ကြသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ပုံသဏ္ဌာန်ကို အကြောင်းပြု၍ အတွင်းသရုပ်ကို ပြောင်းလဲစေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်တွေ့ဘဝတွင် ဤသို့သောအခြေအနေကို ထင်ဟပ်နိုင်ပေသည်။ အဖက်ဖက်မှ ယိုယွင်းလာခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေများကြောင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ဟူသော နိုင်ငံရေး လမ်းစဉ် ပုံသဏ္ဌာန်အသစ်ကို ချမှတ်ခဲ့၏။ နိုင်ငံရေး လမ်းစဉ်သစ်အရ မြေရှင် အရင်းရှင် စနစ်ဟောင်း၏ အတွင်းသရုပ် ဖြစ်သော စီးပွားရေး စနစ်ဟောင်းကို တော်လှန် ပြောင်းလဲကာ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး အခြေခံ အုတ်မြစ်သစ်များကို ချမှတ်၍ လုပ်ကိုင် လာခဲ့ပေသည်။ ဤသည်ပင် ပုံသဏ္ဌာန် အသစ်ကို အကြောင်းပြုကာ သစ်လွင်သော အတွင်းသရုပ်ကို ပုံသဏ္ဌာန်အသစ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် ဖော်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်သည် စီမံကိန်း စနစ်ဖြစ်၏။ စီမံကိန်းသည် ရေရှည် အကျိုးစီးပွားကို မျှော်မှန်းကာ အဖက်ဖက်မှ တိုးတက်လာအောင် စီမံရခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လက်တွေ့ ကောင်းကျိုးပြုနိုင်မည့် ဖြစ်နိုင်သည့် အလားအလာများကို တင်ကြို တွက်ဆကာ စီးပွားရေးစီမံကိန်းပုံသဏ္ဌာန်ကို ရေးဆွဲရပေသည်။ ရေးဆွဲထားသည့် စီမံကိန်းပုံသဏ္ဌာန် အတွက် လိုအပ်သော ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအရပ်ရပ် ဖြစ်သည့်အတွင်းသရုပ်များကို အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာအောင် စည်းရုံး၍ လုပ်ဆောင်ကာ အကောင်အထည် ဖော်ရပေသည်။ ဤသည်မှာလည်း ပုံသဏ္ဌာန်ကို အကြောင်းပြုကာ အတွင်းသရုပ်ကို ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲစေခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့လျှင် အတွင်းသရုပ်ကို အခြေခံ၍ ပုံသဏ္ဌာန်သည် ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ် လာရသလို ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်နေသော ပုံသဏ္ဌာန်ကို အကြောင်းပြု၍လည်း အတွင်းသရုပ်ကို ပြောင်းလဲရပေသည်။ ဤသို့သော အညမည ဖြစ်စဉ်တွင် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်းသရုပ် နှစ်ရပ်ကို သဘာဝကျအောင် ဆက်စပ်နိုင်ရန် ကျင့်သုံးတတ်ဖို့လိုအပ်ပေသည်။ ဤသို့သော အပြန်အလှန် ဆက်စပ်သော သဘောကို လက်ကိုင်ပြု၍ လက်တွေ့ လူနေမှု ဘဝဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း အရပ်ရပ်တို့တွင် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ နည်းကျအောင် ကျင့်သုံးနိုင်ပေသည်။

လူနေမှု ဘဝ၏ ကောင်းကျိုးကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် မည်သည့် လုပ်ငန်းမဆို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိုလုပ်ငန်းကို လက်တွေ့အားဖြင့် ပေးဆောင်နိုင်မည့် ဖြစ်ရပ်အမှန် အခြေအနေဖြစ်သည့် အတွင်းသရုပ်ကို အခြေခံကာ လိုက်လျော ညီထွေသော ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဖွဲ့စည်းဖော်ဆောင်၍ လုပ်ရပေမည်။ ဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်လာသော လုပ်ငန်းကို လက်တွေ့ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်လာရင်း လုပ်ငန်း၏ အတွေ့အကြုံအရ ထပ်ဆင့်ပွားများလာသော ဗဟုသုတ အသိဉာဏ်များ၊ တီထွင်မှုများဖြင့် လုပ်ငန်းပမာဏကို လိုက်၍ ပုံသဏ္ဌာန်ကို တိုးချဲ့ ပြောင်းလဲကာ လုပ်ငန်းရပ်၏ အတွင်းသရုပ် ဖြစ်သော အခြေအနေများကိုလည်း ပိုမို သစ်လွင် မြင့်မား တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ကြံဆောင် ကြိုးပမ်းရပေသည်။ သို့မှသာ လူနေမှု ဘဝသည် အစဉ်တိုးတက်ကောင်းမွန်၍ လူမှုရေးလိုအပ်ချက်များကို အဆက်မပြတ် တိုးပွားစေနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့သော သဘော၏ လိုရင်း အချုပ်ကို ပြန်လည်စိစစ် သုံးသပ်ကြည့်လျှင် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်နှစ်ရပ်၏ ဆက်စပ်မှုကို အလုပ်နှင့် အသိသဘော နှစ်ရပ်နှင့်လည်း နှိုင်းယှဉ်၍ ဖော်ပြနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ မှန်ကန်သော အသိ ကိုအခြေခံ၍ အလုပ်ကို ဖွဲ့စည်း လုပ်ကိုင်ရမည် ဖြစ်ပြီး ထိုသို့ အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း ထပ်ဆင့် တွေ့ကြုံလာရသော လက်တွေ့ဘဝမှပေါက်ဖွားလာသည့် အတွေ့အကြုံများကြောင့် အလုပ်၏ဖွဲ့စည်းမှုကို ပိုမိုတိုးတက်အောင်စီမံရင်း သိမှုနယ်ပယ်ကိုလည်း တိုးချဲ့လာရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့လျှင် အသိနှင့် အလုပ်ကို သဘာဝကျကျ ဆက်စပ်နိုင်ခြင်းဖြင့် အများ ကင်းစင်ကာ လက်တွေ့ အကျိုးစီးပွားကို ရယူနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤဖော်ပြချက်တွင် ပါရှိသော ဝိရောဓိ တစုံ ဖြစ်သည့် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်းသရုပ်တို့၏ ပေါင်းစည်း၍ အပြန်အလှန် အညမည ဖြစ်မှုကို ကျွန်ုပ်တို့သည် သဘောတရားကို လက်တွေ့ ဘဝတွင် ထင်ဟပ်၍ အသုံးပြုရာ၌ သူ့ကိစ္စနှင့်သူ လိုအပ်သလို မှန်ကန်စွာ ဆက်စပ်၍ ကျင့်သုံးမည်ဖြစ်ပါက မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်းကျသောကောင်းကျိုးကို ရယူနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပေသတည်း။ ။

ပါတီစည်းရုံးရေးရာ

စည်းရုံးရေးနှင့် ဝိရောဓိပြဿနာများ

ပါတီတည်ဆောက်ရေး ကာလတွင် လမ်းစဉ်ပါတီ၏ အဓိက တာဝန်မှာ စည်းရုံးရေးပင် ဖြစ်ပေသည်။ စည်းရုံးရေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရသော ပါတီကေဒါများသည် ပါတီနယ်ပယ်နှင့် လုပ်သားပြည်သူ နယ်ပယ် နှစ်ရပ်စလုံးတွင် စိမ့်ဝင်၍ ရွှေဆောင်ရွှေရွှက်ပြုရင်း လက်တွေ့ စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းများကို အမြဲမပြတ် လုပ်ဆောင်နေကြရပေမည်။ ပါတီကေဒါများသည် ပါတီနယ်ပယ်၌ ပါတီမိတ်ဆွေများ၊ အရံပါတီဝင်များကို စုဆောင်းခြင်း၊ လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း၊ စမ်းသပ် တာဝန်ပေးခြင်းနှင့် ပါတီ၏ အောက်ခြေ အဖွဲ့အစည်းများကို တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းများကို ပြုလုပ်နေကြပေသည်။ ထို့အတူ လုပ်သားပြည်သူ နယ်ပယ်၌လည်း တောင်သူလယ်သမား လူထု၊ အလုပ်သမား လူထုနှင့် အခြားလူထုရေးဆိုင်ရာ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို စည်းရုံးခြင်း၊ လမ်းစဉ်ပါတီ၏ မူဝါဒ သဘောထားများကို စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့စေခြင်း၊ ပါတီ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို လုပ်သားပြည်သူ နယ်ပယ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်များနှင့် ဆက်စပ် ပေးခြင်း စသည့် တာဝန်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ကြရပေသည်။

ယင်းသို့သော စည်းရုံးရေး တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေကြသော ပါတီကေဒါများသည် ပါတီနယ်ပယ်၌ဖြစ်စေ၊ လုပ်သားပြည်သူ နယ်ပယ်၌ဖြစ်စေ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပြဿနာအမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ကြုံဖြေရှင်း နေကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ လူနေမှုဘဝ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရာရာတိုင်းသည် အမြဲချောမွေ့ နေမည် မဟုတ်ချေ။ ပြဿနာ အမျိုးမျိုးကို အနည်းနှင့် အများဆိုသလို တွေ့ကြုံရပြီး ယင်းပြဿနာများကိုလည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်း၍ ပြေလည်အောင် လုပ်ကြရစမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ပြဿနာဟူသည် လိုအပ်သော အဖြေကို မရရှိမီ ပေါ်ပေါက်သော မပြေလည်မှုတရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ပြဿနာတခုအတွက် အဖြေတခုရလျှင် ထိုပြဿနာသည် ပြေလည်၍ ရှင်းလင်းသွားပေသည်။

လူမှုရေးနယ်ပယ်တွင် တွေ့ကြုံခံစားရသော ပြဿနာများသည် အမျိုးမျိုး အစားစား ရှိကြသလို ထိုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းကြရာတွင်လည်း သူ့ကိစ္စနှင့်သူ ကိုက်ညီစေရန် နည်းအမျိုးမျိုး ရှိပေသည်။ ပြဿနာ အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ သူ့အမျိုးအစားနှင့်ကိုက်ညီမည့် အဖြေကို ရှာဖွေခြင်းသည် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်း၏ တာဝန်ခန်း ဖြစ်ပေသည်။ ပါတီကေဒါတို့သည် စည်းရုံးရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရာတွင် လည်းကောင်း၊ အခက်အခဲ ပြဿနာရပ်များကို ဖြေရှင်းကြရာတွင် လည်းကောင်း သဘောတရား၏ အနှစ်သာရကို လက်တွေ့ဘဝ၌ ဆက်စပ်နိုင်ရေးအတွက် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်းကို အမြဲတစေ လက်ကိုင်ပြုသင့်ကြပေသည်။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်း၏ လိုရင်း အနှစ်သာရ သဘောသွား အချို့ကို ဤနေရာတွင် ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်းသည် အမှားနှင့် အမှန်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍ အမှားကိုရှောင်၍ အမှန်ကို တိကျအောင် ဖော်ဆောင်သောနည်း ဖြစ်၏။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော် လူနေမှု ဘဝကိစ္စများတွင် အမှား ဖြစ်နိုင်မည့် အခြင်းအရာများကို တွေ့အောင်ရှာ၍ လွတ်အောင် ရှုန်းသော နည်းဖြစ်၏။ မည်သည့် ပြဿနာ အခက်အခဲများကို မဆို တွေ့ကြုံပါက ထိုပြဿနာ အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းရာတွင် အဓိကအချက်အချာဖြစ်သော အကြောင်းရင်းဇာစ်မြစ်ကို ဝေဖန် စိစစ်ပြီး "တန်လျှင်ဆေး၊ လွန်လျှင်ဘေး" ဆိုသကဲ့သို့ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်မည့် အမှားများ၊ အစွန်းများကို စနစ်တကျ ရှာဖွေပြီး "မယုတ်မလွန်၊ မလျော့

မတင်း” ကျင့်သုံးခြင်းသည်ပင် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်း၏ လိုရင်း သဘော ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့လျှင် မှားယွင်း တိမ်းစောင်း စေမည်ဖြစ်သော လက်ဝဲလက်ျာအစွန်းများကို စနစ်တကျ ရှာဖွေ၍ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် တွေ့ကြုံရသော ပြဿနာများကို မှန်ကန်စွာ လေ့လာနိုင်ရေးအတွက် လူနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့၏ အညမည ဖြစ်စဉ်တရားကို ကောင်းစွာ ထင်ဟပ်၍ အသုံးပြုတတ်ဖို့ လိုအပ်ပေသည်။

သဘာဝ လောကနှင့် လူမှုရေးလောကတွင် သက်ရှိ သက်မဲ့ အရာခပ်သိမ်းကုန်တို့သည် အစဉ်မပြတ် အမြဲပင် လှုပ်ရှား ပြောင်းလဲနေကြသည်။ ယင်းသို့ သက်ရှိ သက်မဲ့ အရာခပ်သိမ်းကုန်တို့၏ လှုပ်ရှား ပြောင်းလဲ နေခြင်း၏ အခြေခံသဘောမှာ ထိုသက်ရှိ သက်မဲ့ အရာခပ်သိမ်းတို့၌ အတွင်း၌ ကိန်းအောင်းနေသော သဘောအားဖြင့် ပေါင်းစည်းလျက် ရှိသော သဘာဝ တရား၏ ဝိရောဓိ များကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤနေရာတွင် အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဝိရောဓိ၏ သဘော သဘာဝများကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြလိုပေသည်။

ဝိရောဓိဟူသည် အကောင်အထည် အနေနှင့် မမြင်ရသော်လည်း တကယ်ရှိနေသော သဘာဝ၏ ခြားနား နေသည့် ပင်ရင်း မူလသဘော နှစ်ရပ်တို့၏ ဒွန်တွဲရင်း အားပြိုင်နေမှုကို ဆိုလိုပေသည်။ ပုံစံအားဖြင့် ရုပ်သဘာဝတွင် အပူနှင့်အအေး၊ အလေးနှင့် အပေါ့၊ အကြီးနှင့် အငယ်၊ အထူနှင့်အပါး၊ အဝေးနှင့် အနီး၊ အနိမ့်နှင့် အမြင့်၊ အဟောင်းနှင့် အသစ်၊ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ပြိုကွဲ ချုပ်ငြိမ်းမှု စသည်တို့သည် ဝိရောဓိများဖြစ်ကြ၏။ ထို့အတူ လူမှုရေး နယ်ပယ်၌လည်း အဖိုနှင့်အမ၊ ချစ်ခြင်းနှင့် မုန်းခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်းနှင့် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ကောင်းခြင်းနှင့် ဆိုးခြင်း၊ တိုးတက်ခြင်းနှင့် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊ တင်းမာခြင်းနှင့်အလျှော့ပေးခြင်း၊ ခက်ထန်ခြင်းနှင့်သိမ်မွေ့ခြင်း၊ အလိုကြီးခြင်းနှင့် အလိုနည်းခြင်း၊ စိတ်ထား ကောင်းခြင်းနှင့် စိတ်ထားမကောင်းခြင်း စသည်တို့သည် ဝိရောဓိများ ဖြစ်ကြ၏။

ဝိရောဓိသည် သဘာဝ၏ သဘောဖြစ်၏။ ဝိရောဓိသည် သဘာဝ နယ်ပယ်တွင် အတွင်း၌ ကိန်းအောင်းနေသော သဘောအားဖြင့် နေရာဌာန အားလုံးနှင့် ကာလအားလုံးတွင် ရှိနေသည်။ ဝိရောဓိများ မရှိသော ကာလ ဒေသဟူ၍ မရှိချေ။ ရုပ်သဘာဝ၌ ဖြစ်စေ၊ လူ့လောက၌ ဖြစ်စေ ဝိရောဓိသည် နေရာတိုင်း၌ ရှိနေ၏။ ထိုဝိရောဓိများတွင် သဘာဝ၏ ပင်ကိုယ်အားဖြင့် ခြားနားနေသော သဘောနှစ်ရပ်တို့ ဒွန်တွဲရင်း အားပြိုင်နေခြင်းကြောင့် အရာခပ်သိမ်းတို့သည် အစဉ်မပြတ်ပဲ၊ မရပ်မနားပဲ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲ နေပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ လှုပ်ရှား ပြောင်းလဲမှု အစဉ်ကို **ဝိရောဓိဖြစ်စဉ်တရား**[၁] ဟုခေါ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် အရာရာတိုင်း၊ အရာဝတ္ထုတိုင်း၊ အသွင်သဏ္ဌာန်တိုင်း၊ အဖြစ်အပျက်တိုင်း၊ အကြောင်းခြင်းရာတိုင်း၊ ပြဿနာတိုင်းတို့၏ အခြေအနေ အစစ်အမှန်ကို လေ့လာ သုံးသပ်လျှင် ထိုအခြင်းအရာများတို့၌ တည်ရှိနေသော ဝိရောဓိများ၏ သဘာဝ လှုပ်ရှားမှုများကို ရှာဖွေစိစစ် လေ့လာရ ပေသည်။ အရာဝတ္ထု တခုစီ တခုစီ၊ အသွင်သဏ္ဌာန် တခုစီ တခုစီ၊ ဘဝ တခုစီ တခုစီ၊ နယ်ပယ် တခုစီ တခုစီ၊ အခြေအနေ တခုစီ တခုစီတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေမှုကို ဖော်ဆောင်သော ဝိရောဓိများ၏ သဘာဝ လှုပ်ရှားမှုများကို ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာ၍ ရှာဖွေ တွေ့ရလျှင် ဖြစ်ရပ်မှန်ကို သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို သိခြင်းအားဖြင့် ဝိရောဓိအတွင်းရှိ လှုပ်ရှား အားပြိုင်နေသော သဘာဝ သဘောနှစ်ရပ်၏ အင်အား အခြေအနေကိုသုံးသပ်ကာ ယုတ်ခြင်း၊ လွန်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် လျှော့ခြင်း၊ တင်းခြင်း မရှိရလေပဲ၊ သမအောင်၊ မျှတအောင်၊ ညီညွတ်အောင် ထိန်းကျောင်း ဆက်စပ်ပေးခြင်းသည် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနည်း၏ တာဝန် ဖြစ်ပေသည်။

ဤနေရာတွင် ဝိရောဓိနှင့်မတူ ခြားနားသော ပဋိပက္ခသဘောကို ခွဲခြား၍ ရှင်းလင်းရန်လည်း လိုအပ်ပေသည်။ ဝိရောဓိ ဖြစ်စဉ်တရားသည် ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင်၌ရော လူ့လောကအတွင်း၌ပါ လွှမ်းခြုံထားသော်လည်း ပဋိပက္ခသည် လူ့လောကနယ်ပယ်၌သာ အကျုံးဝင်ပေ

---

[၁] ၁။ *The Law of Contradiction*

သည်။ ဝိရောဓိသည် သဘာဝအတိုင်း ခြားနားနေသော သဘောနှစ်ရပ်၏ သဘာဝ လှုပ်ရှားမှု၊ အားပြိုင်မှု သာဖြစ်၏။ ပဋိပက္ခသည် ရန်ဘက် ဖြစ်ပွားသော အားပြိုင်လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်၏။ လူတို့၏ပြုမှုအားထုတ်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ရန်ဘက်ဖြစ်ပွားလာသော အကျိုးတရား တခုပင် ဖြစ်သည်။ ရုပ်သဘာဝ နယ်ပယ်တွင် ရုပ်ဓာတ်တို့သည် အချင်းချင်း ဒွန်တွဲရင်း အားပြိုင် လှုပ်ရှားနေရာ တခုနှင့် တခု ရန်လိုခြင်း၊ ရန်ပြုခြင်း၊ ရန်နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိကြပေ။ လူ့လောက၌မူ လူနှင့် လူချင်း ဆက်ဆံရာတွင် တဦးနှင့်တဦး အခြေခံ အကျိုးစီးပွားချင်း ခြားနားခြင်း၊ သဘောထားချင်း ကွဲလွဲခြင်း၊ အယူအဆချင်းမတိုက်ဆိုင်ခြင်း စသော သဘာဝအားဖြင့် ရှိတတ်သည့် ဝိရောဓိ ဖြစ်စဉ်သည် ပြင်းထန်လွန်ကဲလာလျှင် လူနှင့်လူချင်း ရန်ဘက် အသွင်ကို ဆောင်လာကာ တိုက်ခိုက်ဖြေရှင်းရသော ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှုသည် ပေါက်ဖွား လာရသည်။ ထို ပဋိပက္ခသည် ပြင်းထန်စွာ ပေါက်ကွဲရာမှ ရန်ဘက် သဘောများ ယုတ်လျော့ သွားလျှင် လူနှင့်လူချင်း သာမန်အားဖြင့် ဆက်ဆံ၍ နေထိုင်နိုင်သော သဘာဝ လှုပ်ရှားမှုဖြစ်သည့် ဝိရောဓိ ဖြစ်စဉ်သို့ ပြန်လည် ကူးပြောင်း တတ်ပေသည်။

ဝိရောဓိသည် သဘာဝ၏ သဘောအတိုင်း ရိုးရိုးဖြစ်ပေါ်နေသည့် လှုပ်ရှားမှုဖြစ်ကာ ပဋိပက္ခကမူ ရန်နှင့်ယှဉ်၍ လူတို့က ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပြုမူရာမှ ဖြစ်သော ရန်ဘက်လှုပ်ရှားမှုပင် ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြေရှင်နှင့် လယ်သီးစား နှစ်ဦးတို့အကြားတွင် တဦးချင်းစီ၏ဖက်မှ ကြည့်လျှင် မြေရှင်ကလည်း မိမိ၏ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကိုသာ လိုလားသည်။ မိမိ၏ အတ္တဟိတအတွက် အားလုနေတတ်သည်။ လယ်သီးစားမှာလည်း လူသားပင် ဖြစ်ရာ မိမိ၏ စားဝတ် နေမှုအတွက် ကိုယ်ကျိုးကို လိုလားမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက် မိမိ၏ အတ္တဟိတ ဖက်သို့ အားလုနေပေမည်။ ဤသို့သော ဖြစ်စဉ်တွင် မြေရှင်နှင့် လယ်သီးစား နှစ်ဦးတို့သည် အချင်းချင်း မိမိတို့၏ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဖက်မှ ကြည့်၍ နှစ်ဦးစလုံး အတ္တဟိတနှင့် ယှဉ်၍ အားပြိုင်နေရာ ဤဖြစ်ရပ်သည် ဝိရောဓိပင် ဖြစ်သည်။ ဤ ဝိရောဓိဖြစ်စဉ်တွင် မြေရှင်သည် မိမိ၏ အတ္တဟိတဖက်မှ လွန်ကဲစွာ ရပ်တည်ပြီး ဆင်းရဲသား လယ်သီးစား၏ လုပ်အားမှ မတရား ခေါင်းပုံဖြတ်ရန် ကြံစည်မှုကို ပြုသည်။ လယ်သီးစားကလည်း ဤအဖြစ်ကိုသိ၍ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာသည်။ မြေရှင်က လယ်သီးစားအပေါ်၌ ငြိုငြင်ကာ အာဃာတ ထားရှိသလို အတုံ့အပြန်အားဖြင့် လယ်သီးစားကလည်း လယ်ရှင်အား ပြန်လည်အန်တုလိုသောစိတ်ကို မွေးလာရသည်။ ထိုအခါတွင် မြေရှင်နှင့် လယ်သီးစားတို့ နှစ်ဦး အကြားတွင် သဘာဝ လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်နေသော ဝိရောဓိဘဝမှ ရန်ဘက်အသွင် ဖြစ်သည့် **ပဋိပက္ခ အသွင်ကို ဆောင်သော ဝိရောဓိ**[၁] အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်း သွားလေသည်။ ထိုသို့ ပဋိပက္ခအသွင်ကို ဆောင်သော ဝိရောဓိသည် ထပ်ဆင့်လွန်ကဲ ပေါက်ကွဲသွားသောအခါ လယ်ရှင်က လယ်သီးစား၏ လယ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သဖြင့် လယ်သီးစားကလည်း လယ်ရှင်အား မခံမရပ်နိုင်သဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကျူးလွန်မိရာ ပဋိပက္ခဘဝသို့ ရောက်ရှိလာပေသည်။ ဤသည်မှာ လူ့လောကအတွင်းရှိ လူမှုဆက်ဆံရေးတွင် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော ဝိရောဓိ ဖြစ်စဉ်မှ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှုသို့ ကူးပြောင်းတတ်သော သဘော ဖြစ်ပေသည်။

လူမှုဆက်ဆံရေး ဘဝတွင် ကြုံတွေ့ကြရသည့် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှုများသည် ရှောင်၍ မရသော သဘော မဟုတ်ပေ။ မလိုသော ပဋိပက္ခကို မဖြစ်အောင် ရှောင်ပါက ရှောင်နိုင်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ လူနှင့်လူချင်း ပဋိပက္ခ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး၏ အခြေခံ အကျိုးစီးပွားကို ပျက်ပြားစေမည် ဖြစ်ပါက ထိုပဋိပက္ခကို နှစ်ဖက်စလုံးမှ ရှောင်လျှင် ပဋိပက္ခ မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ပဋိပက္ခသည် လူကဖန်တီးသောကြောင့် ဖြစ်ပေရာ လူတွေ၏ အပေါ်၌သာ တည်နေပေသည်။

လူ လူချင်း ခေါင်းပုံဖြတ်၍ အမြတ်ထုတ်ကာ ချယ်လှယ်ချင်သော မြေရှင် အရင်းရှင်စသည့် လူတန်းစားတို့သည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ကျိုး စီးပွားသက်သက်ကိုသာ ကြည့်တတ်ပြီး လူများဖြစ်ကြ သည့် လုပ်သားပြည်သူအများစုကြီးကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်တတ်ကြသည်။ ဤတွင် ချယ်လှယ်သူ လူတန်းစားများနှင့် အဖိနှိပ် အချယ်လှယ်ခံ လူတန်းစား အကြားဝယ် ဖြစ်ပွားနေသော ဝိရောဓိများသည် ပဋိပက္ခအသွင်ကိုဆောင်သော ဝိရောဓိများသာ ဖြစ်၏။ ရံဖန်ရံခါ ပြင်းထန်သော လှုပ်ရှားမှု များဖြင့် ပေါက်ကွဲတတ်သော ပဋိပက္ခသို့ ကူးပြောင်းတတ်၏။

---

[၁] *Antagonistic Contradiction*

ဤသို့သော ဝိရောဓိဖြစ်စဉ်နှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုများကို လူမှုဆက်ဆံရေး နယ်ပယ်၌ တွေ့ကြုံကြရသည် ဖြစ်ရာ ဝိရောဓိ ဖြစ်စဉ်တွင် ကောင်းကျိုးပြုနိုင်မည့် အလားအလာများကို လေ့လာသုံးသပ်၍၊ စနစ်တကျ ပေါင်းစည်း၍ ကျင့်သုံးရေး၊ ပဋိပက္ခ အသွင်ကို ဆောင်သော ဝိရောဓိများကို မလိုအပ်လျှင် မလိုအပ်သလို တင်ကြိုတားဆီးရေး၊ မတော်တဆ မလိုလားအပ်ပဲ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပဋိပက္ခ အသွင်ကို ဆောင်သည့် ဝိရောဓိများကို ယုတ်လျော့စေရေး၊ အကယ်၍ ပဋိပက္ခ အသွင်ကို ဆောင်သော ဝိရောဓိမှ ပဋိပက္ခသို့ ကူးပြောင်းရာတွင်လည်း ရှောင်သင့်သော ပဋိပက္ခဖြစ်က ရှောင်ကြဉ်ရေး၊ မသွဲ့ မရှောင်နိုင်သဖြင့် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အခြေခံအကျိုးစီးပွား အတွက် ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းရသော ပဋိပက္ခများကိုမူ တိကျစွာ ရင်ဆိုင်ရေးများအတွက် မည်သည့် အခြေအနေ၊ ဖြစ်ရပ်၊ အကြောင်းခြင်းရာ၊ ပြဿနာများကို မဆို စိစစ် ဝေဖန်သော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ယထာဘူတ ကျကျ၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ လေ့လာသုံးသပ် သင့်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ စည်းရုံးရေး နယ်ပယ်၌ စည်းရုံးရေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေကြသော ပါတီ ကေဒါတို့သည် မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါနည်း၏ တာဝန်ခန်းများကို မှန်ကန်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်ရန် အရာရာတိုင်းကို ယထာဘူတကျကျ၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ လေ့လာ သုံးသပ်ကြရပေမည်။ ဖြစ်ရပ်၊ အခြေအနေ၊ ပြဿနာများကို အမှန်အတိုင်း၊ ပကတိအတိုင်း ရှုမြင် သုံးသပ်ပြီး မည်သည့် ဖြစ်ရပ်၊ အခြေအနေ၊ ပြဿနာကိုမဆို လုပ်သား ပြည်သူ တရပ်လုံး၏ အခြေခံ အကျိုးစီးပွားပေါ်၌ မှတ်ကျောက် တင်ကာ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ နည်းကျစွာ ကျင့်သုံးရန် အထူး လိုအပ်လှပေသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် မြေရှင် အရင်းရှင် စနစ်ဆိုးများကို ဖျက်သိမ်း၍ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် အရ သာယာဝပြောသော ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဘောင်ကို တည်ထောင်ရန် ကြိုးပမ်းနေရာတွင် လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဝိရောဓိ ဖြစ်စဉ် တရားကို ကျွန်ုပ်တို့သည် တိကျစွာ သိမြင်ရန် လိုအပ်နေပေသည်။ လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အခြေခံ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုထားသော တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် စနစ်ဟောင်းကို ဖျက်သိမ်း၍ စနစ်သစ်ကို တည်ဆောက်နေဆဲ အသွင် ကူးပြောင်းရေး ကာလတွင် အရေးနိမ့်သွားပြီ ဖြစ်သော်လည်း လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း မရှိသေးသော အရင်းရှင် စနစ်က တဖက်၊ ဖွားသန့်စင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း အင်အား ကြီးထွားခြင်း မရှိသေးသော ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးက တဖက် ယင်းနှစ်ဖက်တို့၏ အကြားတွင် ဖြစ်ပွားနေသော ဝိရောဓိဘဝသည် **အဓိက ဝိရောဓိ**[၁] ဖြစ်၏။

ယင်းကဲ့သို့ အားပြိုင်နေမှုတွင် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အခြေခံ အကျိုးစီးပွားဖက်မှ ရပ်တည်နေသော တော်လှန်ရေး ကောင်စီနှင့် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ပါတီတို့၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် လုပ်သားပြည်သူတို့ ကိုယ်တိုင် စုပေါင်း လုပ်အားဖြင့် တည်ဆောက်နေသည့် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်က ကေန်မလွဲ ဆက်ကာဆက်ကာ အောင်ပွဲ ဆင်နွှဲရမည်မှာ မုချပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့သော စနစ်ဟောင်းမှ စနစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းရာတွင် အရင်းရှင် စနစ်ကို အောင်ပွဲခံခဲ့ကြသော လုပ်သား ပြည်သူများ၏ ရှေ့သို့ တိုးတက်လိုသော အင်အားက တဖက်၊ စနစ်ဟောင်းကို ကိုယ်စား ပြုနေသော မြေရှင် အရင်းရှင်နှင့် အပေါင်းပါ လက်ကျန် ဖောက်ပြန်ရေး သမားများနှင့် လက်ဝဲ တရားသေသမားများက တဖက် ယင်းနှစ်ဖက်တွင် ဖြစ်ပွားနေသော ဝိရောဓိကမူ ပဋိပက္ခ အသွင်ကို ဆောင်သော ဝိရောဓိ ဖြစ်၏။ ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲရာ၌မူ လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အခြေခံ အကျိုးစီးပွားဖက်မှသာ မားမားရပ်ရမည် ဖြစ်ရာ တော်လှန်ရေး အင်အားစုနှင့် တော်လှန်ရေး အဖျက်သမားများ အကြားတွင် ဖြစ်ပွားလာသော ပဋိပက္ခကိုမူ ရဲဝံ့စွာ ရင်ဆိုင်၍ ပြတ်သားစွာ ဖြေရှင်းရမည်သာ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် စနစ်ဟောင်းမှ စနစ်သစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းဆဲ ကာလ၌မူ လုပ်သားပြည်သူ နယ်ပယ်အတွင်း၌လည်း သာမန်အားဖြင့် သဘာဝ လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်သည့် ဝိရောဓိ အမျိုးအစား အမျိုးမျိုးကို တွေ့ကြုံကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးကို တည်ဆောက်

၁။ *Principle Contradiction*

နေဆဲ ကာလတွင် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်၏ အုတ်မြစ်ချမှတ်ခြင်းက တဖက်၊ အတွေးအခေါ် ဟောင်း၊ အယူအဆဟောင်း၊ လုပ်နည်း လုပ်ဟန် အဟောင်း စသော ခေတ်ဟောင်းမှ အမွေဆိုးများက တဖက် ယင်းနှစ်ဖက်ကြားတွင်ဖြစ်ပွားနေသော ဝိရောဓိဖြစ်စဉ်သည် အညမည ဖြစ်စဉ် တရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့အတူပင် လုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်သူနှင့် မကျွမ်းကျင်သူ၊ လုံ့လ ဝိရိယရှိသူနှင့် ပျင်းရိသူ၊ တိုးတက်သူနှင့် မတိုးတက်သူ၊ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် တဦးချင်းလုပ်တတ်မှု၊ အများ အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှု ဆောင်ရွက်မှုနှင့် တဦးချင်း ကိုယ်ကျိုးကြည့်တတ်မှု စသော ဝိရောဓိများကိုမူကား တွေ့နေရဦးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆိုရှယ်လစ် စနစ်သည် သစ်လွင် မြင့်မားစွာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဆိုရှယ်လစ် အသိတရားများကား လုပ်သား ပြည်သူ နယ်ပယ်တွင် စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့မှု မရှိသေးခြင်း၊ လုပ်သား ပြည်သူတို့ ကိုယ်တိုင်က ဆိုရှယ်လစ် စနစ်ကို လက်ခံကြသော်လည်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ နိုးကြား တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု မရှိသေးခြင်း၊ မည်သို့မည်ပုံ တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ရမည်ကို မသိရှိသေးခြင်း၊ လက်တွေ့ လုပ်ငန်းများတွင် ဆိုရှယ်လစ် စနစ်နှင့် အညီ ကျင့်သားမရကြသေးခြင်း၊ အတွေ့အကြုံဗဟုသုတများ နည်းသေးခြင်း စသော အကြောင်းများကြောင့် ဤသည်သောဝိရောဓိများကို တွေ့ကြုံရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဝိရောဓိ ဟူသည် လူမှုရေး လောက၌မူ လူမှု ပြဿနာများသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုပြဿနာများသည် မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာများ မဟုတ်ကြပေ။ ထိုဝိရောဓိ ပြဿနာရပ်များကို ကာလ ဒေသနှင့် ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေများ အရ သူ့ကိစ္စနှင့်သူ အဖြေရှာ၍ ရှင်းလင်းရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ စည်းရုံးရေး နယ်ပယ်၌လည်း ပြဿနာ အမျိုးမျိုးကို တွေ့ရစမြဲသာ ဖြစ်ပေမည်။ မည်သည့် ပြဿနာရပ်ကို မဆို အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း မြင်အောင် ရှုမြင် သုံးသပ်ကာ ဖြစ်သင့် ဖြစ်ထိုက်သော လုပ်ငန်းကို ဖြစ်နိုင်သော နည်းလမ်းများကိုသာ ရှာဖွေ၍ စိတ်ရှည်ခြင်း၊ ဇွဲရှိခြင်း၊ သည်းခံတတ်ခြင်း၊ သဘောထားကြီးခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်ကို ခွင့်လွှတ်တတ်ခြင်းစသော စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းဖြင့် ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို တည်ငြိမ်စွာဖြင့် ဖြေရှင်းရန် ကြိုးပမ်းသင့်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပေသတည်း။ ။

ပါတီရေးရာ သတင်းစဉ်နှင့် လမ်းစဉ်သတင်း

ဖြန့်ချိခြင်း

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီမှ ထုတ်ဝေသော ပါတီရေးရာ သတင်းစဉ်နှင့် လမ်းစဉ်သတင်းများကို ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်း(စာအုပ်နှင့် စာရေးကရိယာ) သို့မဟုတ် လက်ကားဆိုင်များမှ တဆင့် ဖြန့်ချိလျက် ရှိပါသည်။

ပါတရေးရာ သတင်းစဉ်နှင့် လမ်းစဉ်သတင်း ဝယ်ယူ ဖတ်ရှုလိုသူများသည် တအုပ်ချင်းဖြစ်စေ၊ စောင်ရေ အမြောက်အမြားဖြစ်စေ အလိုရှိသော စောင်ရေကို ကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်း(စာအုပ်နှင့် စာရေးကရိယာ) သို့မဟုတ် လက်ကား ဆိုင်များ၊ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ အရောင်းကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဆက်သွယ် ကြစေလိုပါသည်။

အကယ်၍ ပါတီရေးရာသတင်းစဉ်နှင့် လမ်းစဉ်သတင်းများကို အချိန်မှန်ဝယ်ယူဖတ်ရှုရခြင်းမရှိပါက ကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်း (စာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ)အမှတ် ၅၅၀–၅၅၂၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ အကြောင်း ကြားကြစေလိုပါသည်။

မြေယာစနစ်တော်လှန်ရေး

တောင်သူလယ်သမားရေးရာ

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူများစုဖြစ်သော တောင်သူလယ်သမား လူတန်းစား တရပ်လုံးသည် တောလက်ကျေးရွာများ၌ လယ်ယာမြေကို အဓိက အမှီသဟဲ ပြု၍ မိမိတို့၏ ဘဝရပ်တည်မှု ရရှိနေကြကြောင်း အများအသိပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မြေယာစနစ် မမှန်ကန်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး တောင်သူ လယ်သမားထုကြီး၏ ဘဝ လွတ်မြောက်ရေးကိုလည်း စဉ်းစား၍ ရနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အလားတူပင် လယ်ယာကိုင်းကျွန်း နိုင်ငံ တခု အနေဖြင့်လည်း အခြား လုပ်သားပြည်သူ တရပ်လုံး၏ စားဝတ်နေရေး ချောင်လည် တင့်တယ်မှုသည် မြေယာစနစ်မှန်ကန်မှုပေါ်၌ ရာခိုင်နှုန်း ခပ်များများ တည်ရှိနေပေသည်။

ဤအချက်များကို ထောက်ရှု၍ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးသည် ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ဆင်နွှဲနေကြသော ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေး၏ အောင်မြင်မှုအတွက် အခြေခံကျသော အဓိကသော့ချက် တခု ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား လှပေသည်။ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေး အောင်မြင်လာသည်နှင့်အမျှ ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေး၏ အရှိန် အဟုန်သည်လည်း တိုးတက် ကောင်းမွန်လာပေလိမ့်မည်။

အောင်မြင်မှု၏ သော့ချက်များ

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေး အောင်မြင်ရာ အောင်မြင်ကြောင်းအတွက် အခြေခံအားဖြင့် အောက်ပါသော့ချက်ကြီး ငါးချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်းစွာ အမြဲသတိရလျက် စွဲစွဲမြဲမြဲ ကိုင်ဆောင်ထားရန် အလွန် အရေးကြီးပေသည်။

(၁) လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သည့် မှန်ကန်သော မူဝါဒများ ချမှတ်ထားရှိရေး၊

(၂) မှန်ကန်သော လုပ်ငန်းစဉ် ချမှတ်ထားရှိရေး၊

(၃) မှန်ကန်သော လုပ်နည်း လုပ်ဟန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရေး၊

(၄) မှန်ကန်သော စည်းရုံးမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ရေး၊

(၅) စည်းရုံးမှုတွင် မှန်ကန်သော လူများ ပါဝင်လာရေး။

လယ်ယာ မြေနှင့် ပတ်သက်သော မူဝါဒများ မှန်ကန်ရမည်ဆိုရာ၌ ထိုမူဝါဒများသည် ခေါင်းပုံဖြတ်စနစ်ကို အထောက်အကူ မပြုပဲ မိမိလုပ်အားကိုသာ အဓိကအခြေခံသော ဆိုရှယ်လစ် အင်အားစုများဖြစ်သည့် တောင်သူ လယ်သမားများ အတွက် တကယ် အကျိုး သက်ရောက်စေရန် လိုအပ်ပေသည်။ တမျိုးအားဖြင့် မြန်မာ့ လမ်းစဉ်ဖြင့် တည်ဆောက် နေသော ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်ရန် လိုပေသည်။ တော်လှန်ရေး အစိုးရလက်ထက်တွင် **"လယ်လုပ်သူသာ လယ်ထုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိရမည်"** ဟူသော မူကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ ချမှတ်ထားသော လယ်ယာမြေ မူဝါဒများသည် ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကို တိုက်ရိုက် အင်အားဖြည့်ပေးလျက် ရှိပေသည်။ မြေရှင်စနစ် ချုပ်ငြိမ်းရေး အတွက်လည်း လမ်းခင်း၍ ပေးနေပေသည်။

မြေယာ ပြဿနာ၌ ဖြစ်စေ၊ မြေယာပြဿနာနှင့် ဒွန်တွဲနေသော အခြားကိစ္စများ၌ဖြစ်စေ မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ကို တော်လှန်ရေးအစိုးရက ချမှတ်ပေးလျက် ရှိပေ

သည်။ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် မှန်ကန်ရေးမှာ အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ တချို့ ဒေသများ၌ မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်ကြကိုင်ကြသော်လည်း တချို့ ဒေသများတွင် မှားယွင်းမှုများ တွေ့ရှိနေရပေသေးသည်။ ဤ မှားယွင်းမှုများပပျောက်သွားသည်နှင့်အမျှ အောင်မြင်မှုလည်း ပို၍ပို၍ပေါ်ထွက်လာပေမည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန်မှန်ကန်ရန် မြေယာစနစ်တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသူတိုင်း အထူးဂရုစိုက်၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်။ ဖြစ်ချင်သည်ကို လုပ်ခြင်းထက် အခြေ အနေအရ ဖြစ်နိုင်သည်ကို လုပ်တတ် ကိုင်တတ်မှသာ သဘောတရားနှင့်လက်တွေ့ကို အကျိုးရှိစွာ သုံးစွဲရာ ရောက်ပေမည်။ ဤကိစ္စကိုလည်း ရင့်ကျက်မှု၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း သိရှိထားရန် လိုပေးသည်။

လက်ရှိ အခြေ အနေတွင် စည်းရုံးရေးပိုင်းကို သုံးသပ်ကြည့်သော် အားပျော့လျက် ရှိကြောင်း တွေ့ရပေမည်။ တောင်သူ လယ်သမားများကို နိုင်ငံရေး အရ စည်းရုံးထားမှုကား မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်၍ နေပေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး အရသာ တောင်သူ လယ်သမားများကို ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများ၊ ကျေးရွာဘဏ်များ၊ လယ်ယာနှင့် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်းများနှင့် ကျေးရွာ လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မီတီများတွင် ဝင်ရောက်ပါဝင်စေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးနည်းအရ စည်းရုံးထားတိသကဲ့သို့ ရှိပေသည်။ နိုင်ငံရေး နည်းဖြင့် တောင်သူ လယ်သမား လူတန်းစား တရပ်လုံးကို မစည်းရုံးနိုင်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး မြေယာ စနစ် တော်လှန်ရေးတွင် အောင်မြင်မှုကို အပြည့်အဝ ရနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းစွာ နားလည် ထားရပေလိမ့်မည်။ မှန်ကန်သော စည်းရုံးရေးမပါသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ယာယီ အောင်မြင်မှုကို ပေးစွမ်းနိုင်ကောင်း ပေးစွမ်းနိုင် ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ထာဝစဉ် အောင်မြင်မှုကို စည်းရုံးရေးဖြင့်သာ ဆွတ်ခူးနိုင်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ သမိုင်း အဆက်ဆက်က သက်သေထူ သွားပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာ ကော်မီတီ၊ ကျေးရွာဘဏ်၊ ကျေးရွာလယ်ယာနှင့် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမနှင့် ကျေးရွာလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီများတွင် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြန်လည် စိစစ်ကြည့်လျှင်လည်း အားရလောက်အောင် စိတ်ကျေနပ်မှု မရှိသေးကြောင်းကို တွေ့ရှိရပေသည်။ တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သစ္စာရှိရှိ၊ တာဝန် သိသိဖြင့် မိမိတာဝန်ကို ကျေပြွန်စွာ ထမ်းဆောင် နေကြ၏။ သို့သော် တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဘဝမမှန် သစ္စာမရှိ၊ ကိုယ်ကျိုးရှာသမားများ ဖြစ်၍ နေကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤကဲ့သို့ ပုံမမှန်သော ပုဆိန်ရိုးများကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ထိုက်သင့်သလို ပညာပေးခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးနေရပေသည်။ အများအကျိုး ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် အဖွဲ့ အစည်းတိုင်းတွင် အများစု၏ တကယ့် ကိုယ်စားလှယ်စစ်စစ် များသာ ပါဝင်လာရန် ဆောင်ရွက်ပေးရေးသည် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ၏ တာဝန် ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကမ္ဘာ့ ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံများ၏ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို လေ့လာကြည့်ပါက အခြေခံမှုများတွင် တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ တူညီကြသော်လည်း လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များ၌ တဦးနှင့် တဦး ထပ်တူ ထပ်မျှ မရှိပဲ ကွဲလွဲချက်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ နိုင်ငံတခုသည် မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲရာ၌ မိမိတိုင်းပြည်၏ အခြေအနေများကိုလိုက်၍ ထိုအခြေ အနေများက တောင်းဆိုလာသည့် အတိုင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ရ၏။ လုပ်နည်း လုပ်ဟန်ကို ပုံလောင်းယူရ၏။ ဥပမာ ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ် ရုရှားပြည်ထောင်စု နိုင်ငံနှင့် တရုပ်ပြည်သူ့ သမ္မတ နိုင်ငံတို့တွင် ကွာခြားမှုများ ရှိခဲ့၏။ အလားတူပင် ဥရောပတိုက်ရှိ ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံငယ်များနှင့် ရုရှပြည်နှင့် ကွဲလွဲချက်များ ရှိခဲ့၏။ တရုပ်ပြည်နှင့်လည်း ကွဲလွဲချက်များ ရှိခဲ့၏။

အတိုချုပ် အားဖြင့် နိုင်ငံတခုသည် အခြား နိုင်ငံတခုကို ပုံတူ ကူး၍ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို အောင်မြင်စွာ ဆင်နွှဲနိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံသည်လည်း မြေယာ စနစ် တော်လှန်ရေးကို မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် ယခု ဆင်နွှဲလျက်ရှိပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန်သည် တချို့ ကိစ္စများ၌ အခြား ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံ

များနှင့် တူညီသော အချက်များ ရှိနိုင်သလို တချို့ကိစ္စများ၌ ကွဲလွဲချက်များကို တွေ့ရှိရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ကိစ္စတိုင်းတွင် မြန်မာ့ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဆောင်ရွက် ထားကြောင်းကို အမြဲ သိရှိထားရန် လိုပေသည်။

မြန်မာ့ လယ်ယာမြေသမိုင်း

မြေယာ စနစ် တော်လှန်ရေးကို တာဝန်ယူရမည့် ပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီးသည် မြန်မာ့ လယ်ယာမြေသမိုင်းကို ကောင်းစွာ လေ့လာ ထားသင့်သည်ဟု ယူဆပေသည်။ ခေတ်အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်ကျော် လာရာ၌ လယ်ယာ မြေကို လူတန်းစား အမျိုးမျိုးက မည်ကဲ့သို့ သဘော ထားခဲ့သည်၊ မိမိတို့ အကျိုးအတွက် မည်ကဲ့သို့ အသုံးချခဲ့သည်၊ ချယ်လှယ်သော လူတန်းစားက အချယ်လှယ် ခံရသော လူတန်းစား အပေါ် လယ်ယာ မြေကိစ္စများ၌ မည်ကဲ့သို့ အနိုင်ကျင့်ခဲ့ကြသည် စသော အချက် အလက်များကို သိရှိထားရန် လိုပေသည်။ တချိန်တည်း၌ပင် လယ်ယာ မြေများနှင့် ပတ်သက်သော အခွင့်အရေးများ မည်ကဲ့သို့ တိုးတက်ပြောင်းလဲ လာသည်ကိုလည်း လေ့လာ သိရှိ ထားသင့်ပေသည်။ ဤဆောင်းပါးတွင် အရေးကြီးသည့် အချက် အလက်များကိုသာ အတိုချုပ် ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ် ထားပေသည်။

မြန်မာ ဘုရင်များခေတ်၌ လယ်ယာ မြေကို အဓိက အားဖြင့် လေးမျိုး လေးစား ခွဲခြား၍ ထားရှိ ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ အဆိုပါ လေးမျိုးမှာ—

(၁) ဘုရင့်မြေ၊

(၂) အမှုထမ်းမြေ၊

(၃) အများ ပြည်သူ့မြေ၊

(၄) ဝတ္တကံမြေများ

ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ အများ ပြည်သူ့ မြေကို တဖန် ထပ်၍ သုံးမျိုး ခွဲခြားထားရှိသေး၏။ ထိုသုံးမျိုးမှာ ဓားမဦးချမြေ၊ ဘိုးဘပိုင်မြေနှင့် ဘုံမြေတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ယခုဖော်ပြထားသော လယ်ယာမြေ သတ်မှတ်ပုံ သတ်မှတ်နည်းကို မြန်မာဘုရင်များ လက်ထက်က အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် တွေ့ရှိခဲ့ရပေသည်။ [၁]

ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့ခေတ်တွင် စောစောပိုင်း၌ အထက်မြန်မာနိုင်ငံရှိ လယ်ယာမြေများ သတ်မှတ်ပုံ သတ်မှတ်နည်းကို ဗြိတိသျှ အစိုးရအနေဖြင့် သိခွင့် မရခဲ့ကြပေ။ ထို့ကြောင့် အောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်လည်း မရှိခဲ့ပေ။ လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးပုံမှာလည်း အထက်မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကွာခြားမှု ရှိခဲ့ပေသည်။ ၁၈၇၆ ခုနှစ် မြေနှင့်အခွန်တော် အက်ဥပဒေအရ တောင်သူလယ်သမားတဦးသည် လယ်ယာမြေတကွက်ကို မိမိကိုယ်တိုင် အဆက်မပြတ် ၁၂ နှစ်ထက် မနည်း လုပ်ကိုင် လာပြီး မြေခွန်တော်ကိုလည်း ၁၂ နှစ်ထက် မနည်း မှန်မှန် ထမ်းဆောင် လာခဲ့သော် ထိုတောင်သူ လယ်သမားသည် မိမိ လုပ်ကိုင် နေသော လယ်ယာမြေကို **လက်ဝယ်ထားရှိ လုပ်စား ပိုင်ခွင့်** [၂] ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့ အစိုးရသည် အထက် မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်လာသောအခါ ၁၈၈၉ ခုနှစ်အထက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေနှင့်အခွန်တော် စည်းမျဉ်းအရ လယ်ယာမြေများကို ပြန်လည် သတ်မှတ်ပေး ခဲ့ပေသည်။ တချို့ လယ်ယာမြေများကို **ဘိုးဘပိုင်မြေ** အဖြစ် ဆက်လက်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးခဲ့၏။ တချို့လယ်ယာမြေများကိုမူ **အရာတော်မြေ** အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ထိုလယ်ယာ မြေများတွင် ဆက်လက်လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးမြန်မာဘုရင်များ၏ လယ်ယာမြေ သတ်မှတ်ချက်များကို ပြန်လည်စိစစ်ပြီး စနစ်သစ် အရ လယ်ယာမြေ နှစ်မျိုး နှစ်စားသာ သတ်မှတ် ပေးခဲ့သည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း အထက် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အောက် မြန်မာ နိုင်ငံတွင် အာဏာပိုင် အမျိုးမျိုးက မူအမျိုးမျိုးဖြင့် လယ်ယာ မြေများကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိ နိုင်ပေသည်။ သို့သော် ၁၈၈၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် အထက်နှင့်အောက် လယ်ယာမြေ သတ်

---

[၁]။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်ထုတ် ပါတီရေးရာသတင်းစဉ် အမှတ် ၁၂၊ တောင်သူလယ်သမားရေးရာ ဆောင်းပါးတွင် အကျယ်ရှင်းလင်းထားသည်။

[၂]။ *Land Holder's Right*

မှတ်ချက်အခေါ် အဝေါ် မတူသော်လည်း ရပိုင်ခွင့်တူညီစွာ ပြဋ္ဌာန်းလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ လယ်ယာမြေများကို အထက်နှင့် အောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိက အားဖြင့် နှစ်မျိုးစီသာ သတ်မှတ်ထား ရှိပေတော့သည်။ အဆိုပါ သတ်မှတ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။

(၁) ဘိုးဘပိုင်မြေ (၂) အရာတော်မြေ	အထက် မြန်မာနိုင်ငံ
(၃) လက်ဝယ်ထားရှိ လုပ်စားပိုင်ခွင့်မြေ (၄) အစိုးရမြေ	အောက် မြန်မာနိုင်ငံ

ဘိုးဘပိုင်မြေနှင့် လက်ဝယ်ထားရှိ လုပ်စားပိုင်ခွင့်မြေ များကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိထားသည်ဟု ဆိုသော တောင်သူ လယ်သမား များသည် ထိုမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အခွင့်အရေးများကို ရရှိခဲ့ကြသည်။

(၁) လယ်ယာ မြေကို လက်ဝယ် ထားရှိနိုင်ခြင်း၊

(၂) လယ်ယာ မြေတွင် စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၊

(၃) လယ်ယာ မြေကို ပေါင်နှံ နိုင်ခြင်း၊

(၄) လယ်ယာမြေကို ရောင်းချနိုင်ခြင်း၊

(၅) လယ်ယာမြေကို အမွေပေးနိုင်ခြင်း။

အရာတော်မြေနှင့် အစိုးရ မြေများကို လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိထားသော တောင်သူ လယ်သမားများသည် ထိုမြေ များနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အခွင့် အရေးများကို ရရှိခဲ့သည်။ တောင်သူ လယ်သမား မဟုတ်သူများသို့ မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ လွဲပြောင်းပေးပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

(၁) လယ်ယာမြေကို လက်ဝယ် ထားရှိနိုင်ခြင်း၊

(၂) လယ်ယာမြေကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့် ရှိခြင်း၊

(၃) လယ်ယာမြေကို အမွေ ပေးနိုင်ခြင်း။

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော လယ်ယာမြေ သတ်မှတ် ပေးချက်များ အပြင် စိုက်ပျိုးရေး ပိုမိုတိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်လာရန် တောင်သူ လယ်သမားများအား အောက်ပါ မြေမျိုးကိုလည်း သတ်မှတ်၍ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့အစိုးရက လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးခဲ့သေးသည်။

(၁) ဂရန်ကြီးမြေ (သို့) အပိုင်စာချုပ်မြေ၊

(၂) အငှားစာချုပ်မြေ၊

(၃) ယာယီ လုပ်ခွင့်မြေ၊

(၄) နယ်သစ်ဖွင့် ဒေသမြေ၊

(၅) ကျွန်းမြေနု။

တချို့ လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ တောင်သူ လယ်သမား များသာမက မည်သူမဆို ထိုလယ်ယာ မြေများကို လက်ဝယ် ထားပိုင်ခွင့်၊ ပေါင်နှံပိုင်ခွင့်နှင့် ရောင်းချပိုင်ခွင့်များ ရရှိထားကြသည်။ ဤအခွင့် အရေး သုံးခုကို ပေးထား ခဲ့သောကြောင့် တောင်သူ လယ်သမားများ အတွက် ငွေရှင်ကြေးရှင်တို့၏ ချယ်လှယ်မှုကို အများကြီး ခံခဲ့ရပေသည်။ ဤအချက်များပင်လျှင် မြေရှင်ကြီးများ ပေါ်ထွက်လာစေသော မြေရှင်စနစ်ကို အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့ လေတော့သည်။

လွတ်လပ်ရေး ရပြီးသည့်နောက် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်း ပေးခဲ့သော ၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် ယင်းဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထား သော ၁၉၅၄ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး နည်းဥပဒေတို့အရ ဖဆပလ အစိုးရသည် တချို့ဒေသများ တွင် လယ်ယာမြေများကို ကင်းလွှတ်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့် ဝေငှ ပေးခြင်း တည်းဟူသော နည်း နှစ်မျိုးဖြင့် ပြန်လည် သတ်မှတ် အသုံး ချခွင့် ပြုခဲ့ပေသည်။ လယ်ယာမြေ ဧကပေါင်း သုံးသန်း သုံးသိန်း (၃,၃၀၀,၀၀၀) ခန့်ကို ခရိုင်ပေါင်း ၃၂ ခရိုင်၌ ၁၉၅၃-၅၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၇-၅၈ ခုနှစ် အတွင်း ကင်းလွှတ်ခွင့် ပေးခြင်း၊ သိမ်းယူခြင်းနှင့် ဝေငှ ခြင်း ကိစ္စများ ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပေသည်။

၁၉၅၇-၅၈ ခုနှစ်အထိ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ် ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လာရာမှ ချွတ်ယွင်းချက် အမျိုးမျိုးကို တွေ့ရှိပြီး လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး လုပ်ငန်းကို ဆက်လက် မလုပ်ပဲ ရပ်ဆိုင်း ထားခဲ့ရသည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် ၁၉၅၄ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး နည်းဥပဒေများအရ ဆောင်ရွက်ရမည့် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး လုပ်ငန်းကို ရပ်ဆိုင်း ထားခဲ့သော်လည်း ထိုအက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော အာဏာများသည် တည်ဆဲဖြစ်၍ နေခဲ့ပေသည်။ ထိုအက်ဥပဒေတွင် သိသင့်သိထိုက်သော ထူးခြားချက်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။

— ၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက် ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၄ အရ မြန်မာနိုင်ငံ တဝှန်းလုံးတွင် မည်သူမဆို မိမိသဘော တခုတည်းဖြင့် လယ်ယာမြေကို ပေါင်နှံခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ အခြားနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် ခွဲစိတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိတော့ပေ။

— ပုဒ်မ ၉ နှင့် ၁၀ အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ရသည့် တောင်သူ လယ်သမားများနှင့် အဝေခံရသည့် တောင်သူလယ်သမား များအား မိမိတို့၏ လယ်ယာမြေကို ရောင်းချခွင့်၊ အပိုင်ပေးခွင့်၊ လှူတန်းခွင့်၊ ခွဲစိတ်ခွင့်၊ လဲလှယ်ခွင့်များ ပေးထား၏။ သို့သော် ၎င်းအခွင့် အရေးများကို လည်း သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက် ရပြီးမှသာ ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။

— ပုဒ်မ ၁၁ နှင့် ၁၂ အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ရသူများ နှင့် အဝေခံရသူများ လိုက်နာရန် စည်းကမ်း ချက်များကို ပြဋ္ဌာန်းထား၏။

— အဆိုပါ စည်းကမ်းချက်များတွင် အထူး သိအပ်သော အချက်များမှာ မိမိသည် တောင်သူ လယ်သမားဘဝကို မစွန့်လွှတ်ရခြင်း၊ မိမိ၏လယ်ယာမြေကို မြေလပ် အဖြစ် မထားရှိရခြင်း နှင့် မိမိ၏ လယ်ယာမြေကို သီးစား မချရခြင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။

— ပုဒ်မ ၃၈ အရ ဒေသတခုခုတွင် တောင်သူ လယ်သမားများသည် အစိုးရ က ပြဋ္ဌာန်းသည့် သီးနှံ စိမံကိန်း အတိုင်း မိမိတို့လယ်ယာမြေတွင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရန် တာဝန် ရှိပေသည်။

တော်လှန်ရေး အစိုးရ လက်ထက်တွင် လယ်ယာမြေ သမိုင်းကို အခြေခံကျကျ တောင်သူ လယ်သမားထု၏ အကျိုးအတွက် ပြုပြင် ပြောင်းလဲ ပေးခဲ့နိုင်ပေသည်။ အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်း ပေးခဲ့ခြင်းဖြင့် မြေရှင်စနစ်ကို အမြစ်မှ တွန်းလှန် ပစ်ရန် လမ်းခင်း ပေးခဲ့ရာလည်း ရောက်၏။ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေး အတွက် လက်နက်ကောင်းများ တပ်ဆင် ပေးလိုက် သလိုလည်း ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

(၁) ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေ၊

(၂) ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေများ၊

(၃) ၁၉၆၃ ခုနှစ် တောင်သူ လယ်သမား အခွင့်အရေး ကာကွယ်သည့် ဥပဒေ၊

(၄) ၁၉၆၅ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေကို ပြင်သည့် ဥပဒေ။

၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး ဥပဒေကို အစားထိုးလိုက်သဖြင့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမို တိကျပြတ်သားစွာ မြေရှင်ကို ချုပ်ကိုင်ထားခဲ့၏။ လက်ငုတ် တောင်သူလယ်သမားများ၏ အကျိုးကို ကာကွယ်ပေးခဲ့၏။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် တောင်သူ လယ်သမား အခွင့် အရေး ကာကွယ်သည့် ဥပဒေသည်လည်း ငွေရှင်ကြေးရှင်နှင့် မြေရှင်များ၏ မတရား ဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်မှု ဘေးအန္တရာယ်မှ တောင်သူ လယ်သမား များကို ထိရောက်စွာ အကာအကွယ် ပေးခဲ့၏။ တဖန် ၁၉၆၅ ခုနှစ် သီးစား ချထားရေး ဥပဒေကို ပြင်သည့် ဥပဒေမှာ သီးစားခ ဖျက်သိမ်းပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ တမျိုးအားဖြင့် မြေရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းရာ၌ အပြင်းထန်ဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးလက်နက်တခုကဲ့သို့ အသုံးဝင်စေသော ပြဋ္ဌာန်းချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အားလုံးကို ခြုံ၍ သုံးသပ်ရသော် တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် မြေရှင်စနစ် အပြုတ်တိုက်ရေး အတွက် မှန်ကန်သော လယ်ယာမြေ ပုံစံများ ပေါ်ထွက်လာရန်

လိုအပ်သော အခြေအနေအားလုံးကို ဖန်တီးပေးထားပြီး ဖြစ်၍ နေပေသည်။ ဤအခြေအနေများ အရ အခွင့်ကောင်းကို လက်မလွှတ်စေပဲ မှန်ကန်သော လယ်ယာမြေပုံစံများ ဖော်ထုတ်ပေးရန်မှာ တိုက်ရိုက် ပတ်သက်နေသည့် တောင်သူ လယ်သမားထုကြီး၏ မဟာတာဝန်ဖြစ်ကြောင်း သတိချပ်သင့် ပေသည်။

လယ်ယာမြေများအတွက် ခေတ်အမျိုးမျိုးတွင် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် တောင်သူ လယ်သမားများအား အခွင့်အရေး အမျိုးမျိုးကို သတ်မှတ် ပေးခဲ့ပေသည်။ မြန်မာဘုရင်များက ပေးခဲ့သော အခွင့်အရေးများကို ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ အစိုးရက ပြုပြင်သတ်မှတ်ခဲ့၏။ တဖန် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ အစိုးရ၏ သတ်မှတ်ပေးချက်များကို လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ်၌ ပြန်၍ ပြင်ဆင် သတ်မှတ်ပေးခဲ့၏။ ဤနည်းဖြင့် လယ်ယာမြေများ၏ အခြေအနေ ပြောင်းလဲလာပုံကို အထက်တွင် အသေးစိတ် ရှင်းလင်းပြပြီး ဖြစ်ပေသည်။

အခွင့်အရေး အမျိုးမျိုးဖြင့် လယ်ယာမြေ အမျိုးမျိုးကို မိမိတို့ လက်ဝယ်ထားရှိပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်းကိုပင် မိမိဦးပိုင်ပေါက်သည်ဟု နားလည် ထားကြ၏။ လယ်ယာမြေတကွက်ကို မိမိဦးပိုင်ပေါက်လျှင် မိမိအစအဆုံး ပိုင်ဆိုင်သည်။ **အဆိုပါ လယ်ယာမြေကို မိမိသဘောဖြင့် ပေါင်နှံနိုင်သည်၊ ရောင်းချနိုင်သည်၊ ခွဲစိတ်နိုင်သည်၊ လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည်၊ သီးစားချနိုင်သည်စသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိသည်ဟု** တောင်သူလယ်သမားများ အများစုက ယူဆနေကြ၏။ ဤယူဆချက်ကား ၁၉၅၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့မှစ၍ မမှန်ကန်ကြောင်း လက်ရှိဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ **အရ လေ့လာ သိရှိနိုင်ပေသည်။** လယ်ယာမြေတကွက်ကို ဦးပိုင်ပေါက်သည်ဆိုရာ၌ ထိုလယ်ယာမြေအတွက် လက်ဝယ် ထားရှိပိုင်ခွင့် နှင့် စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားသူအနေဖြင့် မြေစာရင်းဌာနတွင် မိမိအမည်စာရင်းပေါက်နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်ယာမြေတကွက်ကို မိမိဦးပိုင် ပေါက်နေခြင်းဖြင့် ထိုလယ်ယာမြေကို လူသုံးကုန်ပစ္စည်း တခုကဲ့သို့ မိမိပိုင်ဆိုင်သည်၊ လုပ်ချင်သလို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု မယူဆအပ်ပေ။ တရားဥပဒေများက ပေးအပ် ထားသည့် အခွင့် အရေးများအတွင်း၌သာ ထိုလယ်ယာမြေကို မိမိက အသုံးချပိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။

လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး ဒေသရှိ လယ်ယာမြေများကို အောက်ပါ နည်းနှစ်မျိုးအနက် တနည်းနည်းဖြင့် မိမိဦးပိုင်ပေါက်ခွင့် ရနိုင်ပေသည်။

(၁) ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးသည့် လယ်ယာမြေကို လက်ဝယ် ထားရှိလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

(၂) ဝေငှသည့် လယ်ယာမြေကို လက်ဝယ် ထားရှိလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း။

လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်ရသေးသော ဒေသရှိ လယ်ယာမြေများကို အောက် ဖော်ပြပါ နည်းများအနက် တနည်းနည်းဖြင့် မိမိဦးပိုင် ပေါက်ခွင့် ရနိုင်ပေသည်။

(၁) အောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လယ်ယာမြေကို လက်ဝယ်ထားရှိ လုပ်စားပိုင်ခွင့်[၁] ရရှိထားခြင်း၊

(၂) အထက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘိုးဘပိုင်မြေအဖြစ် လယ်ယာမြေကို ရရှိထားခြင်း။

(၃) ဂရန်ကြီးမြေ[၂]အဖြစ် လုပ်စားပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

(၄) အငှားစာချုပ်မြေ[၃] အဖြစ် နှစ်အပိုင်းအခြားဖြင့် လုပ်စားပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

(၅) ယာယီ လုပ်ခွင့် မြေ[၄] အဖြစ် နှစ်စဉ် လုပ်စားပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

(၆) အောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရမြေ အဖြစ် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

၁။ *Land Holder's Right*
၂။ *Grant Land*
၃။ *Lease Land*
၄။ *Licence Land*

(၇) အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရာတော်မြေအဖြစ် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

(၈) နယ်သစ်ဖွင့် ဒေသမြေအဖြစ် အသင်းသားများ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း၊

(၉) ကျွန်းမြေနုတွင် နှစ်စဉ် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားခြင်း။

လယ်ယာမြေတကွက်ကို ဦးပိုင်ပေါက်ခြင်းနှင့် ဒွန်တွဲ၍ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်ထားရန် အချက်နှစ်ချက် ရှိပေသည်။ ထိုအချက် နှစ်ချက်မှာ မြေစာရင်း ဌာန၌ အမည်ပေါက်ခြင်းနှင့် လယ်ယာမြေတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရခြင်း တို့ဖြစ်ပေသည်။ လက်ရှိ မြေယာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေနှင့် ညွှန်ကြားချက်များ အရ လယ်ယာမြေ တကွက်အတွက် ဦးပိုင်ပေါက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးသည် ဤအချက်နှစ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ နှစ်မျိုးအနက် တမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

(၁) သက်ဆိုင်သော လယ်ယာမြေတွင် မိမိသည် လက်ရှိ လက်ငုတ်ဖြစ်နေပါက ထိုလယ်ယာမြေအတွက် မြေစာရင်း ဌာန၌ မိမိ အမည်လည်း ပေါက်နိုင်၏။ လယ်ယာမြေ၌လည်း လုပ်ပိုင်ခွင့် ရနိုင်၏။

(၂) သက်ဆိုင်သော လယ်ယာမြေတွင် မိမိသည် လက်ရှိ လက်ငုတ်မဟုတ်ပါက မိမိဦးပိုင်ပေါက်ခြင်းဖြင့် မြေစာရင်း ဌာနတွင် မိမိအမည်ပေါက်နိုင်၏။ သို့သော် လယ်ယာမြေတွင်လုပ်ပိုင်ခွင့် မရရှိနိုင်ပေ။

အထက် ဖော်ပြပါ အခြေအနေကို ထောက်ရှု၍ **ဦးပိုင်ပေါက်ခြင်းသည် လယ်ယာမြေတကွက်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးနိုင်စွမ်း မရှိပဲ မြေစာရင်းဌာနတွင် မိမိအမည်ပေါက်နိုင်စွမ်းသာ ရှိပေသည်။** လယ်ယာမြေတကွက်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိရန် အဓိကအားဖြင့် လက်ရှိ လက်ငုတ်ဖြစ်ခြင်းကသာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပေသည်။ ဤအချက်သည် မြေရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းရာတွင် အလွန်ထိရောက်ပြီး လယ်လုပ်သူသာ လယ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိရမည်ဆိုသော လယ်ယာမြေ မူဝါဒနှင့်လည်း ကိုက်ညီပေသည်။

ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများ

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများကား မနည်းလှပေ။ အဓိကအားဖြင့် လယ်ယာမြေများကို တောင်သူ လယ်သမားများအတွက် တကယ် အကျိုး သက်ရောက်စွာ မှန်မှန်ကန်ကန် အသုံးချနိုင်ရေး ဖြစ်ပေသည်။ဤကဲ့သို့ ဖြစ်မြောက်နိုင်ရေးအတွက် မြေရှင်စနစ်ကိုဖျက်သိမ်းပစ်နိုင်ရပေမည်။ တောင်သူလယ်သမားအချင်းချင်းလည်း တဦးကိုတဦး ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းကင်းစေရပေမည်။ အတိုချုပ်အားဖြင့် လယ်ယာမြေကို အခြေခံ၍ တဦးတယောက်သည် အခြားသူတဦး၏ လုပ်အားမှ ပေါ်ထွက်လာသော အကျိုးအမြတ်ကို ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း မရှိစေရန် အရေးကြီးပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လယ်ယာမြေကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ထက် လုပ်ပိုင်ခွင့်သာ အဓိက ဖြစ်လာအောင် လုပ်ပေးရပေမည်။ ဤရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် လယ်ယာမြေဝါဒကို တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် **“လယ်လုပ်သူသာ လယ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိရမည်”** ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အဓိကလုပ်ငန်း ဖြစ်သော မြေရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မှန်ကန်သော လယ်ယာမြေ ပုံစံများ ပေါ်ထွက်လာရေးကို အခြေခံလျက် တွဲဖက်လုပ်ရန် အခြားလုပ်ငန်းများလည်း ရှိပေသေးသည်။ မြေယာပြဿနာတခုတည်းကို သီးခြားလုပ်၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။ မြေယာပြဿနာနှင့် ဒွန်တွဲနေသော အောက်ပါ လုပ်ငန်းများကိုလည်း မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေး၏ တစိတ်တဒေသ အနေဖြင့် သိရှိထားရန် အရေးကြီးပေသည်။

(၁) မြေယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုး၍ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား မြင့်မားလာရေး၊

(၂) သိပ္ပံနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး၊

(၃) မြေယာ ကုန်ထုတ်စနစ် မှန်ကန်လာရေး၊

(၄) လူမှုရေး ကိစ္စများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး၊

(၅) တောင်သူလယ်သမား လူတန်းစားတရပ်လုံးကို စည်းရုံးနိုင်ရေး။

ကုန်ထုတ်စွမ်းအား မြင့်မားလာရေးသည် အလွန်အရေး ကြီးပေသည်။ လူတိုင်း၏ ကြိုးစား အားထုတ်မှုဖြင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား မြင့်မားလာမှသာ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းထွက် ကုန်ပစ္စည်းများ ပိုမို ရရှိလာပေမည်။ ကုန်ပစ္စည်း ပေါများ ကြွယ်ဝလာမှု မရှိပဲ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် တည်ဆောက်မှုကို ဆောင်ရွက်ရန်ကား များစွာ ခဲယဉ်းပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်ကိုလည်း မျက်ခြည်ပြတ်၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။

သမရိုးကျ စိုက်ပျိုးရေးထက် သိပ္ပံနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်မှသာ တောင်သူလယ်သမားတို့၏ ဘဝ လွတ်မြောက်ရေးကို မျှော်မှန်းနိုင်ပေမည်။ သိပ္ပံပညာသာလျှင် တကယ့်တိုးတက်ရေးကို လမ်းညွှန်ပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးတွင် အဖက်ဖက်မှ သိပ္ပံနည်းကို အသုံးချရန် အလွန် အရေး ကြီးပေသည်။ စိုက်နည်း ပျိုးနည်းမှအစ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်နှင့် ထွန်ထယ်ကရိယာအဆုံး သိပ္ပံနည်းကျကျ ဆောင်ရွက်ပေးရပေမည်။ စက်မှုလယ်ယာကိုလည်း စနစ်တကျ အကျိုးရှိစွာ အသုံးချသွားရန် အရေးကြီးပေသည်။

မြေယာ ကုန်ထုတ်စနစ် မှန်ကန်လာရေးသည် တောင်သူလယ်သမား တို့၏ ဘဝ လွတ်မြောက်ရေး အတွက် အခြေခံကျသော လိုအပ်ချက်တခု ဖြစ်ပေသည်။ မှန်ကန်သော မြေယာ ကုန်ထုတ်စနစ်သည် မည်ကဲ့သို့ ထုတ်လုပ်သော စနစ် ဖြစ်ကြောင်း ယခုအချိန်တွင် တရားသေ အသေးစိတ် ဖော်ပြရန် မလွယ်ကူလှပေ။ သို့သော် မူအားဖြင့် ထိုစနစ်သည် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်းရပေမည်။ တဦးတယောက် အတွက်သာ အဓိကထားပြီး အကျိုးပြုမည့်အစား အများစုကို အကျိုးပြုသော စနစ်ဖြစ်ရန် လိုပေသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်း၌ လုပ်အား ပေးသော တောင်သူ လယ်သမားတိုင်းသည် မိမိလုပ်အားနှင့် ကိုက်ညီသော အကျိုးကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ထိုကဲ့သို့ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်းမဲ့သည့်အပြင် မြေယာ ကုန်ထုတ်နှုန်းထားလည်း မြင့်မား လာစေသော စနစ် ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။

အထက် ဖော်ပြပါ အချက်များကိုခြုံ၍ ကြည့်သော် မြေယာ ကုန်ထုတ်စနစ် မှန်ကန်လာရေးဆိုရာ၌ အဓိက အားဖြင့် တောင်သူလယ်သမားတို့အတွက် အကျိုးထူး နှစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ရန် လိုကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ ထိုအကျိုးထူး နှစ်ရပ်ကား ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်းမဲ့သော မိမိလုပ်အား အချိုးအတိုင်း အကျိုးအမြတ် ခံစားနိုင်ရေးနှင့် မြေယာ ကုန်ထုတ်နှုန်းထား မြင့်မား လာရေးတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ဤအကျိုးထူး နှစ်ရပ် စလုံးကို ရရှိရန် တောင်သူလယ်သမားတို့သည် လောလော ဆယ်အားဖြင့် ထယ်ရေး ထွန်ရေးမှအစ သီးနှံရိတ်သိမ်းရေးအထိ လက်စားလိုက်စနစ်ကို ကျင့်သုံး သွားနိုင်ကြောင်း ဒေသ အသီးသီးမှ အလားတူ စနစ်၏ အောင်မြင်မှုများကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိနိုင်ပေသည်။

တောင်သူလယ်သမား တို့သည် လက်စားလိုက် စနစ်ကို ကျင့်သုံး ကြည့်ပြီး အောင်မြင်သည်နှင့် အမျှ ပို၍ အသုံးပြုနိုင်သလို တခြား တော်သင့်မည်ဟု ယူဆသော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကိုလည်း စမ်းသပ် ကြည့်သင့်ပေသည်။ သမရိုးကျ လယ်ကွက်ကျဉ်းကျဉ်းများ၌ ပုဂ္ဂလိက တဦးချင်း လုပ်ကိုင်နေရုံဖြင့် တကယ်အကျိုးထူး ပေးနိုင်သည့်စနစ်ကို တွေ့ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ စနစ်သစ် စနစ်ဆန်းများကို လုပ်ကိုင် စမ်းသပ်ကြည့်မှသာ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်နှင့် သင့်တော်သော နည်းကို တွေ့ရှိမည်ဟု ယူဆပေသည်။ ထို့ကြောင့် နည်းသစ် စနစ်သစ်များကို အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစွာ စမ်းသပ် ကြည့်သင့်ပေသည်။ မှန်ကန်သော မြေယာ ကုန်ထုတ်စနစ်သည် တောင်သူလယ်သမားများအား စီးပွားရေး အားဖြင့် အရင်းရှင် လမ်းကြောင်းမှ ခွဲထုတ်ပေးပြီး ဆိုရှယ်လစ် လမ်းကြောင်းပေါ် သို့ ထိုးတင်ပေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်းကို အမြဲနှလုံး ပိုက်ထားရန် လိုပေသည်။

တောလက်ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးကိစ္စများကို အရင်းရှင် စနစ် အရ မည်သည့် အခါမျှ ဦးစား မပေးခဲ့ပေ။ သို့သော် ဆိုရှယ်လစ် စနစ်အရ ဆိုပါက တောလက် ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးကိစ္စများကို ပို၍ ဦးစားပေးရန် လိုပေသည်။ အမှန်မှာ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်အောင်မြင်မှု၏ အဆင့်အတန်း အမှတ်ကို တိုင်းထွာရန် တောလက် ကျေးရွာဒေသ၏ အခြေအနေကို အခြေခံမှသာ တကယ့် အဆင့်အတန်း အမှန်ကို သိရှိရပေမည်။ မြို့နှင့်တော ကွာခြား

သေလေ၊ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်နှင့် ဝေးလေလေဟု ယူဆနိုင်ပေသည်။ မြို့နယ်နှင့် တောရွာကွာခြားမှု နည်းလေလေ၊ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် အောင်လေလေဟု ယူဆနိုင်ပေသည်။

လူမှုရေး ကိစ္စများတွင် အောက်ပါ အရေးများကို ဦးစားပေး၍ ကျေးရွာ အုပ်စုတိုင်း၌ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။

(၁) ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန် လာရေး။ ။လိုအပ်သော ဆေးဝါး အကူအညီများကို ရရှိစေရန် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး စနစ်ဖြင့် အများဆုံး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။

(၂) ပညာရေး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြစ်လာရေး။ ။ အနည်းဆုံး မိမိတို့ အသက်မွေး ဝမ်းရေးကို အထောက်အကူ ပြုမည့် ပညာ အဆင့်အတန်း အထိ လူတိုင်း တတ်မြောက်လာရန် သင်ကြားနိုင်ခွင့် ရရှိရန် လိုပေမည်။

(၃) ကျေးရွာ အုပ်စုတိုင်း၌ မိမိတို့ အစီအစဉ်ဖြင့် အိုမင်းမစွမ်း ရှိသူများကို စားဝတ် နေရေး အတွက် အထောက်အပံ့ ပေးနိုင်ရေး။ ။ စည်းလုံး ညီညွတ်ခြင်းနှင့် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ချက်များဖြင့်သာ ဤကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပေမည်။

(၄) ခိုကိုးရာမဲ့ကလေးသူငယ်များကို စောင့်ရှောက် မွေးမြူ ထောက်ပံ့ရေး။

အထက်ဖော်ပြပါ လူမှုရေးများကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင် သွားနိုင်ရန် ကျေးရွာအုပ်စုများသည် စည်းလုံးညီညွတ်ဖို့လို၏။ တဦးကောင်းစနစ်ကို အဓိက မထားပဲ အများကောင်း စနစ်ကို ဦးစားပေးရန် အရေးကြီး၏။ အထူးသဖြင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးသည် ယခုလက်ရှိအခြေအနေအတိုင်း ပုဂ္ဂလိကနည်းဖြင့် အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ကွဲနေ၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ကျေးရွာ စီးပွားရေးသည် မိသားစု စီးပွားရေး သဘောမျိုး သက်ရောက်စေမည့် သမဝါယမ စနစ်ကို အခြေခံမှသာ အောင်မြင်လာနိုင်ပေမည်။

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်း အသီးသီးကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းသည် အမာခံ အုတ်မြစ် ဖြစ်ပေသည်။ ပိုင်နိုင်သော စည်းရုံးရေးပေါ်၌ အခြေစိုက်ထားသော လုပ်ငန်းများသည် အမြဲတမ်း တိုးတက်ကောင်းမွန် နေပေမည်။ စည်းရုံးရေး မပါသော လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အခြေခိုင်မည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် တောင်သူလယ်သမား လူတန်းစား တရပ်လုံးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စည်းရုံးထားရန် လိုပေသည်။ ပြည်သူ့တောင်သူ လယ်သမား ကောင်စီများဖြင့် စနစ်တကျ အမြန် စည်းရုံးယူရပေမည်။ ထိုကဲ့သို့ စည်းရုံးထားသော တော်လှန်ရေး အင်အားစုကိုလည်း ဆိုရှယ်လစ် အသိရှိရန် ပညာပေးရမည်။ မိမိတို့၏ တာဝန်ကို နားလည်စေရမည်။ လူတိုင်းလူတိုင်းက တာဝန်သိသိ၊ သစ္စာရှိရှိဖြင့် မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို ဝင်ရောက် ဆင်နွှဲစေရမည်။ တော်လှန်ရေးကို အားလုံးက စုပေါင်း တာဝန်ယူလာရန်သည် အရေး အကြီးဆုံး ဖြစ်၏။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အချက်အလက်များအရ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် အဖက်ဖက်မှ ကြီးမားကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ဤကြီးမားသော လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်မှသာ တောင်သူလယ်သမားများ၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးကိုလည်း မျှော်မှန်း၍ ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် တောင်သူလယ်သမားများ၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးအတွက် မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးများအရ စွယ်စုံ အောင်မြင်လာရန် ဆိုရှယ်လစ် အသိရှိသူတိုင်းက အစွမ်းကုန် ဝင်ရောက် ဆင်နွှဲ ပေးရပေလိမ့်မည်။

တာဝန်ရှိသူများ

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲရာ၌ အဓိက အပိုင်းမှ လက်တွေ့ တာဝန်ရှိသူများမှာ ဘဝမှန်သော တောင်သူ လယ်သမားများပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤတော်လှန်ရေးကို တောင်သူ လယ်သမားများ ကိုယ်တိုင်က တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်ကန် အကောင်အထည် ဖော်ပေးနိုင်မှသာ အောင်မြင်မှုကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဘဝမှန်သော တောင်သူ လယ်သမားများ အထဲကပင် တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ပေါ်

ထွက်လာရပေလိမ့်မည်။ တောင်သူ လယ်သမား အများစုက ဆိုရှယ်လစ်အသိဖြင့်ယှဉ်တွဲပြီး တော်လှန်ရေးသမားများ ဖြစ်လာရ ပေလိမ့်မည်။ တောင်သူ လယ်သမား အချင်းချင်း ယိုင်းပင်း ကူညီခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စုပေါင်း တာဝန်ယူခြင်း စသော လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များကို တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲရာ၌ လက်ကိုင်ထားရန် လိုအပ်ပေသည်။

ဤတော်လှန်ရေး၌ တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အပိုင်းမှာ တာဝန်ယူရသကဲ့သို့ တော်လှန်ရေး အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း မိမိအပိုင်းမှ တာဝန်ယူထားရပေသည်။ တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးအတွက် လိုအပ်သော ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့၏။ အရင်းရှင်လမ်းကြောင်းမှခွာ၍ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ တက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော အခြေအနေများကို ဖန်တီးပေးထား၏။ ငွေရှင် ကြေးရှင်နှင့် မြေရှင်များ မတရားဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် အမြတ်ထုတ်ခြင်း အန္တရာယ်မှ တောင်သူလယ်သမားများကို အကာအကွယ် ပေးထား၏။

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးသည် အလွန်ခက်ခဲ နက်နဲပြီး အကိုင်အတွယ်တတ်မှသာ အောင်ပန်း ဆွတ်ခူးနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်သူလယ်သမားများအား နိုင်ငံရေးအရ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြပြုလုပ်ပေးရန် အဖွဲ့အစည်းတခု လိုပေသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုကို ခံယူသော ပြည်သူ့ တောင်သူလယ်သမား ကောင်စီများ ပေါ်ထွက်လာရေးသည် ဤတော်လှန်ရေး အတွက် မရှိလျှင် မဖြစ်သည့် ကိစ္စတရပ် ဖြစ်နေကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။ ပြည်သူ့ တောင်သူလယ်သမား ကောင်စီများက တောင်သူလယ်သမားထုကို နိုင်ငံရေးအရ လမ်းညွှန် ပေးရပေလိမ့်မည်။

လောလောဆယ် အခြေအနေများအရ ကျေးရွာ အုပ်စုတိုင်း၌ တောင်သူလယ်သမားများကို အုပ်ချုပ်ရေးအရ ဖွဲ့စည်းထားသော—

(၁) ကျေးရွာ လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မီတီ၊
(၂) ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီ၊
(၃) ကျေးရွာဘဏ် ကော်မီတီ၊
(၄) ကျေးရွာ လယ်ယာနှင့် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံ သမဝါယမ အသင်း

များကဦးဆောင်နေကြ၏။ သို့သော် နောင်မကြာသော အနာဂတ် ကာလတွင် ပြည်သူ့ တောင်သူ လယ်သမား ကောင်စီများနှင့် ကျေးရွာပြည်သူ့ကောင်စီများက ခေါင်းဆောင်မှု ပေးသွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆရပေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ယခုထက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်၊ ပိုမိုအောင်မြင်လာမည်ဟု မျှော်မှန်း ထားရပေတော့သည်။

မြေယာ ပြဿနာများ

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးတွင် အဓိက မဏ္ဍိုင် လုပ်ငန်းဖြစ်သည့် လယ်ယာမြေများကို ဘဝမှန်သော တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အကျိုးရှိစွာ အသုံးချရေး ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် လိုအပ်သော ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် မတ်လအတွင်းမှစ၍ တခုပြီးတခု အခါအားလျော်စွာ ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့လေသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေများအရ—

(၁) ဗဟိုမြေယာကော်မီတီများ (ဗယက)
(၂) တိုင်းမြေယာ ကော်မီတီများ (တယက)
(၃) မြို့နယ် မြေယာကော်မီတီများ (နယက)
(၄) ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများ (ကယက)

မြေယာကော်မီတီများကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့၏။ မြေယာ အမှုအခင်းများကို တရားမျှတစွာ ဖြေရှင်း ပေးစေခဲ့၏။

မြို့နယ် မြေယာကော်မီတီနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများသည် မူရင်း အမှုများကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ပေး၏။ တိုင်းမြေယာ ကော်မီတီနှင့် ဗဟိုမြေယာ ကော်မီတီများသည် အယူခံ အမှုများကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ပေး၏။ ဤကော်မီတီများတွင် အခြေခံ အကျဆုံးနှင့် အရေး အကြီးဆုံး ကော်မီတီသည် ကျေးရွာ အုပ်စု မြေယာကော်မီတီများ ဖြစ်ပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ် အသိရှိပြီး တာဝန် ကျေပွန်သော ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများ ရှိသည့် ကျေးရွာအုပ်စုများ၌ မြေယာပြဿနာ

များကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့၏။ သို့သော် တချို့ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများတွင် ဘဝမမှန်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ဘဝမှန်သော်လည်း မြေရှင် ကြေးရှင်၏ သြဇာခံများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ဤကဲ့သို့သော ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများရှိသည့် ကျေးရွာ အုပ်စုများတွင် မြေယာ အမှုအခင်းများ ပို၍ ရှုပ်ထွေးလာလေ့ ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာ ကော်မီတီများကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဖွဲ့စည်းပေးနိုင်ရေးသည် တော်လှန်ရေး အတွက် အလွန် အရေးကြီးပေသည်။

ကျေးရွာအုပ်စု မြေယာကော်မီတီများက မှန်ကန်သော်လည်း တချို့ဒေသများတွင် ကျေးရွာ အုပ်စုရှိ တောင်သူလယ်သမား အချင်းချင်း မညီညွတ်မှု၊ တဦးကိုတဦး အနိုင် ကျင့်လိုစိတ် ရှိမှုတို့ကြောင့် မြေယာပြဿနာများ ပေါ်လေ့ရှိပေသည်။ တခါတရံ ရင်နင့်စရာကောင်းသော အဖြစ်မျိုးကို တွေ့ရှိရပေသည်။ မြေယာအမှုအခင်း၌ သားနှင့်အမိ၊ ညီနှင့်အကို စသော ဆွေမျိုးသားချင်း အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ပါလျက် မဖြေရှင်းပဲ အမှုဖြစ်ကြသည်ကိုတွေ့ရ၏။ အထူးသဖြင့် အသက်အရွယ် အိုမင်းမစွမ်း ရှိသော မိဘ၊ ဘိုးဘွား စသော လူကြီးသူကြီးများကို လူငယ်က အနိုင်ကျင့်သော ကိစ္စများသည် ယခုခေတ်နှင့် လားလားမျှ မစပ်ဟပ်တော့ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာ အုပ်စုအတွင်း တောင်သူလယ်သမား အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်စွာ တရားမျှတသော နည်းဖြင့် ပေါင်းသင်း နေထိုင်သွားကြရန် ပညာပေး၍ လမ်းမှန်ရောက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ရေးသည် ဤတော်လှန်ရေးအတွက် အဘိုးတန်လှပေသည်။

လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေသော မြေယာ အမှုအခင်းများ၏ အခြေအနေကို လေ့လာကြည့်ရာ ရာခိုင်နှုန်း ခပ်များများ ကျေနပ်ဖွယ် ကောင်းကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ မြေရှင်စနစ် တိုက်ဖျက်ရေး တနေ့ထက်တနေ့ အောင်မြင်လျက်ရှိ၏။ သို့သော် လယ်ယာမြေ လုပ်ငန်းခွင် သာယာရေးအတွက် မြေယာပြဿနာများ လုံးဝနည်းပါး ကင်းရှင်းသွားမှသာ စိတ်တိုင်းကျ ကောင်းမွန်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပေမည်။ ယခုမူကား လက်ငုတ်ကလေး အချင်းချင်းလည်း မကြာခဏ မြေမှု ဖြစ်နေဆဲပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြေရှင်များနှင့် လက်ငုတ်ကြီးများမှအပ ကျန်တောင်သူလယ်သမား အချင်းချင်း စည်းလုံး ညီညွတ်မှု ရရှိရေး၊ စုပေါင်း လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရေး၊ စုပေါင်း စီးပွားရေးသို့ ကူးပြောင်းရေးများကို အမြန်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ အခြေအနေက တောင်းဆိုလျက် ရှိပေသည်။

မြေယာ အမှုအခင်းများကို ဖြေရှင်း ပေးနေရသော မြေယာ ကော်မီတီဝင်တိုင်းသည်လည်း မြေယာ အမှုအခင်းတခုကို စဉ်းစားသောအခါ အောက်ပါ အခြေခံအချက်ကြီးများကို တတ်နိုင်သလောက် အဓိကထား၍ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

— အမှုသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၏ စီးပွားရေး အခြေအနေ၊

— အမှုသည် တဦးစီကို မှီခိုနေထိုင်ကြသော အိမ်သူ အိမ်သားများ၏ အခြေအနေ၊

— ကျေးရွာ၏ စည်းလုံး ညီညွတ်မှု ရရှိရေး၊

— မှုရင်း လက်ငုတ်နှင့် လက်ရှိ လက်ငုတ် တို့တွင် စီးပွားရေး အခြေအနေနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် အခြေအနေ၊

— အခွင့်အရေးရတိုင်း လယ်ယာမြေများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင် အဖြစ်မှ ပြည်သူပိုင် အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲပေးရေး၊

— လယ်လုပ်သူသာ လယ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိရေး၊

— မြေရှင်၊ ကြေးရှင်များကို အကျိုးပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုး မဖြစ်ရေး၊

— မြေမဲ့ယာမဲ့၊ မြေချို့တဲ့နှင့် ဆင်းရဲသော တောင်သူလယ်သမားများကို အကျိုးပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုး ဖြစ်လာရေး၊

— အခြေအနေ ပေးလျှင် ပေးသလောက် ပုဂ္ဂလိကလယ်ယာစနစ်မှ စုပေါင်း လယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းရေး၊

— သီးစားခ ဖျက်သိမ်းရေးကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ပေးရေး။

တော်လှန်ရေးသတိ ထားရှိရေး

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မြေယာစနစ်တော်လှန်ရေးတွင် အလွန်ကြီးမားသော လုပ်ငန်းတာဝန်များ ပါရှိပေသည်။ ထိုတာဝန် များကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သော လက်ရှိ ဥပဒေ၊ နည်း ဥပဒေများ၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ကောင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်ရန် အရေး ကြီးပေသည်။ ထို ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း တရားသေ မသုံးပဲ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် စဉ်းစား၍ တော်လှန်ရေးကို အထောက် အကူ ဖြစ်စေရန် အသုံးချရပေမည်။ ရန်သူ၏လှည့်စားပုံ လှည့်စားနည်းများကိုလည်း သတိထား၍ တောင်သူလယ်သမားများကို အကာအကွယ် ပြုလုပ်ပေးရပေမည်။

မြေရှင်၊ ကြေးရှင်များ၏ လှည့်စားပုံများအနက် အောက်ဖော်ပြပါ လှည့်စားနည်းသည် ယခင်က အများဆုံး တွေ့ကြုံခဲ့ရပေသည်။

(၁) ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၄၇ ဖြင့် ပိုင်နက်ကျူးလွန်မှု ပြုလုပ်တတ်ပေသည်။ လက်ငုတ်တောင်သူလယ်သမားတဦးသည် မိမိသီးစား လုပ်ကိုင်နေကျ လယ်ယာမြေ တကွက်တွင် ဝင်ရောက်လုပ်သောအခါ မြေရှင်က မကျေနပ်ပါက ပိုင်နက်ကျူးလွန်မှုဖြင့် တရားစွဲတတ်လေသည်။

(၂) ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၆ ဖြင့် သူများပစ္စည်း ဖျက်ဆီးမှု ပြုလုပ်တတ်ပေသည်။ မြေရှင်သည် သီးစားကို မိမိမြေမှ နှင်ချင်သောအခါ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေတွင် သီးနှံတခုခုကို အမည်ခံ ကြဲထားလိုက်၏။ ထိုလယ်ယာမြေတွင် လုပ်နေကျ သီးစားက ဝင်ရောက်လုပ်သောအခါ သူများပစ္စည်း ဖျက်ဆီးမှုဖြင့် တရားစွဲ၏။

(၃) ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၀၆ အလွဲ သုံးစားမှုဖြင့် တရားစွဲ၏။ ငွေတိုးချစားသူတဦးသည် သီးနှံပေါ် ပေးဖြင့် ငွေချေးခဲ့၏။ မိမိစိတ်ကြိုက် အတိုင်း အဆမတန်အတိုးသဘောဖြင့် သီးနှံ မရသောအခါ အလွဲသုံးစားမှုဖြင့် တရားစွဲ၏။

(၄) ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၀ လိမ်လည် မှုဖြင့် တရားစွဲ၏။ သီးစားခကို မြေရှင်က ပိုလိုသောအခါ ကြွေးမရှိပဲ ကြွေးရှိဘိသကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးထားရ၏။ ထိုငွေကို သီးနှံပေါ်ချိန် မရပါက လိမ်လည်မှုဖြင့် တရားစွဲ၏။

(၅) ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၈၈ အာဏာ ဖီဆန်မှု၊ ဤပုဒ်မကို သူကြီးများက ရေလဲ အမျိုးမျိုးဖြင့် အသုံးချပြီး တောင်သူလယ်သမားများကို အနိုင်ကျင့်ခဲ့၏။

အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မများနည်းတူ တခြားလည်းနည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် မြေရှင် ကြေးရှင်များသည် တောင်သူလယ်သမားများကို အနိုင်ကျင့်ရန် အကြံထုတ်တတ်ပေသည်။ ဤနေရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း အရေခြုံများ၏ အကူအညီ မပါပဲ လှည့်စားမှုများကို ပီပီရိရိ မလုပ်နိုင်ကြဟု ယူဆပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ အနေဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကျိုးကိုသာ အဓိကထားသော အလုပ်နှင့် ခေတ်နှင့် မလျော်သော အလုပ်များကို မလုပ်ပဲ ရပ်တန်းက ရပ်သင့်ကြပြီဟု ယူဆပေသည်။

မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေးကို ဆင်နွဲရာ၌ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရှုဒေါင့်အမျိုးမျိုးမှ သေသေချာချာ လေ့လာပြီး သူ့အပိုင်းနှင့်သူ စနစ်တကျရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေးရပေမည်။ နိုင်ငံရေး ရှုဒေါင့်၊ စီးပွားရေး ရှုဒေါင့်နှင့် လူမှုရေးရှုဒေါင့်များမှ တိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သုံးသပ်ကြည့်ရန် လိုပေသည်။ ဤတော်လှန်ရေးသည် အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့၏။ အကိုင်အတွယ် မှန်ကန်မှ အောင်ပွဲခံနိုင်ပေမည်။ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် အမြဲလုပ်ဆောင်ပေးဖို့ လိုပေသည်။ ရှေ့လောမကြီးသင့်သည့် နေရာ၌ ရှေ့လော မကြီးသင့်သလို နောက်မကျသင့်သည့် ကိစ္စ၌လည်း အချိန်မီ ဆောင်ရွက်ပေးရပေမည်။ မိမိဆန္ဒ၏ ကျေးကျွန်အဖြစ်သို့ မကျရောက်စေပဲ ရုပ်ဝတ္ထုအခြေအနေပေးသည့် အပေါ်၌သာ မူတည်ပြီး တော်လှန်ရေး အစိုးရ၏ မူဝါဒ ဘောင်အတွင်းမှ ရည်မှန်းထားသော ပန်းတိုင်သို့ ချီတက်ရန် တာဝန်ရှိသူတိုင်း အမြဲသတိချပ်သင့်ပေသည်။ အဓိကမှာ တော်လှန်ရေး အဆင့်တိုင်း၌ လုပ်ငန်းတိုင်းတွင် တော်လှန်ရေးသတိ ကောင်းစွာ ထားရှိရေးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။

အမှန်ဆုံး တရားစီရင်ရေးသို့

လူထု ရေးရာ

စနစ်ဟောင်းနှင့် စနစ်သစ်

နိုင်ငံတော် ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံ တခုက ပိုင်ဆိုင်သော တရား ဥပဒေ ပြုမှု အာဏာ၊ အုပ်ချုပ်မှု အာဏာ၊ တရားစီရင်မှု အာဏာတို့ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေး အချုပ် အချာ အာဏာရပ်ကြီးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာသည် နိုင်ငံတော်၏ အာဏာ တရပ် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ သို့ရာတွင် စနစ်ဟောင်း ခေတ်ဟောင်း ထွန်းကား ခဲ့သော အချိန်ကာလတွင်မူ တရား ဥပဒေများသည် လည်းကောင်း၊ တရားစီရင်မှုများသည် လည်းကောင်း ကြေးရတတ် လူတန်းစားများ၊ ငွေရှင် ကြေးရှင်များအတွက်သာ အကျိုး ပြုခဲ့၍ ဆင်းရဲသား ငွေကြေး မတတ်နိုင်သူ လူတန်းစားများ အတွက် အကျိုးပြုခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ မြေရှင် အရင်းရှင် ခေတ်အတွင်းဝယ် တရားဥပဒေနှင့် တရားစီရင်ရေးသည် တရားသော ဥပဒေနှင့် မှန်ကန်သော တရား စီရင်မှု မဖြစ်ခဲ့ရုံသာမက လုပ်သား ပြည်သူများကို ဖိနှိပ်သော မြေရှင် အရင်းရှင်တို့၏ ဖိနှိပ်ရေးလက်နက်ကရိယာတခုသာ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ထိုအချိန်အခါက ငွေရှင် ကြေးရှင်များသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ မနကို အရင်းအနှီး ပြု၍ အမှုနိုင်စေရန် သက်သေများကို ဝယ်ယူအသုံးပြု၏။ လပ်ထိုးနိုင်၏။ လူသတ်မှုပင် ဖြစ်စေကာမူ ကွင်းလုံးကျွတ် လွတ်အောင်လည်း လုပ်နိုင်ကြ၏။ တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားများ အနေဖြင့် အမှုဖြစ်လျှင် တရားလိုပင် ဖြစ်စေ၊ တရားခံပင် ဖြစ်စေ ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင် ရတတ်ပြီး အများအားဖြင့် အရှုံးနှင့်သာ နိဂုံးချုပ်ရလေ့ ရှိပေသည်။ ငွေများလျှင် တရား နိုင်တတ်သော သဘောက လွှမ်းနေသည့် အတွက် တရား ဥပဒေနှင့် တရားရုံးများသည် လုပ်သား ပြည်သူများထက် ခေါင်းပုံ ဖြတ်သမား မြေရှင် မနရှင်တို့ဖက်သို့သာ ပိုမို ယိမ်းယိုင်ခဲ့ပေသည်။

ထို့ပြင် အမှုအခင်း တခုဖြစ်လျှင် အမှုစစ်ဆေးရာ၌ များစွာ နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာသည်။ တောင်သူ လယ်သမား၊ အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားများ အနေဖြင့် အမှုအခင်း ဖြစ်ပွား၍ ရုံးပြင် ကနားရောက်သည့်အခါ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာမှုကြောင့် တရားလိုဖြစ်စေ၊ တရားခံ ဖြစ်စေ၊ သက်သေပင် ဖြစ်စေ ဒုက္ခမျိုးစုံတွေ့ကြုံ ရလေသည်။ ရုံးချိန်း အတန်တန် သွားရသဖြင့် အလုပ်ပျက် အကိုင်ပျက် ဖြစ်ရသောကြောင့် ဝင်ငွေ ထိခိုက်ရသည့်အထဲ ရှေ့နေစရိတ်၊ ရုံးစရိတ်၊ အထွေထွေ စရိတ်စသည်ဖြင့် စရိတ်အမျိုးမျိုးကို ထပ်မံ ကုန်ကျ ရပြန်သောကြောင့် တသက်လုံး နာလန်မထူနိုင်တော့သည့် ဘဝသို့ ရောက်သွား ကြရရှာသူများ ဒုနှင့်ဒေး ရှိခဲ့ ပေသည်။ ဆင်းရဲသားများ အနေဖြင့် အာမခံ ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေ မရှိရသည့်အထဲ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် နှောင့် နှေး ကြန့်ကြာမှု ဖြစ်နေသည့် အတွက် အချုပ် အနှောင် ကြာရှည်စွာ မခံသင့်ပဲ ခံခဲ့ကြရသည်။ အိမ်ထောင်ဦးစီး ဖြစ်သူ အနေဖြင့် ကြာရှည်စွာ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်း ခံနေရသော အခါ ထိုသူ အပေါ်တွင် မှီခိုအားထား နေရသော သားမယားများ၊ မှီခိုသူများမှာ စား ဝတ် နေမှု အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရပြီး အကျင့်စာရိတ္တများ ပျက်ပြားခဲ့ကြရသည်။ ဖော်ပြခဲ့သော အနိဋ္ဌာရုံများ၊ အဖြစ်ဆိုးများ၊ အနှောင့် အရှက်၊ အခက် အခဲများကို ရင်မဆိုင်နိုင်သဖြင့် ဆင်းရဲသား လုပ်သားပြည်သူ အတော်များများသည် မြေရှင်မနရှင်များပြုသမျှကို ခေါင်းငုံ့ခံခဲ့ကြရသည်။

အထက်ပါ ဖြစ်ရပ်များကို အဖြေထုတ်ကြည့်သော် ခေတ်ဟောင်း က တရား ဥပဒေနှင့် တရားစီရင်မှုတို့သည် မှန်ကန်မှုလည်း မရှိ၊ မြန်ဆန် မှုလည်း မရှိရုံသာ မက လုပ်သား ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ် ပေးခြင်းလည်း မရှိကြောင်း လယ်ပြင်တွင် ဆင်သွားသကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာ ပေါ် လွင်လျက် ရှိပေသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် အဖက်ဖက်၌ ပျက်စီး ယိုယွင်း နေသည်များကို အခြေ အမြစ်ကစ၍ ဖယ်ရှား ပစ်ကာ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်အရ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်သစ်ကို တည်ဆောက်ရန် အတွက် နိုင်ငံတော် အာဏာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် ခဲ့ပေသည်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် **မိမိ၏** အခြေခံ သဘောတရားအဖြစ်အောက်ပါခံယူချက်ကိုချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။

“နိုင်ငံတော် တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် မိမိ၏ လုပ်ငန်းရပ်များကို ချမှတ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ အကောင်အထည် ဖော်ရာ၌ လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေမြေသဘာဝနှင့် ထကယ် ပကတိ တည်ရှိနေသော အဖြစ်မှန် အခြေ အနေများကို ယထာဘူတကျအောင် လေ့လာ သုံးသပ်ပြီး ရရှိလာအပ်သော အချက်များကို မူတည်၍ တိုးတက်မှု ဖြစ်စေမည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေ ဆောင်ရွက်မည်”

(မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် အပိုဒ် ၂)

ယင်းအခြေခံ သဘောတရားနှင့် အညီ တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ အခြေအနေများကို လေ့လာ သုံးသပ်၍ တိုးတက်သစ်လွင် ကောင်းမွန်သော စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စည်းရုံးရေး လမ်းစဉ်များကို ချမှတ်ခဲ့ ပေသည်။ ထိုသည်နှင့် တချိန်တည်းမှာပင် တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် တရားစီရင်ရေး စနစ်ကိုလည်း လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သော တရားစီရင်ရေး စနစ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ခေတ်နှင့် မလျော်ကန်သော တရား ဥပဒေများ ကိုလည်း လျော်ကန် သင့်မြတ်လာအောင် ပြင်ဆင် ကျင့်သုံးခဲ့လေသည်။ တရားရုံးများက အမှုအခင်းများကို မှန်ကန်စွာနှင့် မြန်ဆန်စွာ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရန် အတွက်လည်း စီစဉ် ဆောင်ရွက်စေခဲ့ ပေသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် အထက်ဖော်ပြပါ အတိုင်း တရားစီရင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အမှန်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး တရားစီရင်ရေး ဖြစ်မြောက်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့် အလျောက် ဤဆောင်းပါးတွင် အမှန်ဆုံး တရား စီရင် ရေး ဖြစ်မြောက်ရန် အတွက် ဆောင်ရွက်ပုံ ဆောင်ရွက်နည်း တရပ်ကို ဆွေးနွေး တင်ပြ လိုပေသည်။

စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီတွင်လည်းကောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်ငန်း များတွင် လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် လည်းကောင်း အတတ်နိုင်ဆုံး အမှန်အကန် ဖြစ်ရေး အတွက် စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်ခြင်း စုပေါင်း တွေးခေါ် ကြံဆခြင်း၊ စုပေါင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း အစရှိသည့် လုပ်ငန်းများ ကို ရှေးရှု ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။

လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် အလုပ် ဆိုရာ၌လည်း နှစ်မျိုး နှစ်စား ရှိ၏။ ကာယအားဖြင့် လုပ်ရသော အလုပ်နှင့် ဉာဏအားဖြင့် လုပ်ရသော အလုပ်တို့ ဖြစ်၏။ စုပေါင်း ပြုလုပ်သည့် လုပ်ငန်း များတွင် ကာယ အားဖြင့် ပြုလုပ်ရ သော လုပ်ငန်းများ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ ပြုလုပ်ရ သည်မှာ မြင်လွယ် ထင်လွယ်၏။

ပုံစံ ပြရသော် လူတယောက်သည် နွားတရှဉ်းဖြင့် တရက်တွင် လယ်နှစ်ဧကကို ထွန်ယက် နိုင်၏။ သို့သော် အခြား လူကိုးယောက်က နွားကိုးရှဉ်းဖြင့် အတူ ထိုလူ၏ လယ်ကို လက်စားလိုက်၍ထွန်ယက်ပါက တရက်တွင် လယ် ဧက နှစ်ဆယ်ကိုထွန်ယက်နိုင်ပေမည်။ ဤပုံစံကို ကြည့် လျှင် ကာယ လုပ်ငန်း၌ အဘယ့်ကြောင့် စုပေါင်း လုပ် ဆောင်သင့်သည် စသည်ကို သိနိုင်၏။ သို့သော် ဉာဏလုပ် အားတွင်မူ ဤမျှမြင်လွယ် ထင်လွယ်ရှိသည် မဟုတ်ချေ။

ယေဘုယျအားဖြင့် လူသည် တဦးချင်း အနေ နှင့် အဖက်ဖက်မှ ပြည့်စုံ မှန်ကန်သော အသိဉာဏ် အများမရှိ ပြုဆောင်တတ်သည့် အရည်အခြင်းရှိသည် မဟုတ်ပေ။ လူသည် လူသာလျှင် ဖြစ်ပေရာ ချွတ်ယွင်းချက်များ၊ မတိကျသော သိမြင်မှုများရှိသည်မှာ သဘာဝကျသည်သာ ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ တဦးချင်း အနေဖြင့် ပြည့်စုံ၊ မှန်ကန်တိကျသော သိမြင်မှုများ မရှိသော်လည်း လူအများ စုပေါင်း၍ စဉ်းစားဆုံးဖြတ် တီထွင် ကြံဆ၊ လုပ်ကိုင် ခြင်းအားဖြင့် မလိုလားအပ်သော ချွတ်ယွင်းချက်များနှင့် အမှားများကို ဖယ်ရှား သန့်စင် ပစ်နိုင်သည့်အပြင် ပြည့်စုံ မှန်ကန် တိကျသော အသိ အမြင်များနှင့် အမှားနည်းသော ပြုဆောင်တတ်သည့် အရည်အခြင်းများကို ရရှိလာနိုင်ပေသည်။

လူတို့၏ သိမြင်မှုတွင် မပြည့်စုံဖြစ်ရသော အကြောင်းရင်း တရပ်မှာ လူတို့၏ အာရုံ ခံစား တတ်သော အင်္ဂါ အစိတ် အပိုင်းများ ဖွဲ့စည်းပုံ[၁] ၌ အားနည်းချက်များ ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကို ကမ္ဘာ့ စိတ္တဗေဒနှင့် ဒဿနိကဗေဒ ပညာရှင်များက စမ်းသပ် တွေ့ရှိခဲ့ကြပေသည်။

အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ၏ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်ကို ထောက်ရှုခြင်း အားဖြင့် လူတို့၏ အာရုံခံစား တတ်သော အင်္ဂါ အစိတ် အပိုင်းများ ဖွဲ့စည်းပုံ အားနည်းချက်များ ရှိနေခြင်းကြောင့် တဦးချင်း အနေအားဖြင့် မပြည့်စုံ မတိကျသော သိမြင်မှုများကိုသာ ရရှိနိုင်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။

လူအများ စုပေါင်း ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံတိကျသော သိမြင်မှုကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ လူအများ စုပေါင်း ညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပူးပေါင်း၍ တီထွင်ကြံဆခြင်းတို့ဖြင့် ပြည့်စုံ မှန်ကန်တိကျသော သိမြင်မှုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပေသည်။ လူတဦးစီ အနေဖြင့် ပြည့်စုံ မှန်ကန် တိကျသော အသိအမြင်ကို မရရှိနိုင်လင့်ကစား လူတဦးစီကရရှိထားသော အကြံဉာဏ်များ၊ အသိအမြင်များကို စုပေါင်း လိုက်သည့် အခါတွင်မူ ပြည့်စုံ မှန်ကန်တိကျသော အကြံဉာဏ်နှင့် အသိအမြင်များကို ဖြစ်ပေါ် လာစေ နိုင်သည်။

လူသည် မိမိဖာသာ တဦးတည်း အထီးကျန် မနေတတ်သော သတ္တဝါ ဖြစ်၏။ လူ့သမိုင်းဦးကတည်းက မိမိ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ရန် အတွက် လည်းကောင်း၊ အစား အစာ ရှာဖွေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ နေထိုင်စရာများ ဆောက်လုပ်ရန် အတွက် လည်းကောင်း စုပေါင်း လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြ၏။ ဤသို့ ပူးပေါင်း ညီညွတ်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် အံ့ဖွယ်ရာ တီထွင် ဖန်တီး နိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဤသို့ နေထိုင်ခဲ့သည့်နည်းတူ တီထွင်ခြင်း၊ စဉ်းစား ကြံဆခြင်းတို့တွင် အမှားနည်း၍ အမှန်ဆုံး၊ အပြည့်စုံဆုံးကို ရရှိရန် အတွက်လည်း အများဝိုင်းဝန်း ဆက်စပ်ကြံဆခြင်းဖြင့် ပေါ်ထွက် လာခြင်း ဖြစ်၏။ တနည်း ဆိုသော် လူတဦးတယောက်၏ မပြည့်စုံသော အမှားပါတတ်သော တဖက်သတ် အသိဉာဏ် တို့သည် လူအများ၏ သိမြင်လုပ်ဆောင်ချက်များဖြင့် ပေါင်းစည်း ဆက်စပ် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမို ပြည့်စုံ မှန်ကန်သော အသိဉာဏ်ကို ဖြစ်ထွန်းစေပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီ၏ တွေးခေါ် မြော်မြင်ရေး စာတမ်း ဖြစ်သော လူနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်တို့၏ အညမည သဘောတရား တွင် ပါရှိသည့် မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ နည်း၏ အဓိက တာဝန်များတွင် တာဝန်တရပ် အနေနှင့်

“ကာလ ဌာနနှင့် ပယောဂ အခြေအနေများကို မှီ၍သာလျှင် မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနေရသော သမုတိ သစ္စာ အမြင်နှင့် ထာဝရအားဖြင့် မဖောက်မပြန် မှန်ကန်နေသော ပရမတ္ထ အမြင် နှစ်ရပ်ကို ဆက်စပ် သုံးသပ်၍ ကောင်းကျိုးရှိအောင် အသုံးပြုခြင်း....” ဟု ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အမှန်ဆုံးတရားစီရင်ရေး

အမှန်ဆုံးတရားစီရင်မှုရရှိရေးအတွက် လူတဦးချင်း၏ စဉ်းစား တွေးဆမှုနှင့် လူများစုတို့၏ သိမြင်မှုတို့ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှု၊ အပြန်အလှန် အငြင်းပွားမှု ဖြစ်စဉ် အပါအဝင် အချက်အလက်ပေါင်း များစွာ ရှိသည့် အနက် အရေးကြီးလှသော အခြေခံ အချက်ကြီး တချက်မှာ အမှုကို တဦး တယောက်တည်းက စဉ်းစား မဆုံးဖြတ်ပဲ ခုံရုံး

---

[၁] ***Central Nervous System***

အဖွဲ့ဝင်များက စုပေါင်း စဉ်းစား ဆုံးဖြတ် ကြခြင်း (ဝါ) အများပါဝင်၍ ညှိနှိုင်းစဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် နိုင်ငံတော် အာဏာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခဲ့ပြီးသည့် အချိန်မှ စ၍ စုပေါင်း လုပ်ဆောင်မှု၊ စုပေါင်း တာဝန်ယူမှုကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကျင့်သုံး လာခဲ့သည်။

လက်တွေ့ လုပ်ငန်းများ

မြေရှင် ကြေးရှင် ငွေရှင်တို့၏ ခေါင်းပုံဖြတ် ချယ်လှယ်မှုမှ ကင်းလွတ်စေရန် ပြုလုပ်ထားသော တောင်သူ လယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်သည့် ဥပဒေနှင့် သီးစားချထားရေး ဥပဒေများပါ ရပိုင်ခွင့် များကို တောင်သူ လယ်သမားတို့ အကျိုးရှိစွာ ခံစားနိုင်စေရန် လည်းကောင်း၊ ဤဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သူများအား တော်လှန်ရေး အာဏာစက်ဖြင့် အရေးယူနိုင်စေရန် လည်းကောင်း၊ တောင်သူလယ်သမားများ၏ မြေယာ အမှု အခင်းများကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ် ဖြေရှင်းနိုင်စေရန် လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာမြေယာကော်မီတီ၊ မြို့ နယ် မြေယာကော်မီတီ၊ တိုင်း မြေယာကော်မီတီ၊ ဗဟို မြေယာကော်မီတီ စသော အဆင့်ဆင့် မြေယာကော်မီတီများကိုဖွဲ့စည်းထားရှိပေသည်။ ယင်းသို့ မြေယာအမှုအခင်းများကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ဖြေရှင်းရာတွင် အခြေခံ မြေယာကော်မီတီများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လက်မခံနိုင်ပါက လက်မခံ နိုင်သူသည် တိုင်းမြေယာကော်မီတီသို့ အယူခံဝင်နိုင်၍ တဖန် တိုင်းမြေယာကော်မီတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်ပါက မကျေနပ်သူက တဆင့်တက်၍ ဗဟို မြေယာကော်မီတီသို့ အယူခံ ဝင်နိုင်ပေသည်။ မြေယာကော်မီတီ များတွင် တောင်သူလယ်သမားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ် သူများ ဖြစ်သော မြေရှင်များ၊ သူကြီးဟောင်းများ၊ ကြေးရတတ်များ၊ လူဆိုး လူမိုက်များ၊ နိုင်ငံရေး အကျင့်ပျက်သူများ မပါဝင်စေပဲ ဧက ၂၀ အောက် လုပ်ကိုင်သည့် တောင်သူလယ်သမားများသာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်စေရန် စည်းကမ်း သတ်မှတ် ထားပေသည်။

အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင် ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခ အမှုအခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင် ရာတွင် အခြေခံမှ ဆောင်ရွက် ပေးသော အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများတွင် သဘာပတိ တဦးနှင့် အဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးကျစီ ဖွဲ့စည်းခန့်ထားပြီး ယင်းဆပ်ကော်မီတီအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် အလုပ်သမားဌာန လက်အောက်ခံရုံးများမှ အရာထမ်းတဦးကို ဆောင်ရွက်စေ၏။ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများကို ရွေးချယ် ခန့်အပ်ရာတွင် ပြည်သူပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အလုပ်ဌာနများရှိ အလုပ်သမားကြီးများထဲမှ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊ အလုပ်သမားရေးရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုရှိခြင်း၊ ရိုးသား ဖြောင့်မတ်ပြီး အလုပ်သမားထု၏ ယုံကြည်အားကိုးမှုနှင့်ပြည့်ဝပြီး သမာသမတ်ရှိသူများကိုသာ ထည့်သွင်း စဉ်းစားလေသည်။

အထူး ရာဇဝတ်ခုံရုံး ဖွဲ့စည်းရာတွင် အဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံး သုံးဦး ပါဝင်ရမည် ဖြစ်၏။ အထူး ရာဇဝတ်ခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးဦး ပါဝင်သော အတည်ပြု အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားရှိ၏။ အထူး ရာဇဝတ်ရုံးမှ စစ်ဆေးကြားနာစီရင်၍ အတည်ပြုပြီး ဖြစ်သော အမှုများကို နည်းဥပဒေများဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလ အပိုင်းအခြား အတွင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အယူခံဝင်နိုင်ရန်အတွက် အယူခံအဖွဲ့ကိုလည်း ပုဂ္ဂိုလ် လေးဦး ပါဝင်လျက် ဖွဲ့စည်း ထားရှိ ပေသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ကိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေအရ အခြေခံ ပြည်သူ့တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာတွင်လည်း မြို့နယ် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မီတီ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သော မြို့နယ်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီ ကိုယ်စားလှယ်က သဘာပတိအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမား ကောင်စီမှ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးနှင့် ပြည်သူ့ တောင်သူ လယ်သမား ကောင်စီ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးက အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပါဝင်၏။ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားကောင်စီနှင့် ပြည်သူ့ တောင်သူ လယ်သမား ကောင်စီများကို မဖွဲ့စည်းရသေးမီ ကာလ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီယူနစ်က ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ် ပေးရမည် ဖြစ်၏။

ဒေသ ပြည်သူ့တရားရုံးများကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် တိုင်း လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီမှ ရွေးချယ်သော

ပုဂ္ဂိုလ်တဦး၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမားကောင်စီ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦး၊ ပြည်သူ့ တောင်သူ လယ်သမား ကောင်စီ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးတို့ ပါဝင်၏။ ပြည်သူ့ အလုပ်သမား ကောင်စီနှင့် ပြည်သူ့ တောင်သူလယ်သမားကောင်စီများ မဖွဲ့စည်း ရသေးမီ ကာလ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီယူနစ်က ကိုယ်စားလှယ် များကို ရွေးချယ် ပေးရမည် ဖြစ်၏။

အယူခံ အဖွဲ့တွင်လည်း တရားရေး ဌာနမှ ခန့်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးနှင့် အထက်ပါ အတိုင်း ပြည်သူ့အလုပ်သမား ကောင်စီမှ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦး၊ ပြည်သူ့ တောင်သူ လယ်သမား ကောင်စီမှ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးတို့ ပါဝင်ပေသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီက တရား စီရင်ရေး နှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေသစ်များကို မပြဋ္ဌာန်းသေးမီ တော်လှန်ရေး အစိုးရ၏ တရားရုံး ဖွဲ့စည်းပုံမူဝါဒနှင့် တတ်နိုင်သမျှ ကိုက်ညီစေရန် အတွက် လည်း ကောင်း၊ မိမိ၏ အယူခံ စီရင်နိုင်ခွင့်ကို သုံးစွဲရာတွင် ကျင့်ထုံးကိစ္စများ ပိုမို ကောင်းမွန် ပြေပြစ်စေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်က အများပြည်သူတို့ အတွက် မကြာသေးမီက အမိန့်ကြော်ငြာစာ¹ဖြင့်လုပ်ထုံးနည်းနာများကို ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။ ဤလုပ်ထုံးနည်းနာများ အရ အထူး အရေးကြီးလှသော ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်သည့် သေဒဏ် စီရင်ခြင်း ခံရသည့် အမှုများမှ တင်သွင်းသော အယူခံ များကို တရားသူကြီး နှစ်ဦး ပါဝင်သည့် ခုံရုံးက ကြားနာစီရင် ရမည်ဟု လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသော အယူခံများကို တရားသူကြီးနှစ်ဦး၊ သို့မဟုတ် နှစ်ဦးထက်အများ ပါဝင်သည့် ခုံရုံးက ကြားနာစီရင်ရမည်ဟု လည်းကောင်း တရားမစောဒကမှုများကို တရားသူကြီးနှစ်ဦး၊ သို့မဟုတ် နှစ်ဦးထက် အများ ပါဝင်သည့် ခုံရုံးက ကြားနာ စီရင်ရမည်ဟုလည်းကောင်း ပါရှိလေသည်။ ထို့ပြင် တရားရုံးချုပ်သည် အရေးကြီးသော ဥပဒေ ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်သည်ဟု တွေ့ရှိသည့်အခါတိုင်း၌လည်း စုံညီ ခုံရုံး ဖွဲ့ကာ စစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ်လျက် ရှိပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီ

ဤသို့ တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များတွင် ဖြစ်နိုင်သည့် အခြေ အနေများ၌ လုပ်သား ပြည်သူများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များက ပါဝင် ညှိနှိုင်း ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အကျိုး ကျေးဇူး နှစ်ရပ်ပေါ် ထွက် လာ၏။ ပထမအချက်မှာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များအား ပြည်သူတို့၏ တရား စီရင် ပိုင်ခွင့် အာဏာကို လွှဲအပ်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတော်အာဏာကို ကိုယ်စား ပြုစေလျက် ပြည်သူတို့ကိုယ်တိုင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ကို ပေးထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီအသွင် လက္ခဏာကို ဆောင်ယူ၏။ ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီသည် အလုပ် လုပ်သော လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ အာဏာလွှမ်းမိုးရေး ဘဝပင် ဖြစ်သည်။ အလုပ် လုပ်သော လုပ်သား ပြည်သူတို့အတွက် အလုပ် လုပ်သော လုပ်သားပြည်သူတို့ ကိုယ်တိုင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်သော လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ အစိုးရ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်နှင့်လည်း ကိုက်ညီ ပေသည်။ ဒုတိယ အချက်မှာ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ၊ အစိုးရ ဌာနများမှ ခန့်အပ် တာဝန်ပေးထားသူများမှာ အနည်းနှင့် အများ တရား ဥပဒေကို တတ်မြောက် ကြသူများ ဖြစ်ပေရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ စီရင် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဥပဒေတခုတည်းကိုသာ ကြည့်၍ တဖက်စောင်းနင်း မဖြစ်စေရန် ပြည်သူတို့၏ အတွေ့အကြုံနှင့် ပညာဗဟုသုတ အခြား တဖက်မှ အလေး တင်းပေးခြင်းဖြစ်၏။ တနည်းဆိုသော် တရား ဥပဒေ ပညာရပ်နှင့် ပြည်သူတို့၏ အတွေ့အကြုံ ပညာဗဟုသုတကို ပေါင်းစပ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အဖွဲ့ဝင်များ တာဝန်

တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် ပြည်သူတို့အား ယုံကြည်ကိုးစားစွာဖြင့် ဖြစ်သင့်ပြီး ဖြစ်နိုင်သည့် အခြင်းအရာများတွင် နိုင်ငံတော် အာဏာ၏ အစိတ်အပိုင်းတရပ်ဖြစ်သော တရားစီရင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အာဏာကို အပ်နှင်းထား၏။ တစိတ် တဒေသအားဖြင့် နိုင်ငံတော် အာဏာကို အပ်နှင်းထားခြင်းလည်း မည်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အပ်နှင်းခြင်း ခံရသူများသည် မိမိတို့အား တော်လှန်ရေး ကောင်စီက အလေး အနက် တန်ဘိုး

၁။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ ရန်ကုန်မြို့ ၁၃၂၇ ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၄ ရက်၊ (၁၉၆၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁ အများဆိုင်ရာ)

ထားပြီး ယုံကြည်ကိုးစားသလို မိမိတို့ဖက်မှလည်း တာဝန်ကြေဖို့ အရေး ကြီး၏။ ထိုတာဝန်ကို အကြောင်းပြု၍ မိမိတို့၏ အလုပ်ရုံ စက်ရုံနှင့် အလုပ်ဌာနများသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့် အခါ ဘဝင်မမြင့်ရန် သတိထားဖို့ လို၏။

သို့မှသာလျှင် တရားစီရင်ရေး၌ အမှန်ဆုံး ဖြစ်ဖို့ အတွက် အရေးကြီးသော အချက် တရပ် ဖြစ်သည့် အများပါဝင်ကြံဆ ညှိနှိုင်းစီရင် ဆုံးဖြတ်ရေးသည် အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

စုပေါင်းခေါင်းဆောင်ခြင်း၊ စုပေါင်း တွေးခေါ် ကြံဆခြင်း၊ စုပေါင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် တရား စီရင်ရေးတွင် အမှန်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး ဖြစ်အောင် ပိုမို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်နှင့် အမျ လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ပိုမို ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ကြဉ်း ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက လိုလားသော တရား စီရင်ရေး စနစ်သစ်ကိုလည်း အထောက် အကူ ပြုရာရောက်ပေသည်။

ယင်းသို့ တရား စီရင်ရေးတွင် အမှန်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက် ရာတွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၊ တော်လှန်ရေး အစိုးရ၊ တရားရုံးချုပ်၊ အထူး ရာဇဝတ်ရုံး၊ အယူခံ အဖွဲ့ တရားရုံးများ အစရှိသည်တို့က ဆောင်ရွက်ရုံမျှဖြင့် ပြည့်စုံ လုံလောက်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ တရား စီရင်ရေးတွင် အမှန်ဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံး ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ တရားသူကြီး၊ တရားရုံးအမှုထမ်း၊ ရှေ့နေ၊ ပြည်သူ့ရဲ၊ သက်သေ စသည့် တရား စီရင်ရာတွင် တိုက်ရိုက် ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများသာမကပဲ လုပ်သား ပြည်သူတရပ်လုံးကပါ မိမိတို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်ဟု သဘောပေါက် နားလည်ကာ အသိတရားရှိရှိ၊ စေတနာ ရှိရှိဖြင့် စွမ်းစွမ်းတမံ ဝိုင်းဝန်း ကြိုးပမ်း ကြဖို့ အထူး လိုအပ် ပေသည်။ သို့မှသာလျှင် ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဘောင်သစ် တည်ဆောက်မှုကို အကျိုး ပြုမည့် တရား စီရင်ရေး စနစ်သစ်သည် အပြည့် အဝ အောင် မြင်မှု ရရှိ လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသတည်း။ ။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ပါတီစည်းရုံးရေး ဗဟိုကော်မီတီဌာနချုပ်မှ ထုတ်ဝေသော

ဗီယက်နမ်

တအုပ် နှစ်ကျပ်

ထွက်ပြီ

ကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်း အမှတ် ၉ နှင့် ဆက်သွယ်ဝယ်ယူနိုင်ပြီ။ ယနေ့ တကမ္ဘာလုံး စိတ်ဝင်စားနေသည့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ –

- ဗီယက်နမ် နိုင်ငံ၏ ရှေးခေတ်ဘဝ
- တရုပ် လက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့ပုံနှင့် ပြင်သစ် ကိုလိုနီ ဖြစ်ခဲ့ရပုံ
- ပြင်သစ်လက်အောက်တွင် ခံစားရပုံများ
- အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး အတွက် ကြိုးပမ်းမှု
- ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှန်ခြင်း
- ဗြိတိသျှ စစ်တပ်၊ တရုပ်ကူမင်တန် စစ်တပ်၊ ပြင်သစ်စစ်တပ်တို့နှင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပုံများ
- ခုခံတွန်းလှန်ရေး စစ်ပွဲနှင့် ဒိန်ဘင်ဖူးတိုက်ပွဲ
- ဂျီနီဗာ ညီလာခံနှင့် ညီလာခံ၏ သဘောတူညီချက်များ
- တောင်နှင့် မြောက် ဗီယက်နမ် နိုင်ငံ ကွဲခဲ့ရပုံ
- တောင်ဗီယက်နမ်သို့ အမေရိကန် တပ်များ ရောက်ရှိလာခြင်း
- တောင်ဗီယက်နမ် အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး
- မြောက်ဗီယက်နမ်နှင့် တောင်ဗီယက်နမ် တို့၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးနှင့် လူမှုရေး အခြေအနေများ
- တောင်ဗီယက်နမ်တွင် အာဏာသိမ်းမှုများ

စသည့် အကြောင်းအရာများကို ဖတ်ရှုလေ့လာရမည်။

အလုပ်သမားဆပ်ကော်မီတီများဖြင့် ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခများကိုဖြေရှင်းခြင်း

အလုပ်သမားရေးရာ

(၁)

ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ၏အဓိပ္ပာယ်

အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများဖြင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခများ ဖြေရှင်းခြင်း အကြောင်းကို မရေးသားမီ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခဆိုသည့် စကားရပ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပထမဦးစွာ ဖော်ပြရန် လိုပေသည်။

ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေတွင် ပါရှိသော ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ၏ အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြချက်တွင် အလုပ်ရှင် အချင်းချင်း ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် အလုပ်သမား အချင်းချင်း ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမား နှစ်ဖက် အကြားတွင် ဖြစ်စေ —

(၁) အလုပ် ခန့်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း၊

(၂) အလုပ် မခန့်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း၊

(၃) အလုပ် ခန့်ထားမှု စည်းကမ်းချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း၊

(၄) ပင်စင်၊ ကရုဏာကြေး၊ လုပ်အားဆုခေါ် ဘောနပ်စ် အပါအဝင် စည်းကမ်းချက် များနှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း၊

(၅) အလုပ်ခွင် အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်၍ သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှု၊ သို့မဟုတ် သဘော ကွဲလွဲမှု တခုခုကို ဆိုလိုကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။

ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှု ဖြစ်ပေါ်လာသော အဓိက အကြောင်းရင်း နှစ်ရပ် ရှိပေသည်။ ပထမ အကြောင်းရင်းမှာ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်း အချက်များ ဖြစ်၍ ဒုတိယ အကြောင်းရင်းမှာ စီးပွားရေးနှင့် မပတ်သက်သော အကြောင်း အချက်များ ဖြစ်ပေသည်။

စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအချက်များဟု ဆိုရာတွင် ပုံစံ အားဖြင့် အလုပ်ချိန် ကိစ္စ၊ လုပ်ခကိစ္စ၊ ခွင့်ရက်နှင့် အလုပ်ပိတ်ရက်ကိစ္စ၊ အချိန်ပို လုပ်ခကိစ္စ၊ ဘောနပ်စ်ခေါ် လုပ်သက်ဆု ကိစ္စ၊ သက်သာချောင်ချိရေးကိစ္စ၊ လူမှုရေး ကိစ္စ၊ သို့မဟုတ် အလုပ်ခွင် စည်းကမ်း စသည့် ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်ပေသည်။

စီးပွားရေးနှင့် မပတ်သက်သည့် အကြောင်းအချက်များ ဆိုရာတွင် ပုံစံအားဖြင့် အလုပ်သမား အလုပ်ရှင် ပူးပေါင်း ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရေး၊ ကော်မီတီများ ဖွဲ့စည်းရေး၊ အလုပ်သမား အလုပ်ရှင် ဆက်ဆံရေး စသော ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်ပေသည်။

(၂)

အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ

ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခသည် အရင်းရှင် စနစ် စတင် ပေါ်ပေါက်သည်နှင့် တချိန်တည်းမှာပင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

နိုင်ငံ အသီးသီးတွင် စက်မှု ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း ထွန်းကားလာခဲ့သည်နှင့် အမျှ အရင်းရှင် စီးပွားရေးသမားများ၏ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကြီးများသည်လည်း ကြီးကျယ်သည်ထက် ကြီးကျယ်၍ လာခဲ့ပေသည်။ စက်မှု ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း ကြီးကျယ်လာသည်နှင့်အမျှ စက်မှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတွင် မရှိလျှင် မဖြစ်သော အလုပ်သမား ဦးရေသည်လည်း တိုးပွား၍ လာခဲ့လေသည်။

အရင်းရှင်သည် ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းကို အမြတ်အစွန်း ရရှိလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ပြီး အလုပ်သမားများကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ခေါင်းပုံဖြတ်လေသည်။

အရင်းရှင်များသည် အလုပ်သမားများ အပေါ်တွင် နိုင်ထက် စီးနင်း တဖက်သတ် စီမံ ခန့်ခွဲတတ်သည်။ အလုပ်ခွင် စည်းကမ်း ဥပဒေများကိုလည်း အရင်းရှင်များ၏ သဘောအတိုင်း အရင်းရှင်များ၏ အကျိုးအတွက် တဖက်သတ် ရေးဆွဲ သတ်မှတ်ကြသည်။ လုပ်ခွင် ဆက်ဆံရေးတွင်လည်း လူမှုရေး တရားမျှတမှုနှင့် ဆက်ဆံခြင်း လုံးဝ မရှိပဲ အလုပ်သမားများအား ဖိနှိပ်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားများ အတွက် မလွှဲမရှောင်သာ၍ ပြုလုပ်ပေးထားသော ဥပဒေများကိုလည်း အရင်းရှင်များက လက်တလုံးကြား ရှောင်တိမ်း လှည့်ပတ်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် အရင်းရှင် စနစ်၏ အောက်တွင် အလုပ်သမားတို့သည် အလုပ်လုပ်ရသလောက် တန်ရာတန်ဘိုး အပြည့်အဝ မရကြခြင်း၊ ပင်ပန်းစွာ လုပ်ရသဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် စိတ်ဓာတ်ရေးများ ထိခိုက်လာရခြင်း၊ ဘဝ၏ တိုးတက်မှု အခွင့်အရေးများကို မခံစားရခြင်း အစရှိသည့် လူမှုရေး နစ်နာမှုများကို ခံစားကြရလေသည်။ ထိုအခါ အလုပ်သမားများက တဖက်၊ အရင်းရှင်များက တဖက် အကျိုးစီးပွားချင်း၊ အခွင့်အရေးချင်း ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားရလေတော့သည်။ ယင်းသို့ဖြင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရလေသည်။

အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့၏ အကြား ဖြစ်ပွားသော ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ သဘောကို ကြည့်လျှင် အရင်းရှင်က အလုပ်သမား၏ လုပ်အားကို ကုန်ပစ္စည်းကဲ့သို့ သဘောထား၍ ဈေးပေါပေါနှင့် ရအောင် ဖန်တီးခြင်းနှင့် အလုပ်သမားက မိမိ၏ လုပ်အား တန်ဘိုးကို ကာယ၊ ဉာဏ၊ ဝီရိယ စွမ်းအား စိုက်ထုတ်သလောက် အပြည့်အဝ ရရှိအောင် ဖန်တီးခြင်းတို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာကြောင်းကို တွေ့ရှိရပေသည်။

အရင်းရှင် တိုင်းပြည်များတွင် အလုပ်သမားများက မိမိတို့၏ အခွင့်အရေး ရရှိအောင် တောင်းဆိုချက်များ တင်ပြရခြင်း၊ စုပေါင်း အရေးဆိုခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒပြခြင်းများဖြင့် အရေးဆို အကျပ်ကိုင်မှသာ အခွင့်အရေးများကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ယင်းသို့အလုပ်သမားများက အခွင့်အရေးရရှိအောင် အရေးဆိုလာခဲ့လျှင် အလုပ်သမားများ၏ အရေးဆိုမှုကို ပျက်ပြား ရှုံးနိမ့်သွားစေရန် အတွက် အရင်းရှင်များက အရေးဆိုသူ အလုပ်သမားများကို အလုပ်ထုတ်ခြင်း၊ စက်ရုံကို ပိတ်ပစ်ခြင်း၊ အလုပ်သမားများကို ဖမ်းဆီးခြင်း စသည့် နည်းများဖြင့် တုံ့ပြန်တတ်ကြသည်။ အလုပ်သမားများ၏ စည်းလုံး ညီညွတ်မှု ခိုင်မာသောကြောင့် ဖြိုဖျက်၍ မရနိုင်မှန်း သိလာကြသော အခါမှသာလျှင် အရင်းရှင်နှင့် အရင်းရှင် အကျိုးပြု အစိုးရများသည် မလွှဲမရှောင်သာတော့ပဲ အလုပ်သမား အခွင့်အရေးများကို လိုက်လျောလေ့ ရှိပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများ ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် စက်မှု လက်မှု ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စက်မှုလက်မှု တည်ငြိမ်မှု မရှိသဖြင့် အလုပ်သမားများ အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အလုပ်ရှင်များ အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည် အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း တိုက်ရိုက် အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ ထိခိုက် နစ်နာစေသည့်ပြင် တိုင်းပြည်၏ ကုန်ထုတ်မှုဖက်ကလည်း ကျဆင်းလာခြင်း၊ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေ လျော့နည်းလာခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းများ မြင့်မားလာခြင်း၊ တိုင်းပြည်၏ ငြိမ်ဝပ် ပိပြားရေးကို ထိခိုက်စေခြင်းများ ဖြစ်ပွားတတ်လေသည်။ အရင်းရှင်များကို ထိခိုက်လာပါက အရင်းရှင် ကိုယ်စားပြု အစိုးရသည် လျစ်လျူရှုနေလေ့ မရှိပဲ အရင်းရှင်ဖက်မှ နေ၍ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခကို ဖြေရှင်း ပေးလေ့ ရှိပေသည်။ အရင်းရှင်ခေတ်တွင် ဝါဏိဇ္ဇ

ပဋိပက္ခ ဥပဒေသည် အလုပ်သမားများ၏ တိုက်ပွဲများကြောင့် ရရှိလာသော ရပိုင်ခွင့် တခု ဖြစ်သော်လည်း အရင်းရှင် စနစ် ကိုယ်စားပြုသော အစိုးရ၏ ဝါဒ သဘောထားနှင့် လုပ်ရပ်များကြောင့် အချို့ ကိစ္စများတွင် အလုပ်သမားများကို ထိခိုက် နစ်နာစေခဲ့ပေသည်။

(၃)

ဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ

ချယ်လှယ်ရေး စနစ်များ လွှမ်းမိုးခဲ့သော မြေရှင် အရင်းရှင်ခေတ်တွင် လုပ်အားရှင်များဖြစ်သည့် လုပ်သား ပြည်သူများသည် အနိမ့်ကျဆုံးသော လူ့အဆင့်အတန်းသို့ လျှော့ချထားခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်။

အလုပ်ကို မိမိတို့ အကျိုး အတွက် လုပ်ရခြင်း မဟုတ်ပဲ မြေရှင် အရင်းရှင်တို့ လူ့စည်းစိမ်ကို ခံစားနိုင်ရန် လုပ်ပေးရခြင်းကြောင့် အလုပ်သည် ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ ကောင်းသော လူ့ဘဝ၏ ဝန်ဒဏ်နှင့် နိမ့်ကျ သိမ်ဖျင်းမှု တရပ်ဟု လုပ်အားရှင်များ ကိုယ်တိုင်က မှတ်ထင်လာကြလေသည်။

လူတို့၏ လုပ်အား အပေါ် ချယ်လှယ် ခေါင်းပုံဖြတ်သည့် စီးပွားရေး စနစ်များကို ဖျက်သိမ်းပစ်နေသည့် ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဘောင်တွင်ကား လုပ်အား၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် တန်ဘိုးသည် အခြေခံက စ၍ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပေသည်။ အရင်းမဲ့နှင့် အချယ်လှယ်ခံ လူတန်းစား ဘဝမှ လွတ်မြောက်လာကြသော ဆိုရှယ်လစ် အလုပ်သမားများသည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် တိုင်းပြည်၏ ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးနိုင်သူများ ဖြစ်လာကြပြီး တိုင်းပြည်၏ ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးများကို မိမိ အပါအဝင် လုပ်သား ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် အသုံးချပိုင်ခွင့်များ ရှိလာပြီ ဖြစ်ပေသည်။ အလုပ် လုပ်သော လုပ်သားပြည်သူများသည် အလုပ်၏ တန်ဘိုးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ အရှိဆုံးသော သူများ ဖြစ်လာကြပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် စနစ် လက်အောက်တွင် ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးနှင့် ကုန်ထုတ် ကရိယာများကို ပြည်သူ တရပ်လုံးက ပိုင်ဆိုင်၍ လုပ်သား ပြည်သူတို့က ယင်းကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးနှင့် ကုန်ထုတ် ကရိယာများဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ပြီး သကာလ ထွက်ပေါ်လာသော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဖြစ်ထွန်းလာသော အကျိုးအမြတ်များကို လုပ်သား ပြည်သူတို့ ကိုယ်တိုင် မိမိတို့၏ ကာယ၊ ဉာဏ၊ ဝီရိယ စွမ်းအား စိုက်ထုတ်သည့် အလျောက် အချိုးကျ ခွဲဝေ သုံးစွဲကြပေသည်။

ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးနှင့် ကုန်ထုတ် ကရိယာများကို အလုပ်သမားများ အပါအဝင် ပြည်သူတရပ်လုံးက ပိုင်ဆိုင်သဖြင့် အလုပ်သမားများသည် အရင်းရှင်ခေတ်ကကဲ့သို့ အခစား ကျေးကျွန်များ မဟုတ်တော့ချေ။ အလုပ်သမားများသည် အခကြေးငွေ ရယူသည့် သူများ တဖက်က ဖြစ်သကဲ့သို့ တဖက်တွင်လည်း ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးနှင့် ကုန်ထုတ် ကရိယာများကို ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်လာလေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် စနစ်တွင် တတိုင်းပြည်လုံး၏ အကျိုး၊ အလုပ် လုပ်သူများ၏ အကျိုး စသည်ဖြင့် အားလုံးသော အကျိုးများကို ထောက်ထား၍ တတိုင်းပြည်လုံးတွင် မည်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်မည်၊ မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ထုတ်မည်၊ ထွက်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ ထဲမှ မည်မျှကို စား၍ မည်မျှကို စုမည်၊ မည်မျှကို ငွေရင်း အဖြစ် မြှုပ်နှံမည်၊ စားသုံးမည့် ကုန်ပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ လူထု တရပ်လုံး မျှမျှတတ စားသုံးရန် မည်မျှ ခွဲဝေမည် စသည်ဖြင့် ကြိုတင် စီမံ ပြဋ္ဌာန်း၍ လုပ်ကိုင်ကြပေသည်။ လုပ်သားများ၏ ရပိုင်ခွင့်သည် ဤသို့ စီမံခန့်ခွဲရသည့် ဘောင်အတွင်း၌သာ ရှိပေသည်။ ယင်းသို့ စီမံ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အောင်မြင်စေရန် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်သည်နှင့် အမျှ တိုင်းပြည် တိုးတက်စေသည်။ ပြည်သူ တရပ်လုံးလည်း ချမ်းသာ ဝပြော၍ အလုပ် လုပ်သူတိုင်းလည်း အကျိုးရှိစေပေသည်။

အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ရရှိခံစားနိုင်ရန် အတွက် အလုပ်သမားများသည် အရင်းရှင် ခေတ်ကကဲ့သို့ လူစု၍ အရေးဆိုရခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ရခြင်း၊ ဆန္ဒပြရခြင်း မရှိပဲ အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို အစိုးရက ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းပေးသည့်ပြင် လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း ရပိုင်ခွင့်များ ရရှိခံစားနိုင်ရန် ဆောင်

ကြဉ်းပေးသည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ အတွက် ၁၉၆၄ ခုနှစ် ပြည်သူ့ အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ အလုပ်သမား ကောင်စီ စည်းမျဉ်း ဥပဒေကိုလည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းပေးခြင်း၊ အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများသည် ထင်ရှားသော သာဓကများပင် ဖြစ်ပေသည်။

အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို အလုပ်သမားများ၏ ကြိုးပမ်းမှုအရ ကုန်ထုတ် စွမ်းအား တိုးတက်သလောက် တိုးတက် ခံစားလာရမည် ဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးမှု၊ စားသုံးမှု အပိုင်း အားလုံးတွင် လုပ်သား ပြည်သူတို့ ကိုယ်စား အစိုးရ၏ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှု ရှိနေခြင်း၊ အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပေးကာ လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း ရပိုင်ခွင့်များကို ခံစားခွင့် ရရှိအောင် အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်သမားများ အနေဖြင့် တဖက်သတ် အရေးဆိုမှုများ လုံးဝ ပေါ်ပေါက်ဖို့ မလိုတော့ပေ။

ဤသို့ ဆိုသည့် အတွက် ဆိုရှယ်လစ် စနစ် တည်ဆောက်နေသည့် ကာလတွင် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှု မရှိတော့ပြီဟု မဆိုလိုပေ။ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်ကို တည်ဆောက်နေသည့် ကာလတွင် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများသည် ရှိနေဦးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အထူးသဖြင့် အရင်းရှင် စနစ်မှ ဆိုရှယ်လစ် စနစ်သို့ ကူးပြောင်းနေသည့် အသွင် ကူးပြောင်းရေး ကာလတွင် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခများသည် ရှိနေဦးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အပိုင်းတွင် ပုဂ္ဂလိက အရင်းရှင်ပိုင် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူပိုင် အပိုင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ငန်း အားလုံးတွင် လုပ်ကိုင် နေကြသော စီမံ ခန့်ခွဲသူနှင့် အလုပ်သမားများ အပါအဝင် အားလုံးသော လုပ်သား ပြည်သူများမှာ မြေရှင် အရင်းရှင် စနစ် လွှမ်းမိုးသော ခေတ်ဟောင်းကို နှစ်ပေါင်း များစွာ ဖြတ်သန်း လာခဲ့ရခြင်းကြောင့် စနစ်ဟောင်း ခေတ်ဟောင်း အတွင်းက အမြစ်တွယ်ခဲ့သော အကျင့်ဟောင်း၊ စရိုက်ဟောင်း၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆဟောင်း၊ အကြွင်းအကျန်ကလေးများ ကိန်းအောင်းနေသေးသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအခြေအနေကို မျက်လှည့်ပြသကဲ့သို့ ရုတ်ခြည်း အားဖြင့် ပြုပြင် ပြောင်းလဲ၍ ရနိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ တဆင့်ပြီး တဆင့် တထစ်ပြီး တထစ် ပြုပြင် ပြောင်းလဲလာအောင် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သွားရမည်သာ ဖြစ်သည်။ လုပ်သား ပြည်သူများ၏ အတွေးအခေါ်ဟောင်းနှင့် အကျင့်ဟောင်း၊ စရိုက်ဟောင်းများကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲရန် ပညာပေးနေသည့် အကြားမှာပင် အချို့သော အလုပ်သမားများသည် ရပိုင်ခွင့် တခုတည်းကိုသာ ကြည့်၍ ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း၊ စီမံ ခန့်ခွဲရေးဖက် ဆိုင်ရာ ဥာဏ အလုပ်သမားများ အနေဖြင့် ခေတ်ဟောင်းက ဥာဉ်ဟောင်း ကလေးများကို မစွန့်လွှတ်သေးပဲ ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေခြင်း၊ အရင်းရှင်များ အနေဖြင့် ဆိုရှယ်လစ် တည်ဆောက်မှုကို ထိခိုက် ပျက်ပြားစေရန် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် နှောင့်ယှက်နေခြင်းနှင့် အသွင် ကူးပြောင်းရေး ကြားကာလတွင် တွေ့ကြုံရသော အခက်အခဲများ၊ အဆင် မပြေမှုများ ရှိနေခြင်း စသည်များကြောင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခများမှာ မပေါ်ပေါက်သင့်ပဲ ပေါ်ပေါက် နေရပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများကို ပြေလည်မှု ရရှိအောင် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများ၏ အကူအညီဖြင့် တဖက်မှ ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ရင်း၊ အခြားတဖက်မှလည်း ယင်းသို့ ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခမှု ပေါ်ပေါက်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဇာစ်မြစ်မှန်ကို ရှာဖွေကာ ဖြေရှင်းသွားရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ပြည်သူ့ အလုပ်သမား ကောင်စီများကို ၁၉၆၇ ခုနှစ် အလုပ်သမားနေ့ မတိုင်မီ စတင်ဖွဲ့စည်းတော့မည် ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်သူ့ အလုပ်သမား ကောင်စီများ ဖွဲ့စည်းပြီးသည့် အချိန်တွင်မူ ယင်းပြည်သူ့ အလုပ်သမား ကောင်စီများ၊ အလုပ်သမားရေးရာများနှင့် ပတ်သက်၍ အလုပ်သမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စရပ်များကို ပြေလည်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အလုပ်သမားတို့၏ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရေး အတွက် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သွား

မည် ဖြစ်ရာ ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခများမှာ များစွာလျော့ပါးသွားလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့် ရပေသည်။

(၄)

အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများဖြင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းခြင်း အကြောင်းကို ပြည့်စုံစွာ လေ့လာ သိရှိ နိုင်ရန်အတွက် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ နောက်ခံအကြောင်း အချက်များကို အကြမ်းဖျင်း ဖော်ပြရန် လိုပေသည်။

ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ များကို ဖြေရှင်း ပေးရန် အတွက် ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခအက်ဥပဒေတရပ်ကို ၁၉၂၉ ခုနှစ်၌ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပေသည်။ ထိုအချိန်က မြန်မာ နိုင်ငံသည် အင်္ဂလိပ် လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီနိုင်ငံဖြစ်သည့်ပြင် အိန္ဒိယ၏ ပြည်နယ် တခု ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံပါ အလို အလျောက် အကျုံးဝင် ခဲ့လေသည်။

၁၉၂၉ ခုနှစ်ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခဥပဒေသည်ချွတ်ယွင်းအားနည်းချက်များရှိနေလေသည်။ ယင်း ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခ ဥပဒေမှာ မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အခြေ အနေနှင့် ဟပ်၍ ရေးဆွဲသော ဥပဒေမျိုးမဟုတ်ပဲ အိန္ဒိယ ပြည်၌ ရေးဆွဲသော ဥပဒေကို ဆွဲယူ အသုံးပြုသော ဥပဒေ ဖြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိခဲ့ပေ။

ထို့ပြင် ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပေးရာ၌လည်း အလုပ်သမားများ အခွင့်အရေး ရရှိစေရန် စေတနာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်း ပေးသော ဥပဒေမျိုးမဟုတ်ပဲ အလုပ်သမား များ၏ နယ်ချဲ့ အရင်းရှင် ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲများကြောင့် မလွှဲ မရှောင်သာ၍ နယ်ချဲ့ အစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းပေးရသော ဥပဒေ ဖြစ်သောကြောင့် အလုပ်သမားများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ကာကွယ် ပေးသော အချက်များ မပါဝင်ခဲ့သည့်ပြင် အလုပ်သမားများ၏ လိုအင် ဆန္ဒကိုလည်း ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ယင်းဥပဒေသည် ကိုလိုနီ ပိုင်ရှင် နယ်ချဲ့ အစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းပေးသော ဥပဒေ ဖြစ်သဖြင့် အလုပ်သမားများ၏ အကျိုးထက် ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစားသူ အရင်းရှင်များ၏ အကျိုးကိုသာ ကာကွယ်ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိခဲ့ပေသည်။

ထိုဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ရာ၌လည်း မြန်မာ ဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြန်ခြင်း မရှိပဲ အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ရေးသား ထုတ်ပြန်သဖြင့် မြန်မာ လုပ်သား ပြည်သူများ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း မရှိခဲ့ ကြပေ။ အနည်းငယ် မျှသော ပညာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်များမှ လွဲ၍ မြောက်မြားလှသော လုပ်သား ပြည်သူတို့မှာ ယင်းဥပဒေရှိသည်ကိုပင် မသိရှိကြချေ။

အလုပ်သမား ရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို ထိုဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဥပဒေအရ ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌လည်း လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်မှာ များစွာ ရှည်ဝေးခက်ခဲလှပေသည်။ အလုပ်သမားအလုပ်ရှင်ပဋိပက္ခမှုများကိုဖြေရှင်းရာတွင် သုံးလေးနှစ်ခန့် ကြာမှ ပြီးစီးတတ်ပေ၏။ ထိုကဲ့သို့ အလုပ်သမား ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရာတွင် ခက်ခဲ ကြန့်ကြာသည့်အတွက် အလုပ်သမားနှင့် အလုပ်ရှင် ပဋိပက္ခ ဖြစ်သည့် အခါတိုင်း ငွေများတရားနိုင် ဆိုသကဲ့သို့ ငွေကြေးဓနပြည့်စုံသည့် အရင်းရှင်များ ဖက်ကသာ အနိုင် ရရှိခဲ့လေသည်။

ထိုဥပဒေကို အကောင် အထည်ဖော်ရန် ကြီးကြပ်လုပ်ကိုင်သော ယန္တရားမှာ ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားသာ ဖြစ်သည်။ ထိုယန္တရားတွင် အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များ လုံးဝပါဝင်ခွင့် မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားအောက်တွင် ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက် ရသော အရာရှိများ၊ ဝန်ထမ်းများသည် အလုပ်သမားပြဿနာများကို ဖြေရှင်းသည့် အခါ အလုပ်သမားရှုဒေါင့်မှ မကြည့်ပဲ အရင်းရှင် အကျိုးပြုသော ရှုဒေါင့်မှ ကြည့်ရှုဆောင်ရွက် ရသဖြင့် အလုပ်သမားများ များစွာ နစ်နာခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လုပ်သား ပြည်သူများသည် လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုနှင့် တပါတည်း အလုပ်သမား တိုက်ပွဲများကိုလည်း မနားမနေ ဆင်နွှဲခဲ့ကြရလေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လုပ်သား ပြည်သူ များ၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့သောအခါ ယခင် မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်စိုးသွားခဲ့သော နိုင်ငံခြားသား အရင်းရှင်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများ၏ နေရာတွင် မြန်မာ မြေရှင် အရင်းရှင် အချို့နှင့် အထက်တန်းလွှာ အချို့သာ ဝင်ရောက် ချယ်လှယ်ခွင့်ရရှိခဲ့၍ လုပ်သား ပြည်သူများမှာမူ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမြဲ ဆင်းရဲကျပ်တည်း ခဲ့ပေသည်။

ဓနရှင် ပါလီမန် အစိုးရသည် နယ်ချဲ့သမားများ ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခဥပဒေ အဟောင်း အဆွေးကြီးကို ပြုပြင်ဖာထေး၍ ဆက်လက် သုံးစွဲခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တော်လှန်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော် အာဏာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်း မပြုမီက အလုပ်သမားနှင့် အလုပ်ရှင် ကြားတွင် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများ ဖြစ်ပွားလာပါက ၁၀၀ လျှင် ၉၉ မှုမှာ ငွေကြေး တတ်နိုင်သော အရင်းရှင်များဖက်ကသာ အနိုင် ရရှိတတ်လေသည်။ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ၊ ပြေလည်မှု ရရှိစိမ့်သောအခါ ဖြန်ဖြေရေး လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ဖြန်ဖြေရေး အရာရှိကိုသာ အာဏာအပ်နှင်းထားခဲ့သည်။ ဖြန်ဖြေရေး အရာရှိက ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်သော ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခကို တရားဥပဒေ နားလည် တတ်ကျွမ်းသော ဥပဒေပညာရှင်များသာ ပါရှိသည့် ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခ ခုံရုံးသို့ လွှဲအပ်စစ်ဆေးစီရင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များကိုမူ တရားစစ်ဆေးရာတွင် လုံးဝပါဝင်ခွင့် မပေးခဲ့ချေ။

ဖြန်ဖြေရေး အရာရှိနှင့်တကွ ဝါဏိဇ္ဇ ခုံရုံး အဖွဲ့ဝင်များသည် အလုပ်သမား ဘဝနှင့် လုပ်ငန်း သဘော သဘာဝများကို နားလည်ရန်မလွယ်ကူသည်ကတကြောင်း၊ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဥပဒေသတ်မှတ်ချက်များ၊ ကျင့်ထုံး နည်း ဥပဒေများကြောင့် စစ်ဆေးနည်း စစ်ဆေးဟန်များမှာလည်း တရားရုံး ဆံလွန်းပြီး အချိန်ကြာရှည်လွန်းသဖြင့် ဆင်းရဲသား အလုပ်သမားများမှာ အရှုံးနှင့်သာ နိဂုံးချုပ်ကြရ၏။ ဓနရှင် ပါလီမန်ခေတ်က ဝါဏိဇ္ဇခုံရုံးသည် တနှစ်လျှင် အမှုပေါင်း ၂၀ ခန့်သာ အဆုံး အဖြတ်ကို ပေးနိုင်ခဲ့သဖြင့် အလုပ်သမား ကြီးများမှာ များစွာ နစ်နာခဲ့ရလေသည်။

ဓနရှင် ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ အစိုးရ လက်ထက်တွင် ဝါဏိဇ္ဇခုံရုံး၏ကျင့်သုံးလိုက်နာရသည့် ဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊ စီရင်ထုံးများ အရ ဝါဏိဇ္ဇခုံရုံးတွင် အလုပ်သမား တဦးချင်း အနေဖြင့် အငြင်းပွားမှုကို တင်ပြခွင့် မရခဲ့ချေ။ စုပေါင်းအရေးဆိုသည့် သဘောနှင့် အများနှင့် ဆိုင်သည့် အငြင်းပွားမှုကိုသာ တင်ပြခွင့်ရခဲ့ကြသည်။အလုပ်သမား တဦး တယောက်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမှုတွင် အလုပ်သမားတဦးချင်းက ခုံရုံးသို့ တင်ပြ နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တောင်သူ လယ်သမား၊ အလုပ်သမားနှင့် လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို သည်ပိုးဆောင်ရွက်ရန် အတွက် တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် နိုင်ငံတော် အာဏာကို ထိန်းသိမ်း စောင့် ရှောက်ခဲ့သည်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီ တက်ရောက် လာပြီးနောက် ယခင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကိုလိုနီ နယ်ချဲ့နှင့် ဓနရှင်ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ အစိုးရ အောက်တွင် အချယ်လှယ်ခံ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိတို့ ကိုယ်ကို စိတ်ဓာတ်အရ သိမ်ငယ် နေပြီး အရှုံးပေးလိုစိတ်များဝင်၍ နေသော တောင်သူ လယ်သမား၊ အလုပ်သမား များအား တော်လှန်ရေး ကောင်စီက တော်လှန်ရေး စိတ်ဓာတ်ဖြင့် နှိုးဆော် ပေးခဲ့သည့်ပြင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် တောင်သူ လယ်သမား၊ အလုပ်သမားတို့ ဖက်မှ ရပ်တည် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ကြေညာခဲ့သည်။ အလုပ် သမားရေးရာ ပြဿနာများကိုလည်း တော်လှန်ရေး စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ကို ကြေညာ ခဲ့ရာတွင်လည်း မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်အရ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ထူထောင် ရာတွင် တောင်သူ လယ်သမားနှင့် အလုပ်သမားကို အခြေခံ အင်အားစု အဖြစ် သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် အလုပ်သမားများ အနေဖြင့် များစွာ နှစ်ထောင်း အားရ ဖြစ်ကြကာ တော်လှန်ရေး ကောင်စီကို လှိုက်လှဲဝမ်းမြောက်စွာ ကြိုဆို ထောက်ခံ ခဲ့ကြသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ အပေါ်တွင် အားကိုး အားထား ပြုကာ ယုံကြည်စိတ်ချ လာကြသည်။

ယခင်က မနေရှင် ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ အစိုးရ နှင့် အရင်းရှင် များ၏ ဖိနှိပ်မှုကြောင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်း သိမ်ငယ် နေကြသော အလုပ် သမားများသည် တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ အားပေး ထောက်ခံမှုနှင့် စိတ်ဓာတ် မြှင့်တင်ပေးမှုကို ခံယူ ရရှိလာသောအခါ မကြုံစဘူး ထူးကဲလှစွာ အုံကြွလာခဲ့လေသည်။ အချို့ အလုပ်သမား များမှာ တော်လှန်ရေး စိတ်ဓာတ်များ လျှမ်းလျှမ်း တောက်ထက်သန် လာကြပြီး လွန်ကျူးသွားသည်အထိပင် တက်ကြွလာခဲ့ကြသည်။ လုပ်သား ပြည်သူတို့ အပေါ်တွင် အနှစ်နှစ် အလလက ခေါင်းပုံဖြတ် ချယ်လှယ်ခဲ့ကြသော အရင်းရှင်များကို အခဲမကြေ ဖြစ်ကာ လွန်ကျူးသည့် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းမှာ မြေရှင် အရင်းရှင်တို့၏ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖိနှိပ် ချယ်လှယ်မှုကို မခံမရပ် နိုင်လွန်း၍ အုံကြွမှု အရှိန်ပြင်းထန်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် အုံကြွ၍ အရှိန် ပြင်းထန်လျက် ရှိသော အလုပ်သမားနှင့် တောင်သူ လယ်သမားကြီးများအား တဖက်မှ ပညာပေးရင်း တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်နှင့် အလုပ် သမား ပြဿနာများကို မှန်ကန်စွာ ဆက်စပ် ပေးခဲ့သည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် မေလတွင် ကျင်းပသော အလုပ်သမား နှီးနှောဖလှယ်ပွဲသို့ တက်ရောက် ၍ အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများနှင့် ရက်အကြာဆုံး အချိန်ယူကာ ဒူးတိုက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ပထမ ဦးဆုံး နယ်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ၆ ရက်ကြာမျှ တပ်မတော်ကပွဲရုံ၌ အလုပ်သမား နှီးနှော ဖလှယ်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည့်ပြင် ရန်ကုန်၌ ရှိသည့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်လည်း ၅ ရက်ကြာမျှ အချိန်ယူဆွေးနွေး ခဲ့လေသည်။

အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများနှင့် တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတို့ စိတ်အားထက်သန်စွာ ဒူးတိုက် ဆွေးနွေးရာ၌ အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း မိမိတို့ တင်ပြလိုသော အချက်များနှင့် မိမိတို့ ခံစားနေရသော နစ်နာချက်များကို ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း အားပါးတရ တင်ပြ ခဲ့ကြသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးသည် အလုပ်သမား၊ တောင်သူ လယ်သမား၊ လုပ်သား ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒအရ ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကြီးကို ဦးဆောင် သွားမည့် အကြောင်း ကတိပေးသည့်ပြင် အလုပ်သမား ရေးရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌ တော်လှန်ရေး အသိစိတ်ဓာတ်ရှိရှိဖြင့် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အလုပ်သမား ရေးရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် လက်ရှိ ဥပဒေများအနေဖြင့် မလုံလောက်ကြောင်း၊ နောက်ထပ် ဥပဒေသစ် တခု ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းမည့် အကြောင်း၊ ယင်းဥပဒေကို ရေးဆွဲ ဆုံးဖြတ်ရာတွင်လည်း အလုပ်သမား များသို့ တင်ပြ၍ တိုင်ပင် ညှိနှိုင်း ဆုံးဖြတ်မည့် အကြောင်းများကို မိန့်ကြားခဲ့ပေသည်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကျိုက္ကဆံကွင်းကြီး၌ ကျင်းပခဲ့သော အလုပ်သမားနေ့ အခမ်းအနားကြီး၌လည်း အလားတူပင် လက်ရှိ အလုပ်သမားဥပဒေများသည် မလုံလောက်သဖြင့် ပြင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အလုပ်သမားများ အနေဖြင့် လက်ရှိ မလုံလောက်သည့် ဥပဒေများ အရ ရသင့် ရထိုက်သည့် အခွင့် အရေးများကိုပင် ပြည့်ပြည့် ဝဝ မခံစားကြရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဥပဒေသစ်များ ရေးဆွဲရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုဥပဒေသစ်များ ရေးဆွဲသည့် အခါ အလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တိုင်ပင် ရေးဆွဲမည့် အကြောင်း ထပ်လောင်း မိန့်ကြား ခဲ့လေသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး မိန့်ခွန်း ပြောကြားပြီး၍ များမကြာမီ ဝါဏိဇ္ဇ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ ကို ပယ်ဖျက်၍ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဥပဒေ (ပြင်ဆင်ချက်)[၁] ကို တော်လှန်ရေး ကောင်စီက ထုတ်ပြန် အတည်ပြုခဲ့သည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဥပဒေ (ပြင်ဆင်ချက်) ကို ပြဋ္ဌာန်းပြီးသည်နှင့်

---

[၁] *Trade Dispute Amending Law, 1963*

တပြိုင်နက် ယင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အလုပ်သမား ကိုယ်တိုင်ပါဝင်သော ဗဟို အလုပ်သမား ကော်မီတီကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ အတွင်းမှာပင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဗဟို အလုပ်သမား ကော်မီတီသည် မိမိအာဏာဖြင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံးသော အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီကို ဖွဲ့စည်း ခန့်အပ်သည်။

(၅)

ဆောင်ရွက်ချက်များ

အထက်ပါ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီတွင် သဘာပတိအဖြစ် တပ်မတော်မှ အရာရှိတဦးက ဆောင်ရွက်၍ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်အလုပ်သမားအရာရှိတဦးက ဆောင်ရွက်ပြီး အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် တပ်မတော် အရာရှိ တဦးနှင့် ကာယ၊ ဉာဏအလုပ်သမား သုံးဦး ပါဝင်သည်။ ဤကော်မီတီမှ ဓာတုဗေဒ လုပ်ငန်း ကုမ္ပဏီ ပိုင်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားများ၏ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ အလုပ်သမားများကို များစွာ အကျိုးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ဤသို့ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများသည် အလုပ်သမားများအား တကယ်တမ်း အကျိုးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အလျောက် ဗဟိုနိုင်ငံရေး သိပ္ပံကျောင်းမှ အမှတ် ၁ အထူးကေဒါ သင်တန်းဆင်း တပ်မတော် အရာရှိကြီးများ ပါဝင်စေလျက် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၂၃ ခုကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ထပ်မံဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ဆပ်ကော်မီတီများတွင် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် တပ်မတော် အရာရှိကြီး တဦး၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် အလုပ်သမား အရာရှိ တဦး၊ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အလုပ်သမား သုံးဦး ပါဝင်သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခမှု ၁၄၀ ကို ဤအလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများက ဖြေရှင်း ပေးခဲ့သည်။

စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများနှင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများတွင် ပိုင်ရှင်များ အနေဖြင့် အလုပ်သမားများ အပေါ်တွင် နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ခေါင်းပုံဖြတ် ချယ်လှယ်ခဲ့ကြသည်။ အလုပ်သမားများသည် ဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ မခံစားကြရပေ။ ဤသည်တို့ကို လက်တွေ့ကျကျ ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ရန်အတွက် ဗဟိုလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီသည် ရန်ကုန်တိုင်း အတွင်း စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများနှင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကို ကွင်းဆင်း ဖြေရှင်းရန်အတွက် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့[၁] ၁၀ ဖွဲ့ကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇွန်လမှ စက်တင်ဘာလ အတွင်း ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့သည်။ စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ တခုတွင် တပ်မတော်မှ အရာရှိ တဦး ခေါင်းဆောင်လျက် အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ပြည်သူ့ရဲ အရာရှိ တဦး၊ အလုပ်သမား အရာရှိ တဦး၊ အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်သမား ဥပဒေ စစ်ဆေးရေးအရာရှိ တဦးနှင့် လူမှုဖူလုံရေး အရာရှိ တဦးတို့ ပါဝင်ကြသည်။ စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ ၁၀ ဖွဲ့သည် နယ်မြေ ပိုင်းခြား၍ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ များနှင့် လုပ်ငန်းများကို ဝင်ရောက် စစ်ဆေးပြီး အလုပ်ရှင်များ အနေဖြင့် ဥပဒေပါ အချက်များကို လိုက်နာခြင်းမရှိပါက ချက်ချင်း အရေးယူခြင်း၊ အလုပ်သမားများ ဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများ မရရှိပါက ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ သန့်ရှင်းရေးနှင့်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးကို ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊ လူမှုဖူလုံရေး ခံစားခွင့် မရသေးပါက ရရှိအောင် စီစဉ်ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားများ၏ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခများကို ပဏာမ အနေဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တွေ့ဆုံစေပြီး အလုပ်သမားညွှန်ကြားရေးဝန်ရုံးမှ ဖြန်ဖြေရေး ခုံရုံးကိုဖွဲ့၍ ဖြေရှင်းစေရာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စလုံးမှ ကျေနပ် ပြေလည်ကြသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြန်ဖြေရေး ခုံရုံးမှ ဖြန်ဖြေပေးရာ အမှု အတော်များများ ပြီးပြတ်သော်လည်း အမှုများ ပိုမို များပြား လာသောကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် အထွေထွေ အလုပ်သမား ပြဿနာ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေးကော်မီတီ လေးဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ထို အထွေထွေ အလုပ်သမား ပြဿနာ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီများ၏ ဆောင်ရွက်ချက် များကြောင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ အမှုများသည် အများအားဖြင့် ပြေလည် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ၍ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး အဖွဲ့ ရှစ်ဖွဲ့ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ မေလအထိ ထပ်မံ ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

အထက်ပါအထွေထွေ အလုပ်သမားပြဿနာပဏာမ

---

[၁] ***Inspection Group***

ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီ များသည် အလုပ်သမားများအား အကျိုးပြုခဲ့ငြားလည်း အလုပ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ တော်လှန်ရေး အစိုးရ၏ အလုပ်သမား ရေးရာ သဘောထားအရ အလုပ်သမားများ၏ အရေး အခင်းများကို အလုပ်သမားများက ဦးဆောင် ဖြေရှင်းခြင်းဖြင့် ပိုမို၍ တရားမျှတ မှန်ကန်မှု ရရှိစေမည်ဟူသော ဆောင်ပုဒ်အရ အထက်ဖော်ပြပါ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး အဖွဲ့အားလုံးကို ၁၉၆၄ ခုနှစ် မေလကုန်တွင် ဖျက်သိမ်း လိုက်လေသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ် ဇွန်လမှစ၍ ကာယ၊ ဉာဏအလုပ်သမားကြီး သုံးဦးအနက် တဦးအား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အခြား နှစ်ဦးအား အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ အလုပ်သမား အရာရှိ တဦးအား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်စေပြီး အထွေထွေ အလုပ်သမားပြဿနာ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီ ၁၉ ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယင်းပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီများအား ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ အရ ဖြန်ဖြေရေး အာဏာများ ပေးအပ်၍ ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ဖြင့် ဖြန်ဖြေရေး အဆင့်တွင် အတော်အတန် အောင်မြင် ပြေလည်မှု ရှိခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အလုပ်ရှင်များက ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီများ ရှေ့တွင် ပြေလည် ပြီးပြတ်လိုသည့် ဆန္ဒမရှိကြကြောင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီများ အနေဖြင့် စေ့စပ် ဖြန်ဖြေရသော အမှုပေါင်းမှာ ၃,၄၂၅ ရှိသည့်အနက် ၁,၆၈၁ မှုကိုသာ ပဏာမ ဖြေရှင်းရေး ကော်မီတီများ၏ စေ့စပ် ဖြန်ဖြေမှုဖြင့် ပြေလည်မှု ရရှိနိုင်ခဲ့သည်။ ကျန် ၁,၇၄၄ မှုကိုကား အလုပ်ရှင်များ၏ တင်းမာမှုများကြောင့် ဖြန်ဖြေ စေ့စပ်၍ မရခဲ့ပေ။

အထက်ပါ အခြေအနေများအရ အလုပ်သမား၊ အလုပ်ရှင်တို့၏ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုကို စေ့စပ် ဖြန်ဖြေပေးသည့်နည်းထက် ပိုမို ထိရောက်သော အာဏာအရဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့်သာ ဖြေရှင်းပေးသည့် နည်းမှတပါး အခြားနည်း မရှိတော့သဖြင့် ပဏာမ ဖြန်ဖြေရေး ကော်မီတီ ၁၉ ဖွဲ့ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်စက်တင်ဘာလကုန်၌ ဖျက်သိမ်းလျက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဗဟိုအလုပ်သမားကော်မီတီသည် အလုပ်သမားများသာ ပါဝင်သော အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၃၀ ကို ရန်ကုန်တိုင်း အတွင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပေသည်။ ကျန်တိုင်းများတွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ်ဩဂုတ်လ၏ နောက်ပိုင်းမှ စ၍ မန္တလေး၊ ပုသိမ်နှင့် မြင်းခြံမြို့များတွင်လည်း အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၁၄ ဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းထားရာမှ တိုးချဲ့ပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မုံရွာ၊ မြိတ်၊ ပဲခူး၊ မော်လမြိုင်၊ စစ်တွေ၊ သာယာဝတီ၊ တောင်ငူ၊ အင်းစိန်၊ ထားဝယ်၊ ပခုက္ကူနှင့် ရွှေဘိုမြို့များတွင် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၄၃ ခုအထိ ဖွဲ့စည်းပြီး ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခများကို စစ်ဆေး ဖြေရှင်းခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း အတွင်း အရေးကြီးသော အမှုများကို စစ်ဆေး ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အထူးခုံ သုံးခုံကိုလည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပေသည်။

အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီဝင်များ ရွေးချယ် ခန့်အပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီ၊ တိုင်း ကြီးကြပ်ရေး ကော်မီတီမှ တဆင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပါတီယူနစ်များမှ ကာယနှင့် ဉာဏ အလုပ်သမားများကို ရွေးချယ်သည်။ ရွေးချယ်ရာ၌ အရံပါတီဝင်၊ သို့မဟုတ် ပါတီမိတ်ဆွေ၊ သို့မဟုတ် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ကို သက်ဝင် ယုံကြည်သူ၊ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်သူ၊ အလုပ်သမား ရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူ၊ လုပ်သားများ၏ ယုံကြည် လေးစားမှု ခံရသူနှင့် ခေါင်းဆောင်မှု ပေးနိုင်သူ စသည့် အရည်အခြင်းများနှင့်အညီ ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဆပ်ကော်မီတီတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသူ ကော်မီတီဝင်သုံးဦးထဲမှ လုပ်သက်ရင့်သူနှင့် ပညာအရည်အခြင်း ရှိသူကို ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ခန့်အပ်သည်။ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီတိုင်းတွင် အလုပ်သမား ရေးရာနှင့် ဥပဒေများကို အကြံပေး၍ စစ်ဆေးချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ရန်အတွက် အလုပ်သမား အရာရှိ များအား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် ပေးအပ်သည်။

ထို့နောက် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများ၏ သက်တမ်းကိုသုံးလမှလေးလအထိ သက်တမ်းထား၍ ဖွဲ့စည်းရန် မူဝါဒ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ သုံးလမှလေးလအထိ သက်တမ်းထား၍ ဖွဲ့စည်းရခြင်း အကြောင်းမှာ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီဝင်များ အနေဖြင့် အလုပ်သမား ရေးရာ

ပြဿနာ ဖြေရှင်းမှုများနှင့် ပတ်သက်၍သုံးလ၊လေးလအတွင်း လက်တွေ့ ဗဟုဿုတရရှိသည်ဟု ယူဆခြင်း၊ အခြားသော အလုပ်သမားများကိုလည်း အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ၏ လက်တွေ့ ဗဟုဿုတကို အလှည့်ကျပေးလိုခြင်း၊ မိမိတို့၏ စက်ရုံ အလုပ်ရုံများ၌ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားပြန်လည်ပေးစေလိုခြင်း၊ အလုပ်ရှင် အလုပ်သမားများ၏ တကယ့်ဖြစ်ရပ်များကို အခြား အလုပ်သမားများအား ပြန်လည် ပညာပေးနိုင်စေခြင်းနှင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၌ မိမိတို့၏ လုပ်သက်နစ်နာမှု မရှိစေခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သုံးလမှ လေးလအထိ သက်တမ်းထား၍ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါ မူဝါဒအရ ယခင် ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သော ရန်ကုန်တိုင်း အတွင်းရှိ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၃၃ ခုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အလုပ်သမားဆပ်ကော်မီတီအသစ် ၃၃ ခုကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်မေလ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဖွဲ့စည်း စစ်ဆေးခဲ့စေသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများ၏ အထူးကြိုးစား ဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် အမှုများကို အမြန်ဆုံး ဖြေရှင်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ အမှုများမှာလည်း လျော့နည်းလာသည့်အတွက်ကြောင့် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၂၂ ခု အထိသာ လျှော့၍ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မေလ ၃၁ ရက်နေ့မှစ၍ ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့သည်။

ဗဟိုအလုပ်သမား ကော်မီတီသည် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုပေါ်ပေါက်သော မြို့နယ်များတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ် အတွင်း အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၆၁ ခုကို ဖွဲ့စည်းလျက် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခအမှုပေါင်း ၉၂၈ မှုကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများ ထပ်မံလျော့နည်းလာပြန်သဖြင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၁၂ ခုကိုသာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပေသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၁၁ ခုကို ရန်ကုန်တိုင်း အတွင်း အလုပ်သမား ရေးရာများကို ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီ နယ်မြေအလိုက် အလုပ်သမားရုံး ကိုးရုံး၌ တွဲဖက်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်း နယ်မြေ လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မီတီ ၁၂ နယ်မြေရှိရာ အလုပ်သမားရုံးများ အနေဖြင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများနှင့် လုပ်ငန်းများအလိုက် ကိုးရုံးဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ မြို့နယ်များတွင် ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခအမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသည့် ပြည်၊ သံလျင်၊ ဟင်္သာတ၊ မအူပင်၊ သံတွဲ၊ မြောင်းမြ၊ သရက်၊ ကျောက်ဆည်၊ သထုံ၊ မြစ်ကြီးနား၊ မြန်အောင်၊ ဖျာပုံနှင့် မှော်ဘီမြို့များတွင်လည်း အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများကို တိုးချဲ့လျက် ၂၃ ခုအထိ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ယခင် ဖွဲ့စည်းထားသော ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၁၁ ခုအစား အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ အသစ် ၁၁ ခုကို ဖွဲ့စည်း စေခဲ့သည်။ မြို့နယ်များတွင်လည်း ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများ လျော့နည်းလာသည့် အလျောက် ယခင်ကအတိုင်း အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီ ၂၃ ခုကို ဆက်လက် ဖွဲ့စည်း စစ်ဆေး စေခဲ့သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့အထိ လေးနှစ်ကျော်အတွင်း အလုပ်သမားဆပ်ကော်မီတီပေါင်း ၈၇ ခုက ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုပေါင်း ၂၂,၃၂၂ မှုကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး သက်ဆိုင်သော အလုပ်သမား ဦးရေ ၂၁၄,၉၄၈ သည် ငွေပေါင်း ၂,၂၅,၁၈,၇၁၈ ကျပ်ကို ခံစားရရှိသွားခဲ့လေသည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့် အလုပ်သမား နှစ်သိန်းကျော်တို့က ငွေပေါင်း နှစ်ကုဋေကျော် ခံစား ရရှိသွားခြင်းကို လေ့လာကြည့်လျှင် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းနည်းကို ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်နှင့် အံဝင်ဂွင်ကျ ဖြစ်အောင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ၊ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီတို့၏ ဦးဆောင် လမ်းညွှန်မှုအရ တော်လှန်ရေး အစိုးရက ဆောင်

ရွက် ပေးချက်ကြောင့် အနှစ်နှစ် အလလဆုံးရှုံး နစ်နာခဲ့သည့် အလုပ်သမားများ၏ ခံစားထိုက်သော ရပိုင်ခွင့်များကို ခံစား ရရှိလာရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရပေသည်။

ယခုအခါ အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများတွင် အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ်နှင့် တရားမျှတ မှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်ဌာနများမှ ကာယ၊ဉာဏ အလုပ်သမားကြီးများအား အလုပ်သမားရေးရာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဥပဒေများကို သဘောပေါက်နားလည်စေရန် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ် သင်ကြား ပို့ချလျက် ရှိပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများကို အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများဖြင့် စနစ်တကျ အောင်မြင်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် စက်မှုလက်မှု တည်ငြိမ်မှုနှင့် စက်မှုလက်မှု ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိစေရန် အထောက်အကူ ပြုနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းသို့ အကျိုးပြုနိုင်ခြင်းအားဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကို အနှောင့်အရှက် မဖြစ်စေပဲ ချောမောစွာ လုပ်ကိုင် နိုင်ခဲ့သည့်ပြင် အလုပ်သမား များ၏ ရသင့်ရထိုက်သော အခွင့်အရေးများကိုလည်း လူမှုရေး တရားမျှတမှုရှိရှိဖြင့် ရရှိအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ခဲ့ပေသည်။ အလုပ်သမားများအပေါ် ငွေရှင်ကြေးရှင်များ၏ မတရားဖိနှိပ်ချယ်လှယ်ခြင်းကို ကာကွယ် ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားရေးရာပြဿနာများကိုအလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များ ကိုယ်တိုင် စုပေါင်း ညှိနှိုင်း၍ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်စေခြင်းဖြင့် ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီကို လေ့ကျင့်ပေးရာလည်း ရောက်ပေသည်။ တော်လှန်ရေး အစိုးရ၏ အလုပ်သမားရေးရာ သဘောသားအရ အလုပ်သမား ရေးရာကိစ္စများကို အလုပ်သမားများသာလျှင် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟူသော အယူအဆ သဘောတရားကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ထုတ်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

အလုပ်သမား ဆပ်ကော်မီတီများဖြင့် ဝါဏိဇ္ဇ ပဋိပက္ခမှုများကို ဖြေရှင်းခြင်းမှာ ရိုးရိုးနှင့် မြန်ဆန်စွာ ပြီးမြောက်နိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင် တရားဥပဒေ ရှုဒေါင့်တခုကိုသာ ရှုမြင်ကျင့်သုံးခြင်း မဟုတ်ပဲ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်တွင် ပါရှိသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ချက် အဓိဋ္ဌာန်ကို အခြေခံထားပြီး ကတိသစ္စာပြုကာ လူမှုရေး တရား မျှတမှုကို ဒွန်တွဲ ရှုမြင် ကျင့်သုံးသည့်အတွက် ဆိုရှယ်လစ်စနစ် တည်ဆောက်ရေးကို ကြီးစွာ အထောက်အကူပြုပေသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ အနေဖြင့် ဤကဲ့သို့ အလုပ်သမားများ၏ အကျိုးပြု လုပ်ငန်းများကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသော်လည်း ပြီးပြည့်စုံပြီဟု မယူဆပေ။ အလုပ်သမား၊ တောင်သူလယ်သမားများ အပါအဝင် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားများကို ပို၍ပို၍ အောင်မြင်စွာ သည်ပိုး ထမ်းရွက်နိုင်ရန်အတွက် တိုးတက် ကောင်းမွန်သော နည်းလမ်းများကို စိစစ် ဝေဖန်သော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် အစဉ် လေ့လာ သုံးသပ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပကတိ တည်ရှိနေသော အခြေအနေများနှင့် သင့်လျော် ကိုက်ညီစေရန် ရှာဖွေ ဆောင်ရွက်နေမည်သာ ဖြစ်ပေသတည်း။ ။

ပါတီရေးရာ သထင်းစဉ်

ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေသော

★ ပါတီစည်းရုံးရေးရာ အမှတ် ၂ ★ ပြည်တွင်းရေးရာ အမှတ် ၂
★ စီးပွားရေးရာ အမှတ် ၂ ★ လူထုရေးရာ အမှတ် ၂

ထွက်နေပြီ

အထိုရှိသူများ ကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်း အမှတ် ၉ မြို့နယ်ထက်ကားဆိုင်များနှင့် အရောင်းကိုယ်စားလှယ်များထံ ဆက်သွယ်ဝယ်ယူကြပါရန်။

စီးပွားရေးရာ

ပေါင်စတာလင် ပြဿနာ

(၁)

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ ပေါင်စတာလင်သည် ကမ္ဘာ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဖက်က ကြည့်လျှင် လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ငွေရေး ကြေးရေး ဖက်က ကြည့်လျှင် လည်းကောင်း အထူး အရေးထား လေ့လာရန် လိုသည့်ကိစ္စရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် တွေ့ကြုံနေရသည့်ပြဿနာများသည် တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ ငွေပေးငွေယူ အတွက် အသုံးပြုရသည့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ငွေ ပေါင်စတာလင်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်လျက် ရှိပေသည်။

(၂)

အင်္ဂလန်ပြည်၏ ငွေကြေး သမိုင်းမှာ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲခဲ့ပေသည်။ ရွှေနှင့် တန်ဘိုးဆက်၍ ထားကာ လဲလှယ်သည့်စနစ်၊ တနည်းအားဖြင့် ရွှေစံချိန် စနစ်သည် ဥရောပတိုက် အရှေ့တောင်နှင့် တောင်ပိုင်း တို့တွင် **ဘာသာ ရေး စစ်ပွဲများ**[၁] ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ ပြန့်ပွားလာခဲ့သည်။ ရွှေနှင့်တန်ဘိုးဆက်၍ ထားပြီး လဲလှယ်ရာတွင် ရွှေမည်မျှအတွက် ငွေမည်မျှပေးရမည်ကို ဆက်၍ ထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ နေ့စဉ် ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဖလှယ်ရေးအတွက်မူ ငွေကိုသာ သုံးစွဲကြသည်။ ဥရောပတိုက်၏ အနောက်ပိုင်း ဒေသများတွင် ရွှေစံချိန် စနစ်ကို အင်္ဂလန်ပြည်က စတင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၇ ရာစုအတွင်းမှာပင် အင်္ဂလန်ပြည်တွင် ရွှေနှင့်ငွေ လဲလှယ်သည့်နှုန်းများကို မကြာခဏ ပြင်ဆင်၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၆၆၃ ခုနှစ် ဒုတိယမြောက် ချားလ်ဘုရင် လက်ထက်တွင် ဂီနီခေါ်သည့် ရွှေဒင်္ဂါးအသစ် ထုတ်ဝေခဲ့၍ တဂီနီကို တပေါင်အဖြစ် တန်ဘိုးထားရှိသည်။ ထိုအချိန်က ရွှေနှင့် ငွေ လဲလှယ်ရာတွင် ရွှေတဆအတွက် ငွေ ၁၄.၄၅ ဆပို၍ ပေးရပေသည်။ ဤစံချိန်မှာ ဥရောပတိုက်ရှိ အခြားနိုင်ငံများတွင် လဲလှယ်သည့် နှုန်းနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အထူးပင် လျော့နည်းနေပေသည်။ သို့ဖြစ်သဖြင့် အင်္ဂလန်ပြည်နှင့် ကုန်ပစ္စည်း ရောင်းဝယ်သည့်အခါတွင် ကုန်သည်များက သူတို့အမြတ်ရမည်ထင်သည့် ရွှေနှင့်ငွေ လဲလှယ်နှုန်းကိုကြည့်၍ လုပ်ကိုင်ကြလေသည်။ ယင်းသို့ ငွေဖြင့် ရွှေဝယ်ယူသည့်နှုန်း လျော့နည်းနေသည်ကို ၁၇၁၇ ခုနှစ်တွင်မှ ပြင်ဆင်ခဲ့ပေသည်။ တဂီနီကို ၂၀ ရှီလင် မထားတော့ပဲ ၂၁ ရှီလင် ဟူ၍ ပြင်ဆင်ခဲ့၏။ ရွှေနှင့်ငွေ လဲလှယ်ရာတွင် ယခင်က ရွှေတဆအတွက် ငွေ ၁၄.၄၅ဆဖြစ်သော်လည်း ပြင်ဆင် လိုက်သော အခါတွင်မူ ၁၅.၂၁ ဆ ဖြစ်လာသည်။ ယခု အင်္ဂလန်ပြည်တွင် ကျင့်သုံးနေသည့် ရွှေစံချိန်သည် ၁၇၁၇ ခုနှစ်မှ စသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ရွှေစံချိန် ဖြစ်လာသည့် အခါတွင် ငွေသည် အရေးမပါလာတော့ချေ။ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ငွေဖြင့် လဲလှယ်ခြင်းကို ပေါင် ၂၅ ထက်မပိုသော ကိစ္စအတွက်သာ အသုံးပြုရန်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့လေသည်။ ၁၈၁၉ ခုနှစ်တွင် ရွှေကိုနောက်ခံထား၍ ငွေစက္ကူ ထုတ်ဝေသုံးစွဲသည့်စနစ် ပေါ်ပေါက် လာပေသည်။

(၃)

ရွှေစံချိန်စနစ်သည် နိုင်ငံတကာက လက်ခံသည့် စနစ်အဖြစ် ပထမ ကမ္ဘာစစ်ဖြစ်သည့် ၁၉၁၄ ခုနှစ်အထိ သုံးစွဲ

၁။ *Crusades*

လာခဲ့သည်။ ပထမ ကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေမှာ စီးပွားရေး တက်သည့်နှစ်၊ ကျသည့်နှစ်များ ရှိခဲ့သော်လည်း တောင့်တင်း ခိုင်မာလာခဲ့သည်။ ကိုလိုနီ နိုင်ငံများ၏ ဓနအင်အားများနှင့် ကနေဒါနိုင်ငံ၊ သြစတြေးလျနိုင်ငံနှင့် နယူးဇီလန် နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဓနသဟာယ နိုင်ငံများ၏ ဓနအင်အားများသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို တောင့်တင်းလာအောင် ဖန်တီးစေခဲ့ပေသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံသည် ယင်းနိုင်ငံရှိ စက်ရုံများအတွက် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများကို ဈေးပေါပေါဖြင့်ရရှိ၍ ထုတ်သည့် ကုန်ပစ္စည်း များကိုမူ သေချာသည့် ကိုလိုနီ ဈေးကွက်များတွင် ဈေးကောင်းကောင်းနှင့် ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပေသည်။ အစားအသောက်ပစ္စည်းများအတွက်လည်း ဓနသဟာယနိုင်ငံများနှင့်ကိုလိုနီနိုင်ငံများမှပင် အခက်အခဲမရှိရရှိပေသည်။ ကိုလိုနီနိုင်ငံများနှင့် ဓနသဟာယ နိုင်ငံများဖြစ်သည့် သေချာသော ဈေးကွက်များအပြင် အခြားနိုင်ငံများကိုလည်း ကုန်ပစ္စည်းများကို ယှဉ်ပြိုင်၍ ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းအခြေအနေကြောင့်ပင်လျှင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး နယ်ပယ်သည် ကျယ်ပြန့်လာပေသည်။ နိုင်ငံအများကလည်း အင်္ဂလန်နိုင်ငံနှင့် ဆက်သွယ်၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကြ၏။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံသုံး စတာလင်ပေါင်ကို နိုင်ငံအများက လက်ကိုင်ထား၍ ကုန်ပစ္စည်းအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်လာကြပေသည်။ အင်္ဂလန် နိုင်ငံသည် ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောများ အများအပြား ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းများအာမခံထားရေးစနစ်ကို တီထွင်နိုင်ခဲ့သဖြင့် လည်းကောင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၏ အချက်အချာ ဖြစ်လာပေသည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့မှာ ဥရောပနိုင်ငံ အသီးသီးအတွက်သာ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု ပြုနိုင်သဖြင့် နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင်ရေးတွင်မူ အင်္ဂလန်နိုင်ငံနှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ မရသေးပေ။ နိုင်ငံအနှံ့အပြားနှင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံက ကူးသန်း ရောင်းဝယ်လာသည်နှင့်အမျှ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ အရင်းအနှီးများသည်လည်း ထိုနိုင်ငံ များတွင် ပျံ့နှံ့ကြီးမားလာပေသည်။

ဥရောပတိုက်ရှိ နိုင်ငံများက အခြားနိုင်ငံများနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ငွေရေးကြေးရေး အတွက်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်ရေးတွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကတဆင့် ဆက်သွယ်သည်က များပေသည်။ ကိုလိုနီနိုင်ငံများကို ချုပ်ကိုင် ချယ်လှယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်လည်း ကုန်ပစ္စည်း ဈေးနှုန်းများမှာ အတော်အတန် တည်တံ့မှုရှိနေပေသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ ငွေရေး ကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများကလည်း အခြေခိုင်မာလာကာ လုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပေသည်။

လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံများသည် စတာလင်ပေါင်ကို နောက်ခံထား၍ ပြည်တွင်းတွင် ငွေစက္ကူထုတ်သည့်အထိ စတာလင်ပေါင်ကို လက်ခံပြုလုပ်လာပေသည်။ ပထမ ကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီကပင် စတာလင် စနစ်[၁] ဟူ၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ အချို့နိုင်ငံများနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံပင်လျှင် ထိုစနစ်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းအခြေအနေများသည် စတာလင်ပေါင်ကို စံထားကာ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ ဆက်သွယ်ရာ၌ အသုံးပြု လာရန် ဖန်တီးခဲ့ပေသည်။

(၄)

ပထမ ကမ္ဘာစစ် အတွင်းတွင် ရွှေစံချိန် စနစ်ကို မဖျက်ခဲ့သော်လည်း လက်တွေ့ အားဖြင့်မူ အသုံးမပြုခဲ့ချေ။ စစ်ပြီးစီးသောအခါတွင် နိုင်ငံတိုင်းလိုပင် စစ်ဒဏ်ကြောင့် ကုန်ဈေးနှုန်းများ ကြီးမြင့်ခြင်းနှင့် ဓနအင်အားဆုတ်ယုတ်ခြင်း တို့ကြောင့် ရွှေစံချိန်စနစ်ကို ပြန်လည်မတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပဲ အင်္ဂလန် နိုင်ငံသည် ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင်မှ ရွှေစံချိန်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ရန် စီစဉ်ခဲ့လေသည်။ ပထမ ကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီကကဲ့သို့ပင် ရွှေစံချိန် စနစ်သို့ ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ရေး မလုပ်ကိုင်ရေးမှာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင်အတော်ပင် စိတ်ဝင်စားစွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပေသည်။

ပထမ ကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီကပင် အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်မြို့ရှိ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် လန်ဒန်မြို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး လုပ်ငန်းနှင့် ငွေပေးချေရေး လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ပေသည်။ ကမ္ဘာစစ် ပြီးဆုံးသောအခါတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကိစ္စများကို လန်ဒန်မြို့မှတဆင့် ဆောင်

---

[၁] ***Sterling System***

ရှက်ခဲ့ခြင်းများ ကျဆင်းခဲ့ရာ စစ်မဖြစ်မီကကဲ့သို့ လန်ဒန်မြို့ရှိ ငွေရေး ကြေးရေး အဖွဲ့များတွင် ငွေများ ပြန်လည်အပ်နှံထားရှိရန်အတွက် နယူးယောက်မြို့၊ပါရီမြို့တို့နှင့်ယှဉ်ပြိုင်၍ လုပ်ကိုင်လာရပေသည်။ တဖက်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအင်အားသည် ကြီးမား ခိုင်မာလာရာ နှစ်တို၊ နှစ်ရှည် ငွေချေးရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အင်္ဂလန်နိုင်ငံအတွက် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုတွင် အခက်အခဲ ရှိလာပေသည်။

၁၉၃၁ ခုနှစ်လောက်က ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကပ်ကြီးဖြစ်ပေါ် ချိန်တွင် အင်္ဂလန်ပြည်သည် ရွှေစံချိန်စနစ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရပြန်လေသည်။ ပေါင်စတာလင် တန်ဘိုးကိုလည်း လျှော့ချခဲ့ရပေသည်။ ယင်းအချိန်ကာလက စပြီးလျှင် စတာလင်လဲလှယ်စံနှုန်း[၁]ဟူ၍ တီထွင်ခဲ့ပေသည်။ သဘောမှာ စတာလင်ဖြင့် လဲလှယ်နိုင်ရန် လက်ခံသည့် ငွေကို စတာလင်ဖြင့် လဲလှယ်ပေး၍ စတာလင်ဖြင့် လဲလှယ်ပေးပြီးသောအခါတွင် ရွှေကိုဝယ်ယူနိုင်သည်ဟူသော လဲလှယ်ရေး စနစ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် စတာလင်အုပ်စု[၂]ဟူ၍လည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ စတာလင်ငွေအုပ်စုတွင် အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီဂျစ်၊ အီရက်၊ ဂျော်ဒန်၊ ပါလက်စတိုင်း၊ တောင်အာဖရိက၊ နော်ဝေး၊ ဆွီဒင်၊ ဒင်းမတ်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ယိုးဒယားစသည့် နိုင်ငံများ၊ ကနေဒါမှအပ ဓနသဟာယ နိုင်ငံများနှင့် အင်္ဂလန် လက်အောက်ရှိ ကိုလိုနီ နိုင်ငံများ ပါဝင်ပေသည်။ စာရင်းဝင် နိုင်ငံများ[၃]ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်လေသည်။ စတာလင်ငွေအုပ်စုမှာ ထိုအချိန်အခါက ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ငွေရေး ကြေးရေး ဆက်သွယ်မှုများ ပေါ်တွင် အခြေတည်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေသည်။ အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်၊ အိုင်ယာလန်၊ ဓနသဟာယ နိုင်ငံနှင့် ကိုလိုနီ နိုင်ငံတို့သည် စတာလင်ငွေ အုပ်စုဝင်များ ဖြစ်လာခြင်းမှာ နိုင်ငံရေး သဘောအရ စုစည်းခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အင်္ဂလန် နိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ် ချုပ်ကိုင်မှု ဩဇာမကင်းသည့် အီဂျစ်နှင့် အီရက်တို့မှာလည်း နိုင်ငံရေး သဘောအရပင် အုပ်စုဝင်များ ဖြစ်လာပေသည်။ နော်ဝေး၊ ဆွီဒင်၊ ဒင်းမတ်၊ ပေါ်တူဂီနှင့် ယိုးဒယားနိုင်ငံတို့မှာမူ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတွင် ဆက်စပ်မှု ရှိနေသဖြင့် ဖြစ်ပေသည်။

အုပ်စုဟု ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ ရေးဆွဲ၍ လုပ်ကိုင်သည့် သဘောမျိုး မဟုတ်သည့်အပြင် ဗဟိုကကိုင်၍ လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုးလည်း မဟုတ်ချေ။ အုပ်စုထဲတွင် မပါဝင်သည့် နိုင်ငံများကလည်း ပေါင်စတာလင်ကို သုံးစွဲနိုင်ကြပေသည်။ သုံးစွဲလျက်လည်း ရှိကြပေသည်။ ဤကား စတာလင်နယ်[၄] ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၏ အခြေခံ ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာသည့်အခါ၌ နိုင်ငံခြားငွေကို ကွပ်ကဲရန် လိုအပ်လာရာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြားငွေ ကွပ်ကဲရေး ဥပဒေတရပ် ပြဋ္ဌာန်း လုပ်ကိုင်လာခဲ့ပေသည်။ အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများသည် ယင်းဥပဒေဘောင်အတွင်းတွင် စတာလင်ကို သုံးစွဲရပေသည်။ ဓနသဟာယ နိုင်ငံများနှင့် ကိုလိုနီနိုင်ငံများမှအပ အခြားနိုင်ငံများအနက် အချို့သည် စတာလင် နယ်မှ ထွက်ကြလေသည်။

(၅)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးစီးသောအခါတွင် စတာလင်ပေါင်၏ အခြေအနေသည် ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ဥပဒေအရ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် စတာလင်ပေါင် သုံးစွဲရေးသည် စစ်ပြီးစီးသွားသောအခါတွင် ဆက်လက်၍ ကျင့်သုံးခဲ့၏။ စတာလင်ပေါင် သုံးစွဲရေး၌ စတာလင် နယ်ထဲတွင် မပါဝင်သော နိုင်ငံများနှင့် ငွေပေး ငွေယူပြုလုပ်သောအခါ သတ်မှတ်ချက်များ ထားရှိလာပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စတာလင် နယ်ထဲတွင် မပါဝင်သော နိုင်ငံများသည် စတာလင်ပေါင်ကို ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးတွင် လိုအပ်ချက်ထက်ပို၍ ကိုင်တွယ်ခြင်းမရှိကြချေ။ ရွှေကိုသာ ဝယ်ယူထား လာကြပေသည်။ ထို့ပြင် စတာလင်ပေါင်နှင့် အခြားနိုင်ငံတိုင်းက လက်ခံထားသည့် ငွေများ လွယ်ကူစွာ ပြောင်းလဲ ဖလှယ်နိုင်မှု[၅]မှာ ယနေ့အထိ မပြေလည်သေးချေ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးစီးချိန်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှအပ စတာလင်နယ်တွင် ပါသည့် နိုင်ငံများနှင့် အခြားနိုင်ငံများပိုင် စတာလင် လက်ကျန်ငွေသည် ပေါင် ၃,၇၀၀ သန်းမျှ ရှိနေပေသည်။ စစ်မဖြစ်

---

[၁] *Sterling Exchange Standard*

[၂] *Sterling Bloc*

[၃] *Scheduled Territories*

[၄] *Sterling Area*

[၅] *Convertibility*

မီကဆိုလျှင် တချိန်တခါတွင် ပေါင် ၅၀၀ မှ ၆၀၀ သန်းအတွင်းသာ ရှိခဲ့၏။ ဤကဲ့သို့ များပြားလာသည့် စတာလင်လက်ကျန်ငွေသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံအတွက် အထူးပင်ဂရုစိုက်ရမည့် ကိစ္စရပ် ဖြစ်လာပေသည်။ ထို့ပြင် စစ်ပြီးကာလမှစ၍ ယခုအချိန်အထိ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေကို လေ့လာကြည့်လျှင် အခြား အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေထက် နောက်ကျနေခဲ့သည်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အခြေအနေသည်လည်း ပို့ကုန်တန်ဘိုးနှင့် သွင်းကုန်တန်ဘိုးတို့ကို ချိန်ကြည့်လျှင် ပို့ငွေထက်လိုငွေ ပေါ်ပေါက်သည့်နှစ်က များခဲ့ပေသည်။ အင်္ဂလန် နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြားမှ မြှုပ်နှံထားသော ငွေပင် ငွေရင်း များမှ ရရှိသော အမြတ်ငွေ၊ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောလုပ်ငန်း၊ အာမခံ လုပ်ငန်းတို့မှ ရရှိငွေများကြောင့်သာ နိုင်ငံခြားနှင့် ငွေအပေး အယူကိစ္စတွင် အနည်းငယ် ထေမိနိုင်ခဲ့ပြီးလျှင် အချို့ နှစ်များတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ ငွေချေးငှား၍ နိုင်ငံခြားငွေ ရန်ပုံငွေအတွက် ကျားကန် နေရသည့် အခြေအနေများလည်း ရှိခဲ့ပေသည်။ ပြည်တွင်းတွင် ကုန်ဈေးနှုန်းများ တက်နေပေသည်။ ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ ခွဲဝေရာတွင် အရင်းရှင်များက အမြတ်ပိုမို ရရှိရေးကတဖက်၊ အလုပ်သမားများက လုပ်ခပိုမို ရရှိရန်ကတဖက်၊ တဖက်နှင့်တဖက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် လွန်ဆွဲလျက် ရှိကြသည်။ အလုပ်သမားများက လုပ်ခပိုမို၍ ရရှိသောအခါတွင် အရင်းရှင်က ကုန်ထုတ်ရာ၌ လုပ်ခတိုးမြှင့်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ကုန်ဈေးနှုန်း မြှင့်တင်ခြင်း၊ အိမ်ခန်းခ ကြီးလေးလာခြင်း၊ သွားလာ စရိတ်မြှင့်တင်လာခြင်းစသော စရိတ်ကြီးမှုများကြောင့် လုပ်ခပိုမိုရရှိသော်လည်း အကျိုးခံစားမှုမရှိပဲ လုပ်ခ ပိုမိုရရှိရေးတိုက်ပွဲ သံသရာ လည်ပတ်လျက် ရှိပေသည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် စီးပွားရေး ပြဿနာများ ရှိနေစဉ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ဒေါ်လာသည် အင်္ဂလန် နိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း၊ ဥရောပနိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း ပျံ့နှံ့စွာ လက်ခံလာပေသည်။ စစ်ပြီးသောအခါတွင် **မာရှယ်အကူအညီ**[၁]ဖြင့် ဥရောပနိုင်ငံ အများအပြားကို စစ်ဒဏ်မှ ထူထောင်ခဲ့ရာ၌ အမေရိကန်ဒေါ်လာသည် ဥရောပနိုင်ငံတခွင်သာမက ကမ္ဘာရှိ နိုင်ငံအသီးသီး၏ နိုင်ငံတကာ ငွေပေးငွေယူအတွက် ပို၍လက်ခံသုံးစွဲလာရာ တန်ခိုးကြီးထွားခဲ့သည့် ပေါင်စတာလင်ကိုပင် ထိခိုက်စ ပြုလာပေသည်။ ကမ္ဘာ့ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးတွင် စတာလင်ကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီက ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှ လက်ခံသုံးစွဲခဲ့သော်လည်း ယခုအခါတွင် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ လက်ခံသုံးစွဲလျက် ရှိပေသည်။ အမေရိကန် ဒေါ်လာကို ကမ္ဘာ့ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးတွင် ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းမျှ အသုံးပြု လာပေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်အတွင်း၏ အခြေအနေကို ကြည့်လျှင်ပင် ၁၉၅၅ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးတွင် စတာလင်ဖြင့် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ပေးချေခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှ ရှိလာရာ တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

(၆)

အင်္ဂလန် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး ပြဿနာများကို ပေါင်စတာလင်တန်ဘိုးချခြင်းဖြင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကဖြေရှင်းခဲ့၏။ နိုင်ငံခြားမှ ငွေပင်ငွေရင်းများ ပိုမို ဝင်လာရန်အတွက် ဘဏ်အတိုးနှုန်းများ မြှင့်ပေးခြင်း ဖြင့်လည်း ဖြေရှင်းကြည့်ခဲ့၏။ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများ၏ ယိုင်းပင်းကူညီမှုကိုယူ၍ လုပ်ခတိုးတောင်းခြင်းကို ခေတ္တရပ်ဆိုင်းခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ကိုလည်း ပြုလုပ်ခဲ့၏။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့မှ ငွေချေးယူ၍ နိုင်ငံခြားငွေ လုံလောက်စွာ ရှိရေးကိုလည်း မကြာခဏ ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။ သို့ရာတွင် အင်္ဂလန်ပြည်၏ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုနှင့် ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေး မညီညွတ်မှုကြောင့် စီးပွားရေး ပြဿနာကို မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ချေ။

လက်ရှိ လေဘာအစိုးရသည် စီးပွားရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပြည်တွင်းရှိ ဝယ်အားကို တန့်စေရန်အတွက် သွင်းကုန် ပစ္စည်းအချို့ပေါ်တွင် သွင်းကုန်ခွန်ကောက်ခံခဲ့၏။ နိုင်ငံခြားသို့ ကုန်ပစ္စည်း ပိုမို ရောင်းချနိုင်ရန်အတွက် ပို့ကုန်လုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်များအား သင့်လျော်

---

[၁] ၁။ *Marshall Aid* မာရှယ်အကူအညီကို မာရှယ်စီမံကိန်းဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်သည်။ ယင်းအကူအညီသည် အမေရိကန် နိုင်ငံအစိုးရ၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျော့မာရှယ်က ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဥရောပတိုက်၏ စီးပွားရေးထူထောင်ရေးအတွက် ရေးဆွဲအဆိုပြုချက်အရ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို မူတည်၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေသည်။ ဥရောပတိုက်ရှိ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံများက ယင်းအကူအညီကို မယူကြပေ။

သည့်ငွေ ပြန်အန်းသည့် အစီအစဉ်ဖြင့်လည်း ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။ အရင်းရှင် နိုင်ငံကြီး ၁၁ နိုင်ငံ၏ ဗဟိုဘဏ်များက အင်္ဂလန်ဘဏ်အား ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၃,၀၀၀ ချေးငှားရန်လည်း စီစဉ်ခဲ့ရ၏။ အရင်းရှင် နိုင်ငံကြီး ၁၁ နိုင်ငံက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေကို လေ့လာ၍ အကြံပေးလျက် ရှိလေသည်။ စီးပွားရေး အခြေအနေမှာ ရည်မှန်းသလောက် မကောင်းလာသဖြင့် ချေးယူထားသည့် ငွေများကို ဆက်လက် ချေးရန် စီစဉ်ခဲ့ရပေသည်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေကြောင့် ပေါင်စတာလင်၏ တန်ဖိုးကိုပင် ရောင်ပြန် ဟပ်လာရာ တန်ဖိုးချမည်လောဟု နိုင်ငံအများက သံသယရှိလာကြပေသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံအစိုးရသည် စတာလင်ပေါင် တန်ဖိုး လျှော့ချခြင်းဖြင့် စီးပွားရေး ပြဿနာကို လောလောဆယ် မဖြေရှင်းသေးပဲ ပြည်တွင်းတွင် **ငွေကျုံ့စေမည့် နည်းများ**[၁]ဖြင့် ဖြေရှင်းလျက် ရှိပေသည်။ ဝင်ငွေ ပေါ်လစီကို ချမှတ်၍ လုပ်ခတိုး၍ တောင်းခြင်းကို ခြောက်လတာမျှရပ်ဆိုင်းရန် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ စီစဉ်ခဲ့ပေသည်။ အမြတ်ခွန်ကို ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလိုက်သည်။ နိုင်ငံခြား ခရီးသွားဆောင်ငွေကို ပေါင် ၂၅၀ စီမပေးတော့ပဲ ပေါင် ၅၀ သာပေးရန် စီစဉ်သည်။ အရစ်ကျ ပစ္စည်း ဝယ်ယူခြင်းတွင် လက်ငင်းငွေကို ခုနစ်ရာခိုင်နှုန်းချေရာမှ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ချေရန် မြှင့်တင်လိုက်သည်။ ထို့ပြင် အရစ်ကျ ပေးဆပ်ခြင်းကို နှစ်လ၊ အချို့ပစ္စည်းများတွက် ၂၄ လအတွင်းပေးဆပ်ရန်ဟုသတ်မှတ်သည်။ ပစ္စည်းခွန်ကို ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းပို၍ တိုးကောက်လိုက်သည်။ စာတိုက်နှင့် ကြေးနန်းနှုန်းထားများကို တိုးလိုက်သည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကို ကြည့်၍ အလုပ်သမားဦးရေအပေါ် အခွန်ကောက်ခံရန် စီစဉ် လိုက်သည်။ အစိုးရ၏ ငွေပင်ငွေရင်းမြှုပ်နှံမှုတွင် ရွှေ့ဆိုင်းသင့်သည့် လုပ်ငန်းများကို ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့၏။

ယင်းကဲ့သို့သော ငွေကျုံ့စေသည့် နည်းများကြောင့် နိုင်ငံတွင် ပေါင် ၃၁၅ သန်းမျှ ဝယ်အား နည်းသွားမည်ဟု ခန့်မှန်းကြပေသည်။ နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းရသည့် ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးသည် အနည်းနှင့် အများ သက်သာသွားမည်။

ငွေကျုံ့စေသော နည်းများသည် လောလောဆယ်၌ နိုင်ငံခြား ငွေပေးငွေယူစာရင်းတွင် အခြေအနေကောင်းလာရန် ရှိသော်လည်း စီးပွားရေးအရမူ အခြားစဉ်းစားဖွယ်ရာများလည်း ရှိနေပေသည်။ ငွေကျုံ့ စေသော နည်းဖြင့် လက်ရှိ ရှိနေသော စက်မှုလုပ်ငန်းများမှ ကုန်ပစ္စည်းများကို ထုတ်၍ နိုင်ငံခြားသို့ ရောင်းချနိုင်မည်လော၊ အလုပ်လက်မဲ့များ ပိုမို မလာပဲ ကုန်ပစ္စည်းများ ဆက်လက် ထုတ်နိုင်မည်လော၊ ငွေပင်ငွေရင်း မမြှုပ်နှံနိုင်လျှင် ရေရှည်တွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအတွက်ရော အလုပ်အကိုင် ပေါများရေးအတွက်ပါ စီစဉ်နိုင်မည်လော စသည့် ပြဿနာများမှာ စဉ်းစားဖွယ်ရာများပင် ဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ပြင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံအားကူညီထားသည့် နိုင်ငံများက ယင်းတို့၏ ငွေကို မည်မျှအထိ ကူညီထားနိုင်မည်ကိုလည်း စဉ်းစားဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။

အမှန်စင်စစ်ကား လက်ရှိ ဖြေရှင်းနေသည့် နည်းများသည် စီးပွားရေး ပြဿနာကို ပိုမိုမကြီးမားလာစေရန်အတွက် ထိန်းသိမ်းထားခြင်းသာ ဖြစ်၍ ရှေ့တွင် မည်ကဲ့သို့သော အစီအစဉ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်မည်ကို စောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ နိုင်ငံတကာ ငွေပေးငွေယူကိစ္စတွင် အသုံးပြုနေသည့် ပေါင်စတာလင်ကို မည်ကဲ့သို့ ခိုင်မာအောင် ပြုလုပ်မည်ကို အမြဲတစေ လေ့လာထားရန်လည်း လိုအပ်လှပေသတည်း။ ။

၁။ ***Deflationary Measures*** ငွေကျုံ့စေမည့်နည်း၊ နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် ယင်းကဲ့သို့ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးလာခြင်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ လျော့နည်းကာ အလုပ်ရှိသူများလာသည့်အခါတွင် ဝယ်အားများလာခြင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ဝယ်အားများလာသော အခြေအနေများတွင် နိုင်ငံတွင်း ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုအတွက် နိုင်ငံခြားနှင့် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ရှင်းတမ်းတွင် ကုန်ဝယ်က ကုန်ရောင်းထက် ပိုမိုနေခြင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေအရထက် အပေးကများနေခြင်း စသော စီးပွားရေး အခက်အခဲများကို ဟန့်တားစေရေးအတွက် ငွေကို ကျုံ့သွားစေရန် နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ရပေသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဝယ်အားများရသည့် စီးပွားရေးအခြေအနေကို ဝယ်အားလျော့နည်းသွားစေရန် ပြည်သူလူထု လက်ဝယ်ရှိ ငွေနှင့် ပြည်သူလူထုလက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိမည့် ငွေများကို အခွန်ကောက်ယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု၏ သုံးစွဲမှုကို လျော့သွားစေရန် တိုက်ရိုက်ချုပ်ကိုင်သည့် နည်းလမ်းများဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစိုးရငွေပင် ငွေရင်း မြှုပ်နှံရေးလုပ်ငန်းများကို ရွှေ့ဆိုင်းစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလနှင့် ဝိရောဓိများကိုဖြေရှင်းခြင်း(၂)

ပြည်တွင်းရေးရာ

အရင်းရှင် လူနေမှု စနစ်ဟောင်းမှ ဆိုရှယ်လစ် လူနေမှု စနစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အနေဖြင့် မလွှဲသာပဲ ဖြတ်ကျော် နေရသော အသွင်ကူးပြောင်းရေး ကာလအတွင်း၌ တည်ရှိနေသော အရေးကြီးသည့် ဝိရောဓိ လေးရပ်အနက် **ရှေ့သို့ တိုးတက်နေသော နိုင်ငံရေးစနစ်သစ်ကတဖက်၊စီးပွားရေးနှင့်အတတ်ပညာ ခေတ်နောက်ကျမှုက တဖက်၊ ယင်း နှစ်ဖက်ကြားတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝိရောဓိ** ကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။

ဒုတိယ အရေးကြီးသော ဝိရောဓိ ဖြစ်သည့် နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသော ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများက တဖက်၊ နိုင်ငံပိုင်မပြုလုပ်ရသေးသော ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကတဖက်၊ယင်းနှစ်ဖက်အကြားတွင်ဖြစ်ပေါ် နေသောဝိရောဓိကို ဆက်လက်၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြပါမည်။

> **နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ပြီးသော ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကတဖက်၊ နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်ရသေးသော ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများက တဖက်၊ ယင်း နှစ်ဖက်ကြားတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝိရောဓိ။**

နိုင်ငံပိုင် ဆိုရှယ်လစ်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကား အဘယ်နည်း

ဆိုရှယ်လစ် စီမံကိန်း များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် တိုင်းပြည်၏အသက်သွေးကြော ဖြစ်သော ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးများ (ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း၊ ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးရေး လုပ်ငန်း၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်း အစရှိသည်များ)ကို နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်၏ ကုန်ထုတ် အရင်း အနှီးများကို နိုင်ငံတော်က သော်လည်းကောင်း၊ သမဝါယမနှင့် စုပေါင်းအဖွဲ့များက သော်လည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်ရမည်။ ယင်းပိုင်ဆိုင်မှုများတွင် နိုင်ငံတော် ပိုင်ဆိုင်မှုသည် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်၏ အဓိက အခြေခံ ဖြစ်ပေသည်။ နိုင်ငံတော် ပိုင်ဆိုင်မှုသည် ပြည်သူတရပ်လုံး၏ ပိုင်ဆိုင်မှု ဖြစ်သည်။ သမဝါယမနှင့် စုပေါင်း အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အသီးသီး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အားလုံးသည် ဆိုရှယ်လစ် အမျိုးသား စီးပွားရေး စီမံကိန်း၏ ဘောင်အတွင်း၌သာလျှင် ဆောင်ရွက် ရသောကြောင့် အချင်းချင်း အကျိုးပြုမည်သာ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် အချုပ်အချာ နိုင်ငံတော် အာဏာရပ်ကြီးကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ပြီးသည့်နောက်တွင် နိုင်ငံ၏ အသက်သွေးကြော ဖြစ်သော ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးများကို ပြည်သူပိုင် လုပ်ခဲ့သည်။

(၁) အထည်အလိပ် လုပ်ငန်း၊
(၂) စားသောက်ကုန် လုပ်ငန်း၊
(၃) စက်မ ပစ္စည်း လုပ်ငန်း၊
(၄) သတ္တုပစ္စည်း လုပ်ငန်း၊
(၅) ကြွေထည် မြေထည် လုပ်ငန်း၊
(၆) မွမ်းမံ ပြင်ဆင်ရေး လုပ်ငန်း၊
(၇) ဓာတုဗေဒ လုပ်ငန်း၊
(၈) ဓာတ်သတ္တု ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊
(၉) စီးကရက်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊

အစရှိသော ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ပြည်သူပိုင် ပြုလုပ်ခဲ့ ပေသည်။

ဤသို့ နိုင်ငံ၏ အသက်သွေးကြော ဖြစ်သည့် ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီးများကို ပြည်သူပိုင် လုပ်လိုက်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်လိုသော မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် လက်ရှိ ဘဝ ပတ်ဝန်းကျင် သစ်ကို ဖန်တီး တည်ဆောက်ရန် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိခြင်းကို ပြဆိုပေသည်။

သို့သော်ငြားလည်း ယခု အချိန်၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသော ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများ၏ အရေအတွက်မှာ ၁၁၇ ခုသာ ရှိနေသေးသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်ရသေးသော ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများကား အဘယ်နည်း

ဤသို့ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်ကို ဖန်တီး တည်ထောင် နေသော လက်ရှိ အချိန်တွင် အခြားတဖက်၌ နိုင်ငံပိုင် မလုပ်ရသေးသော အသေးစား စက်မှု လက်မှုနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း များသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် အများအပြားပင် တည်ရှိ နေသေးသည်။ ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းသည် မိမိ၏ တဦးချင်း အကျိုး စီးပွားကိုသာ ကြည့်၍ ဆောင်ရွက်၏။ တချိန်တည်းမှာပင် ဤ ပြန့်ကြဲဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးစနစ်သည် ခေတ်နောက်ကျ၍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူ ပြုရာတွင် အလွန်ပင် အားနည်းလျက် ရှိနေသည်။

(က) စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း

အသေးစား စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ၌ အများဆုံး ကျန်ရှိနေသေးသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်နေချိန်တွင် နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်ရသေးသည့် ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းတို့သည် ကျန်ရှိနေစမြဲ ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကို တချိန်တည်း တပြိုင်တည်း နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ခြင်းသည် လွယ်ကူသောလုပ်ငန်းများမဟုတ်ချေ။အသေးစား စက်မှု လုပ်ငန်းငယ် ကလေးများသည် ဆိုရှယ်လစ် စနစ် တည်ဆောက်နေချိန် အတွင်းဝယ် အတော် ကြာကြာ ဆက်လက်၍ တည်ရှိနေဦးမည် ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်ရသေးသော ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများကို ကြည့်သော် ယနေ့ အချိန်အခါတွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း၌ ပြည်သူပိုင် လုပ်ငန်းများနှင့် ယှဉ်၍ မသေးငယ်သော အင်အားဖြင့် ကျန်ရှိနေသေးပေသည်။ ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများသည် တပြည်လုံး အတိုင်းအတာ အနေဖြင့် လုပ်ငန်း ပေါင်း ၅,၉၈၉ အထိ ရှိနေသည်ဟု သိရှိရသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းအလိုက် ခွဲခြားကြည့်သောအခါ အထည်အလိပ် လုပ်ငန်း၊ စားသောက်ကုန် လုပ်ငန်း၊ စက်မှု ပစ္စည်း လုပ်ငန်း၊ သတ္တုပစ္စည်း လုပ်ငန်း၊ သတင်းစာနှင့် ပုံနှိပ်စက် လုပ်ငန်း၊ မွမ်းမံ ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဓာတုဗေဒလုပ်ငန်း၊ ဓာတ်သတ္တု ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊ ဆေးလိပ် ဆေးပြင်းလိပ်လုပ်ငန်း၊ လူ့အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊ အဆောက်အဦ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း စသည်တို့ အနေဖြင့် ရှိနေသေးသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

(ခ) လယ်ယာလုပ်ငန်း

လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းပိုင်းတွင် လယ်ယာ ထွက်ကုန် ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု လျော့ပါးလျက် ရှိသည်။ လယ်ယာ လုပ်ငန်းတွင် ပြန့်ကြဲဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂလိက ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးမှု လုပ်ငန်းသည် ကြီးမားသော အပိုင်းမှ ပါဝင်လျက် ရှိပြီး ခေတ်မီသော နည်းစနစ် များကို မသုံးစွဲနိုင်ပဲ သမရိုးကျနည်းကိုသာ သုံးစွဲလျက်ရှိပေသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း၊ နာဂခရိုင်၊ မေယုခရိုင်တို့မှအပ ၁၉၆၁-၆၂ ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လယ် ကိုယ်တိုင်လုပ်သူဦးရေသည် ၁,၇၇၃,၆၆၁ ဖြစ်၍ ယင်းတို့လုပ်ကိုင်သောကေပေါင်းမှာ ၁,၈၈၈,၄၀၄ ကေဖြစ်သည်။ သီးစားဦးရေသည် ၁,၀၁၁,၉၅၄ ဖြစ်၍ သူတို့လုပ်ကိုင်သော ကေပေါင်းမှာ ၆,၉၅၉,၀၄၁ ကေ ဖြစ်သည်။

၁၉၆၂-၆၃ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင် လယ်ယာ လုပ်သူ ဦးရေသည် ၁,၈၀၆,၄၀၃ ဖြစ်၍ သူတို့လုပ်ကိုင်သော ကေပေါင်းမှာ ၉,၄၉၀,၉၇၁ ကေဖြစ်သည်။ သီးစားဦးရေသည် ၁,၀၇၁,၈၀၇ ဖြစ်၍ ယင်းတို့လုပ်ကိုင်သော ကေပေါင်းမှာ ၇,၂၅၉,၅၃၄ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင် လယ်ယာ ကိုယ်တိုင်လုပ်သူနှင့်သီးစားဦးရေ စုစုပေါင်း ၂,၇၈၅,၆၁၅

ဦးသည် ဧကစုစုပေါင်း ၁၅,၈၄၇,၄၄၅ ကို ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၆၂-၆၃ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာကိုယ်တိုင်လုပ်သူနှင့် သီးစားဦးရေစုစုပေါင်း ၂,၈၇၈,၂၁၀ ဦးသည် ဧကပေါင်း ၁၆,၇၅၀,၅၀၅ ဧကကို ထွန်ယက် လုပ်ကိုင်သည်ကို လည်းကောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

၁၉၆၄-၆၅ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်း လယ်ယာ လုပ်ကိုင်သည့် လယ်ယာမြေ ဧရိယာသည် ၂၁,၅၃၀,၀၀၀ ဧကရှိရာ ထိုထွန်ယက် လုပ်ကိုင်သူနှင့် သီးစား ဦးရေသည် ၃၆ သိန်းခန့် ရှိမည်ဟု ၁၉၆၅-၆၆ ခုနှစ် ပြည်သူ့သို့ အစီရင်ခံစာတွင် ခန့်မှန်း ဖော်ပြထားလေသည်။

တောင်သူလယ်သမားတို့၏ ဤသို့ တသီးတခြား ဖြစ်နေသော၊ ပြန့်ကြဲနေသော သမရိုးကျ လုပ်ကိုင်လျက် ရှိသည့် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေး စနစ်ကြောင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုများ၏ တိုးတက်မှုသည် နှောင့်နှေး၍ ဟန့်တားခြင်းခံနေရ၏။ နိုင်ငံပိုင် ဆိုရှယ်လစ် စက်မှု လုပ်ငန်းနှင့် ဘက်ညီသော လယ်ယာလုပ်ငန်းကား ကျယ်ပြန့်သော လယ်လုပ်ကွက်ကြီးများနှင့် စက်မှု တပ်ဆင်သော လယ်ယာ လုပ်ငန်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ယနေ့ အခြေအနေတွင် ဤခေတ်မီ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် မရှိသေးချေ။

ဤသို့ဖြင့် မိမိ၏ တဦးချင်း၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ကြည့်၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သော စက်မှုလုပ်ငန်း ပိုင်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းပိုင်းရှိ ပုဂ္ဂလိကကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများသည် အများအကျိုးကိုရှေးရှုဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ပြီးသော ဆိုရှယ်လစ်ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများနှင့် ဘေးချင်းယှဉ်၍ ဒွန်တွဲ လွန်ဆွဲ အားပြိုင်လျက် ရှိနေပေသည်။

နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသော ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတို့သည် အများအကျိုးကို ရှေးရှု၍ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် ကြသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများကို လုပ်သား ပြည်သူတို့အတွက် သုံးစွဲမှုတွင် ဖူလုံစေရေးနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်း နိုင်ရေးအတွက် ရည်စူး၍ ထုတ်လုပ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်သား ပြည်သူများ၏အကျိုးအတွက် ရှေးရှုမှုဖြင့်ထုတ်လုပ်၍ ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်ကို လုပ်သားပြည်သူတို့ကပင် ပြန်လည်၍ ခံစားခွင့် ရှိလေသည်။

ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကား နိုင်ငံပိုင် ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကဲ့သို့ အများအကျိုးအတွက် ရှေးရှုခြင်း မရှိပေ။ ပုဂ္ဂလိက တည်းဟူသော မိမိ၏ အကျိုးအမြတ်ကိုသာ ကြည့်၍ ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုကို ပြုလုပ်သည်။ အမြတ်များ ရရှိရေးကိုသာ ကြည့်သည်။ လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ လိုအပ်ချက်အတွက် ဖူလုံမှုကို စိတ်ဝင်စားမှု မရှိပေ။

အသွင် ကူးပြောင်းရေး ကာလအတွင်း၌ ဤသို့ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ တည်ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အနည်းနှင့်အများ မပြေလည်မှုများ ဆက်လက်၍ ရှိနေဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကျိုးအတွက် လောဘကြီးမှုကြောင့် ညံ့ဖျင်းသော ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအစားများကို ထုတ်လုပ်ပေးခြင်း၊ ယနေ့လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်နေသော ကုန်ကြမ်းပေး ကုန်ချောယူ စနစ်တွင် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင် အချို့သည် အထည်များကို အမျိုးအစား ညံ့အောင် ချည်လျှော့ရက်ခြင်း၊ အရည်အသွေး အရောင်အဆင်း ညံ့ဖျင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်းများကို မှောင်ခို ရောင်းစားခြင်း၊ ပစ္စည်း ပိုများကို ပြန်မအပ်ခြင်း စသည်တို့သည် ယနေ့ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော သာဓက အချက်များပင် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ဆပ်ပြာ လုပ်ငန်းကို ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်သည် ဆပ်ပြာ လုပ်ငန်းတွင် လိုအပ်သည့် ကော့စတစ် ဆော်ဒါ၊ ဆီတို့ကို စစ်မှန်သော အမျိုးအစားနှင့် လိုအပ်သည့် အချိုးအစားအတိုင်း ရောစပ်ရမည့်အစား၊ မစစ်မှန်သော အမျိုးအစားကို အသုံးပြုကာ လိုအပ်သည့် ပစ္စည်း အချိုးအစားကို လျှော့ထည့်သည့်အတွက် ထွက်လာသော ကုန်ချော ဆပ်ပြာတွင် အရည်အသွေး ညံ့ဖျင်းလာကာ စားသုံးသူ ပြည်သူလူထုတွင် ထိခိုက်လာရတော့သည်။

ထို့ပြင် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရော်ဘာလုပ်ငန်းတွင်လည်း ပိုင်ရှင်တို့သည် ရှေ့ရေးကို မိမိအတွေးနှင့် မိမိ ကြောက်ပြီး ယခုအချိန်တွင်“ရော်ဘာစေးရသမျှအမြတ်”ဟူသော သဘောထားဖြင့် ရော်ဘာပင်နာမည် မနာမည်ကိုမစဉ်းစားပဲ အထပ်ထပ် ခြစ်၍ အစေးထုတ်ခြင်း၊ အလုပ်သမားများကိုလည်း နေ့တွက် အနေနှင့် လုပ်ခမချေပဲ ရော်ဘာစေးရသည့် အတိုင်းအတာကိုလိုက်၍ လုပ်ခကို တိုးပေးရာ နားမလည်သည့် အလုပ်သမားများကလည်း အတင်းဖိခြစ်ကြသဖြင့် အချို့သော ရော်ဘာခင်းများမှာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရ ပေသည်။ ရရှိသမျှသောရော်ဘာတို့ကိုလည်း

အစိုးရထံတွင် ရောင်းချခြင်း မပြုပဲ နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရောင်းချမှုများ ပြုလုပ်နေကြသည်။ ဤသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့သည် ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကို အထောက်အကူ မပြုပဲ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်နေကြခြင်း ဖြစ်၏။ တိုင်းပြည်၏ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကို ဖြည့်စွမ်း ပေးခြင်း မရှိပေ။

သတ္တုလုပ်ငန်းတွင်လည်း ရော်ဘာလုပ်ငန်း နည်းတူ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်တို့သည်တိုင်းပြည်အတွက် အထောက်အကူ မဖြစ်စေပဲ “သူခိုး ဓားရိုးကမ်း”ဆိုသကဲ့သို့ မိမိတို့ထုတ်လုပ်ရရှိသမျှသော သတ္တုများကို နိုင်ငံခြားသို့ ခိုးထုတ်ရောင်းချခြင်း၊ သတ္တုတူးဖော်ရာတွင်လည်း ရေရှည်အတွက်မကြည့်ပဲ အမြန်ဆုံး ဆူလွယ်နပ်လွယ် စည်းကမ်းမဲ့ တူးဖော်ကြသဖြင့် သတ္တုရှိသည့် နေရာများကို မြေစာများ ဖုံးလွှမ်းသွားသည့် အတွက် နောက်ထပ် သတ္တုတူးဖော်ရန် အလွန် ခဲယဉ်း သွားစေခြင်းများ ပြုနေကြပေသည်။ တိုင်းပြည်တွင် ထူထောင်လျက် ရှိသော ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးကို တနည်းတလမ်း ဖျက်ဆီးခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် နိုင်ငံပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတို့သည် ဝိရောဓိ ဖြစ်နေပေသည်။

ထို့အပြင် ဌာန အသီးသီးတွင် အမှုထမ်း ဆောင်နေသော ဝန်ထမ်းတို့အား ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်တို့သည် မိမိတို့အကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးစေရန် အလို့ငှာ လပ်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသော နည်းများဖြင့်လည်းကောင်း ဖျက်ဆီးမှုများ ပြုကြသည်။အလုပ်သမားများကိုလည်း ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ကာ မိမိတို့၏ မသမာသော နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို အောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်စေသည်။

နိုင်ငံပိုင် လုပ်ငန်းများတွင်ကား ဗျူရိုကရေစီ အကျင့်အကြံဟောင်းများ၊ လုပ်နည်း လုပ်ဟန်ဟောင်းများ၊ အလုပ်သမားများ၏ အသိ နောက်ကျမှုများ၊ မကျွမ်းကျင်မှုများကြောင့် အပျက်အစီး ရှိနေပေသေးသည်။ သို့သော် လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှု၍ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို တိုးတက်စေပြီးလျှင် နိုင်ငံ၏ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စီမံကိန်းများကို အောင်မြင်စေရန် အတွက် အပြည့်အဝ ဖြည့်စွမ်း ပေးသည်။လုပ်သားပြည်သူတို့အတွက်လည်း ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်များကို အချိုးကျ ခံစားခွင့် ရရှိပေသည်။

ဤသည်ကား နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသော ဆိုရှယ်လစ် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများက တဖက်၊ နိုင်ငံပိုင် မပြုလုပ်သေးသော ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများက တဖက်၊ ယင်းနှစ်ဖက်ကြားတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝိရောဓိပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဖြေရှင်းခြင်း

ဤသို့သော ဝိရောဓိ ပြဿနာကို ပြေလည်ချုပ်ငြိမ်းသွားစေရန်အတွက် တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။

စက်မှု လုပ်ငန်း

ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး စနစ်ကို စတင် အကောင်အထည် ဖော်လာသည့် အခါတွင် စက်ရုံ အချို့သည် မသမာမှုများကို လုပ်ဆောင် လာကြသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ ကျဆင်းအောင် လုပ်ဆောင် ကြသည်။ အလုပ်သမား ပြဿနာများ ပေါ်လာစေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူပိုင် မလုပ်ရသေးသော ပုဂ္ဂလိက စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများကို တော်လှန်ရေး အစိုးရက လုပ်သား ပြည်သူတို့ အကူအညီဖြင့် စီမံခန့်ခွဲ ကြီးကြပ်ခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂလိက စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကိုကျဆင်း မသွားစေပဲ ယခင်နှစ်များက အတိုင်း ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ် သွားနိုင်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေ ပေးလာပါကလည်း ပိုမို ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ယခုအခါတွင် ပုဂ္ဂလိက စက်မှု လက်မှုလုပ်ငန်းပေါင်း ၁၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စီမံ ခန့်ခွဲရေး ကော်မီတီများ ခန့်ထား ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မီတီများတွင် အစိုးရဖက်မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အလုပ်ရှင် ကိုယ်စားလှယ်တဦး၊ လုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင် ပေးသည့် အလုပ်သမားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်တဦးနှင့် အခြား သင့်တော်သည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို လိုအပ်သလို ထည့်သွင်း၍ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စက်ရုံ အလုပ်ရုံများတွင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်

လာစေခြင်း၊ ငွေရေး ကြေးရေး အခြေအနေ ကောင်းမွန်လာစေခြင်းနှင့် အလုပ်သမား အလုပ်ရှင် ဆက်ဆံမှု ပြေပြစ်လာစေခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ပိုမို ရရှိလာစေပြီး ပိုမို အဆင်ပြေစွာ ကုန်ထုတ်လုပ် နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။ ကုန်ပစ္စည်း ဖြန့်ဖြူးရေး အပိုင်းတွင်လည်း ပြည်သူပိုင် မသိမ်းရသေးပဲ ကြွင်းကျန်နေသော ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၌ ပြည်သူတို့၏ ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်က ထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်းများကို ပြည်သူပိုင် ကုန်ပစ္စည်း ဖြန့်ချိရေးမှတဆင့် ဖြန့်ဖြူးနေသည်။

ဤသို့ဖြင့် နိုင်ငံပိုင် မလုပ်ရသေးသော ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အပိုင်းတွင်ရော၊ ကုန်ပစ္စည်း ဖြန့်ဖြူးရေး အပိုင်းတွင်ပါ လုပ်သား ပြည်သူတို့၏ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ဤသည်မှာဆိုရှယ်လစ် ကုန်လုပ်ဆက်ဆံမှု မရှိသော ပုဂ္ဂလိက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းပိုင်းမှ ထုတ်လုပ်လိုက်သော ကုန်ပစ္စည်းများကို လုပ်သားပြည်သူတို့၏ကွပ်ကဲမအောက်တွင် ဆိုရှယ်လစ် ကုန်စည် ဖြန့်ဖြူးရေးဖြင့် စတင် အခြေချခြင်း ဖြစ်လေသည်။

စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း ကဏ္ဍတွင် ပုဂ္ဂလိကပိုင်းနှင့် ပြည်သူပိုင် ပိုင်းတို့၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေကို ယှဉ်၍ လေ့လာ ကြည့်သော် စက်မှု လုပ်ငန်းပိုင်းသည် ရှေ့ဆောင်မှုအပိုင်းသို့ ရောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပေမည်။

သို့သော် စက်မှု လုပ်ငန်းပိုင်း အနေဖြင့် ရှေ့ဆောင်မှု ပေးနေသော်လည်း လိုအပ်ချက် အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်း ဖြေရှင်း ပေးနိုင်စွမ်း မရှိသေးချေ။

ပြည်သူပိုင် အခန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်း အသီးသီး၏ ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု မည်သို့ ရှိသည်ကို အောက်ဖော်ပြပါ ဇယားကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိမြင်နိုင်ပေသည်။

လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး

လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး တိုးတက်မှုအတွက် လည်းကောင်း၊မြေရှင်ကြေးရှင်ကြီးများ၏ ချယ်လှယ်မှုအောက်မှ လွတ်မြောက်စေရန်အတွက် လည်းကောင်း တောင်သူ

ပြည်သူပိုင်အခန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်အခန်း[၁]

ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု (ကျပ် သိန်းပေါင်း)

အမှတ်စဉ်	လုပ်ငန်းကဏ္ဍ	၁၉၆၄ - ၆၅			၁၉၆၅ - ၆၆		
		ပြည်သူပိုင် အခန်း	ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်း	ပေါင်း	ပြည်သူပိုင် အခန်း	ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်း	ပေါင်း
၁	စားသောက်မှု လုပ်ငန်းများ	၁၇,၇၂၇	၈,၂၁၆	၂၅,၉၄၃	၁၇,၅၁၀	၇,၆၆၅	၂၅,၁၇၅
၂	ဝတ်ဆင်မှု လုပ်ငန်းများ	၈၉၅	၄,၄၇၉	၅,၃၇၄	၁,၃၈၁	၄,၀၁၆	၅,၃၉၇
၃	နေထိုင်မှု လုပ်ငန်းများ	၂,၅၃၀	၂,၆၂၇	၅,၁၅၇	၃,၁၅၀	၂,၇၈၀	၅,၉၃၀
၄	စာပေအနုပညာ လုပ်ငန်းများ	၂၁၁	၆၇	၂၇၈	၃၆၅	၆၈	၄၃၃
၅	ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း လုပ်ငန်းများ	၃,၄၆၈	၇၃၃	၄,၂၀၁	၃,၆၆၇	၈၇၉	၄,၅၄၆
၆	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်း လုပ်ငန်းများ	၂၇၉	၁၉၀	၄၆၉	၇၉၅	၁၉၆	၉၉၁
၇	အခြားလုပ်ငန်းများ	—	၉၈၃	၉၈၃	—	၁,၀၂၇	၁,၀၂၇
၈	**စုစုပေါင်း**	၂၅,၁၁၀	၁၇,၃၉၅	၄၂,၅၀၅	၂၆,၈၇၆	၁၆,၆၃၁	၄၃,၅၀၇

---

[၁] ၁၉၆၆-၆၇ ရသုံးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူသို့ အစီရင်ခံစာမှ ဇယား ၂၆ စာမျက်နှာ ၂၆

လယ်သမားတို့၏ အကျိုးကို ရှေးရှု၍ လယ်ယာမြေနှင့် လယ်ယာ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို ချမှတ် ပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြု ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့သည်။

စိုက်ရေးပျိုးရေးအတွက် ရေလွှမ်းမိုးမှု ဘေးမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ရေမလုံလောက်မှု ဘေးမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ဆည်မြောင်း၊ တာတမံများကို တည်ဆောက် ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပေသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ရေး ပျိုးရေးနှင့် အဓိက အရေးကြီးသည့် ရေရရှိရေးနှင့် ရေဘေး ကင်းဝေး စေရေးအတွက် မူးမြစ်ဝှမ်း စီမံကိန်း၊ စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်း စီမံကိန်း၊ နဝင်း စီမံကိန်း စသော နှစ်ရှည် စီမံကိန်းများကို သော်လည်းကောင်း၊ မိုးဗြဲရေကာတာ၊ မုတ်ကျွန်း ရေဘေးကာကွယ်ရေး၊ ဗောဓိနှင့် ရေနုတ်မြောင်း စသော နှစ်လတ် စီမံကိန်းများကို သော်လည်းကောင်း၊ မဇင်း၊ ချောင်းမကြီး၊ မုန်တိုင်၊ ပြောင်းပြာ၊ နဂါးတွင်းပေါက်ပင် စသည့် နှစ်တိုစီမံကိန်းများကိုသော်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်လျက် ရှိပေသည်။ ထိုစီမံကိန်းများအနက် နှစ်ရှည် စီမံကိန်းများ ဖြစ်သော စစ်တောင်း မြစ်ဝှမ်း စီမံကိန်းမှာ အကြမ်းဖျင်း လေ့လာနေဆဲ ဖြစ်သည်။ မူးမြစ်ဝှမ်း စီမံကိန်းမှာမူ မကြာမီ စတင် ဆောင်ရွက်တော့မည့် အခြေအနေတွင် ရှိပြီး နဝင်း စီမံကိန်းမှာမူ အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ကိုင်နေသည့် အခြေအနေတွင် ရှိပေသည်။

တောင်သူလယ်သမား တို့၏ အဓိက အရေးကြီးသော ကုန်ထုတ် အရင်းအနှီး ဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုး စရိတ်များကိုလည်း တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် ချေးငွေ အမျိုးမျိုးဖြင့် ထုတ်ချေးလျက် ရှိသည်။ တချိန်တည်း မှာပင် ကျေးရွာ စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်များကို တနှစ်ထက်တနှစ် တိုးချဲ့ ဖွင့်လှစ် ပေးလျက် ရှိသည်။

ထို့အပြင် တော်လှန်ရေး အစိုးရသည် မြေယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ခေတ်မီသော စိုက်ပျိုးနည်းများကိုအသုံးပြုရန်အတွက် နည်းလမ်းမျိုးစုံ၊ စီမံကိန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် ချမှတ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ နိုင်ငံအဝှန်းတွင် ထွန်စက်စခန်းများ ဖွင့်လှစ်ကာ လယ်မြေများကို ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်လျက် ရှိသည့်ပြင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးသုံးနည်း စသည်တို့ကို လက်တွေ့ ဆောင်ရွက် အကောင်အထည် ဖော်လျက် ရှိ၏။

စိုက်နည်းပျိုးနည်းကိုလည်း ပိုမို စနစ်ကျလာစေရန်နှင့် တဦးချင်းအင်အားမှ စုပေါင်းအင်အားကို တတ်နိုင်သမျှ လိုသလောက် အသုံးချတတ်ရန်ကိုပါ ပညာပေးခြင်း၊ စည်းရုံးခြင်းများ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေသည်။ အချို့ဒေသများတွင် လယ်ယာ ထွန်ယက်ရေးမှအစ ပျိုးနုတ်ကောက်စိုက် စသည့်လုပ်ငန်းများကိုပါ လက်စားလိုက်စနစ်ဖြင့် စုပေါင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ စုပေါင်း ရိတ်သိမ်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ကျေးရွာ အင်အားအလိုက် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ယခင်က မြေရှင် ကြေးရှင်၊ ပွဲစားတို့ ချယ်လှယ်ခဲ့သမျှ၊အမြတ်ကြီးစား ခေါင်းပုံဖြတ်ခဲ့သမျှတို့ကို ပယ်ဖျက်၍ ကျေးရွာများတွင် အဝယ်ဒိုင်များ ဖွင့်လှစ်ပေးကာ တော်လှန်ရေး အစိုးရက သီးနှံမျိုးပေါင်းများစွာကို ဝယ်ယူလျက် ရှိပေသည်။

ဤသည်တို့ကား လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တော်လှန်ရေး ကောင်စီသည် ပုဂ္ဂလိက ထွန်ယက်မှုအားဖြင့် ခေတ်နောက်ကျမှုကို ခေတ်မီ တိုးတက်လာစေရေးနှင့် သီးနှံ ပိုမိုထွက်ရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ပုဂ္ဂလိက လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝိရောဓိ ပြဿနာကို ပြေလည် ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ဖြေရှင်းခြင်း မဟုတ်သေးချေ။ ဝိရောဓိ ပြဿနာ ပြေလည်ချုပ်ငြိမ်းရေးအတွက် လမ်းခင်း အစပျိုးဆောင်ရွက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။

ပြည်သူပိုင် အခန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်းတို့၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာ လုပ်ငန်းတွင်ပါ ခွဲခြား ကြည့်သော် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ပုဂ္ဂလိက လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပေါ်သော ဝိရောဓိကို ချုပ်ငြိမ်းစေရေးအတွက် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်းသော မြေယာ ကုန်ထုတ် စနစ်နှင့် နိုင်ငံပိုင် မြေယာ ကုန်ထုတ်နှုန်းထား မြင့်မားလာစေသောစနစ် စသည်တို့ကို တဆင့်ပြီးတဆင့် တိုးတက် ထူထောင်ကာ လက်မှုလယ်ယာမှ စက်မှုလယ်ယာသို့ ပြောင်းရပေမည်။

သို့သော် ယင်းလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ထုတ် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှု အစွဲ

ပြည်သူ့ပိုင်အခန်း နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်အခန်း[၁]

(ကျပ် ကုဋေပေါင်း)

အမှတ်စဉ်	လုပ်ငန်းကဏ္ဍ	၁၉၆၄-၆၅		၁၉၆၅-၆၆		၁၉၆၆-၆၇	
		ပြည်သူ့ပိုင်	ပုဂ္ဂလိကပိုင်	ပြည်သူ့ပိုင်	ပုဂ္ဂလိကပိုင်	ပြည်သူ့ပိုင်	ပုဂ္ဂလိကပိုင်
၁	လယ်ယာ	–	၂၄၂	–	၂၃၁	–	၂၅၇
၂	သားငါး	–	၆၁	၁	၆၃	၁	၇၁
၃	သစ်တော	၁၃	၂၂	၂၀	၂၂	၂၃	၂၁
၄	သတ္တုတွင်း	၈	၃	၉	၃	၁၃	၂
၅	စက်မှုလက်မှု	၂၅၁	၁၇၄	၂၆၉	၁၆၆	၂၉၈	၂၀၄
၆	ဓာတ်အား	၇	–	၈	–	၈	–
၇	ဆောက်လုပ်ရေး	၂၆	၂၅	၃၈	၂၅	၄၉	၂၆
၈	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၃၈	၅၆	၃၈	၅၆	၄၄	၆၂
၉	ဆက်သွယ်ရေး	၃	–	၃	–	၃	–
၁၀	ငွေရေးကြေးရေး	၁၇	–	၁၇	–	၁၇	–
၁၁	အစိုးရဌာနများ	၁၂၆	–	၁၃၉	–	၁၄၉	–
၁၂	အိမ်ငှားခနှင့်အခြားဝန်ထမ်းများ	–	၆၇	–	၆၈	–	၇၀
၁၃	ကုန်သွယ်မှု	၂၀၆	၁၂၃	၂၂၂	၆၄	၂၇၇	၆၆
	စုစုပေါင်း	၆၉၅	၇၇၃	၇၆၄	၆၉၈	၈၈၂	၇၇၉
	ရာခိုင်နှုန်း	၄၇	၅၃	၅၂	၄၈	၅၃	၄၇

အလမ်း ကြီး၍ ခေတ်နောက်ကျလှသော တောင်သူ လယ်**သမား** အများစုသည် သဘော မပေါက်သေးချေ။

လယ်ကေပေါင်း များစွာကို နာရီအနည်းငယ်တွင် **ထွန်**ယက် နိုင်သော **လယ်ထွန်စက်၏** လုပ်ငန်း အတိုင်းအတာကို တောင်သူ လယ်သမားများအား လက်တွေ့ **ပြသ၍** ခေတ်နောက်ကျမှုကို ပယ်ဖျက်ရင်း အများ**စုပေါင်း** လုပ်ဆောင်မှု၏အကျိုးများကို လက်တွေ့ အကျိုးရှိမှုဖြင့် ပြသကြရပေမည်။

ဤကား အနိမ့်ဆုံး ပညာပေး ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ပေ**သည်**။

ထို့ကြောင့် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်းသော မြေယာ**ကုန်**ထုတ်စနစ်နှင့် မြေယာ ကုန်ထုတ်နှုန်းထား မြင့်မား**လာ**စေသော စနစ်တို့၏ အကျိုးအမြတ်ကို တောင်သူ လယ်သမားများ လက်တွေ့ သဘောပေါက် **နားလည်၍** ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရန်အတွက် **အချိန်ယူ၍ ဆောင်ရွက်**ရဦးမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ပြီးသော **ဆိုရှယ်လစ်** ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများက တဖက်၊ နိုင်ငံပိုင် **မပြုလုပ်ရသေး**သော စက်မှု လက်မှု လုပ်ငန်းနှင့် **လယ်ယာလုပ်ငန်း** အပါအဝင် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ**ကတဖက်၊ ယင်းနှစ်ဖက်** အကြားတွင် တည်ရှိနေသော ဝိရောဓိများကို **ပြေလည်**ချုပ်ငြိမ်း သွားစေရန်အတွက် တော်လှန်ရေး **ကောင်စီ**သည် ဖြေရှင်းလျက် ရှိပေသည်။

သို့သော် ဤသို့ဖြေရှင်းရာတွင် စက်မှုလက်မှု **ကဏ္ဍ၌** ပြည်သူ့ပိုင် အခန်းနှင့်တကွ ပုဂ္ဂလိကပိုင် အခန်းပါ **တချိန်**တည်းနှင့် ချက်ချင်း ပြေလည်သွားလိမ့်မည် **မဟုတ်**ချေ။

---

[၁] ၁၉၆၆-၆၇ ရသုံးခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့သို့ အစီရင်ခံစာမှ ဇယား ၆၅ - စာမျက်နှာ ၆၁

ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ရှင်များနှင့် ပြည်သူလူထု၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သောအစိုးရ၊ နှစ်ဖက် ဆက်ဆံမှုတွင် မပြေလည်မှုများ ရှိသည်။ဤသို့မပြေမလည် ဖြစ်သည့် အကြောင်းများတွင် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ရှင်များ၏ ချွတ်ယွင်းချက်များ ရှိသကဲ့သို့ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများ၏ ချွတ်ယွင်းချက်များလည်းပါရှိသည်။

ဤမပြေမလည်မှုများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကို အစိုးရက ကြီးကြပ်သည့် လုပ်ငန်း၊ အစိုးရ ကုန်ကြမ်းပေး ကုန်ချောယူ စနစ်ဖြင့် ဆက်သွယ်သည့် လုပ်ငန်း၊ သီးသန့် လုပ်ငန်းများဟူ၍ ခွဲခြား ဆက်ဆံမှုများကို ပြင်ဆင် လုပ်ကိုင်သွားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

လယ်ယာလုပ်ငန်းပိုင်းတွင် တောင်သူ လယ်သမားတို့သည် ခေတ်မီ စိုက်ပျိုးနည်းများကို အသုံးမချခြင်း၊ ဓာတ်မြေသြဇာ အလုံအလောက်မရရှိခြင်း၊ ကျွဲနွားဦးရေ မမျှမတမလုံမလောက်ခြင်း စသော လယ်ယာလုပ်ငန်း အတွက် အခက်အခဲများ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိ ရပေသည်။

ထို့အပြင် လယ်လုပ်သူတိုင်း လယ်လုပ်ပိုင်ခွင့် မူအရ မြေယာကော်မီတီများက မြေနေရာ ချထား ပေးခဲ့သည့် အတွက် ဆင်းရဲသော လယ်ယာ အလုပ်သမား အများအပြားသည် လယ်ယာမြေများ ရရှိလာကြသည်။ ထိုသူတို့သည် လယ်ယာ လုပ်ကိုင်ရန် အရင်းအနှီး မရှိကြသည့် အတွက် အစိုးရထံ မှီခိုနေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးယခင်ကထက် လယ်ယာလုပ်စရိတ်ချေးငွေရသော်လည်း အကျိုး ဖြစ်ထွန်း သင့်သလောက် (အချိုး ညီအောင်) အကျိုးမဖြစ်ထွန်းသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

ယခင်က မြေရှင် ကြီးများက ဦးစီး အရင်းစိုက်၍ လယ်ယာ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ယခုအခါ မြေရှင်စနစ် ပျက်ပြားသွားသော်လည်း တောင်သူ လယ်သမားတို့၏ စုပေါင်း စနစ်ကို ကောင်းစွာ အစားထိုး မထူထောင်နိုင် သေးသည့် အတွက် ဒေသဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်း တာတမံများ ပျက်စီးယိုယွင်းလာသည်။ လုပ်ငန်းတွင် စုစည်းကွပ်ကဲမှုမရှိ၊ တဦးချင်းဖြစ်သလို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဤအခြေအနေကို ယခုအခါစုပေါင်းလုပ်ကိုင်မှု စနစ်ဖြင့် ပြုပြင်လျက် ရှိသော်လည်း အစသာရှိ၍ အရာမရောက်သေးချေ။

မြေရှင်များ အုပ်ချုပ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် စနစ်ကိုဖျက်၍ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို လယ်ယာ အလုပ်သမားများနှင့် သီးစားငယ်များကို ဝေခြမ်း၍ ချထားနိုင်ခဲ့ သော်လည်း စုပေါင်း လုပ်ကိုင်သည့် လုပ်ငန်းများကို ကျကျနန စနစ်တကျ မလုပ်ကိုင်နိုင်သေးသည့်အတွက် သီးနှံ ထွက်သင့်သလောက် မထွက် သေးချေ။

မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးနည်း ခေတ်မမီသည့်အတွက် ဆန် စပါး အထွက် နှုန်းတွင် ဆန်စပါး ထွက်သည့် အာရှ ၁၂ နိုင်ငံအနက် ဆဋ္ဌမ နေရာတွင် တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဤကား ဆန်စပါး အထွက်နှုန်းနည်းပါး နေခြင်းကို ပြသခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အထူးအားဖြင့် စက်မှုနှင့် လယ်ယာ အပါအဝင် အသေးစား ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံပိုင် အဖြစ်သို့ ပြုလုပ်ပြောင်းလဲရာတွင် အခြားလုပ်ငန်းများနှင့် မတူပဲ အလွန်တရာ ခက်ခဲ၍ အချိန်လည်း ရှည်ကြာပေသည်။ တိုတောင်းသော အချိန်အတွင်းတွင် နိုင်ငံပိုင်အဖြစ် (ဝါ) ပြည်သူပိုင်အဖြစ် ပြောင်းလဲ၍ မရနိုင်ပေ။ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာညောင်းရှည်လျားစွာ အမြစ်တွယ်လာသော ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကို အဆောတလျင် နိုင်ငံပိုင် အဖြစ်သို့ ပြုလုပ် ပြောင်းလဲ၍ မရနိုင်ပေ။ အချိန်ယူရန်နှင့် စိတ်ရှည်၍ ဇွဲရှိရန်လိုအပ်ပေသည်။ အချို့သော လုပ်ငန်းများကို သမဝါယမနည်း၊ စုပေါင်းနည်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ရေးအတွက် တိုက်တွန်းရန် စည်းရုံးရန် လိုအပ်ပေသေးသည်။ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ဆောင်ခြင်းထက် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းက တဦးချင်းအတွက် လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်အတွက် လည်းကောင်း ပိုမို အကျိုးရှိကြောင်း၊ ကောင်းမွန်ကြောင်းကို လက်တွေ့ ဖြစ်ရပ်ဖြင့် သာဓကပြ၍ ခေါ်ဆောင်သွားရမည် ဖြစ်ပေသည်။ လက်တွေ့အားဖြင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း သမားများအား သဘောပေါက်လာစေရန် လိုအပ်ပေသည်။ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းထက် သမဝါယမ လုပ်ငန်း၊ စုပေါင်း လုပ်ငန်းနှင့် နိုင်ငံပိုင် လုပ်ငန်းများက အဖက်ဖက်တွင် သာလွန်ကောင်းမွန်ကြောင်း၊အကျိုးရှိကြောင်းကို မပြနိုင်ပဲ အသေးစား ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း သမားများအား ဆိုရှယ်လစ် စနစ် တည်ဆောက်ရေးဖက်သို့ ပါဝင်လာအောင် ပြုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ထို့ကြောင့် စိတ်ရှည်ရှည်၊ ဇွဲရှိရှိဖြင့် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်း၊ သမဝါယမ လုပ်ငန်း၊ စုပေါင်း လုပ်ငန်းများက ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများထက် မနှိုင်းသာအောင် သာလွန် ကောင်းမွန်ကြောင်း၊ အကျိုးရှိကြောင်းကို အချိန်ယူ၍ လက်တွေ့သာဓကများဖြင့် ပြသရန် ကာလကြီး တရပ်ကို ဖြတ်သန်း၍ သွားရမည်မှာ လွဲရှောင်၍ မရနိုင်ပေ။ ။

ဆလပ/ဦး-၅/စနဇ-၁/၁၀-၆၆/၅၆၇၅၀